

වසර 2500 පසු
මේ ගෞතම බුද්ධ ශාසනයේ නැවත පිබිදීමයි.

සත්‍ය ධර්මය ප්‍රච්ඡි විය
(දහහත්වන වෙළුම)

සිතුවිල්ලක දෙයක් කොයිනිද
(ආන්දෝලනාත්මක හෙලිදරව්වක්)

බුද්ධෝත්පාද ධර්ම ග්‍රන්ථ සංසදයේ ප්‍රකාශනයකි.

සියලුම හිමිකම් ඇවිරිණි

මුදලට විකිණීම සඳහා හෝ ලාභ ලැබීම පිණිස වන සියලුම ආකාරයේ උපුටා ගැනීම්, නැවත පළකිරීම් සපුරා තහනම් ය. මෙම දහම් පොත ධර්ම දානයක් ලෙස බෙදා හැරේ.

සිතුවම්ලක දෙයක් කොයින්නද?

බුද්ධෝත්පාද ධර්ම ග්‍රන්ථ සංසදය - 2022 දෙසැම්බර්

ධර්ම ග්‍රන්ථය පිළිබඳ

විමසීම්

Email:

buddothpado@gmail.com

Tel

+94 703 518 747 - බුද්ධෝත්පාද ආර්යයන් වහන්සේ

පරිගණක මුද්‍රණ සැකසුම

වාකසා රූ

අංක 42/8, මකුළුදුව, පිළියන්දල.

දුරකථනය 011 2 708377

මුද්‍රණය

K.S.U. ගුරුකි (පුද්) සමාගම

අංක 510, රාජගිරිය පාර, රාජගිරිය

දුරකථන 011 2 884701

අන්තර්ජාලයේ ධර්ම දේශනා ශ්‍රවණය කිරීමට
www.buddothpa.com / www.buddothpado.lk

facebook හරහා ශ්‍රවණය කිරීමට
<https://www.facebook.com/Buddothpado>

1. Buddothpado -
<https://youtube.com/@buddothpado>
2. Buddothpado Aryanwahanse -
<https://youtube.com/@buddothpadaaryanwahanse>
3. Buddothpado Unity -
<https://youtube.com/@BuddothpadoUnity>
4. Buddothpado English -
<https://youtube.com/@weeejj>
5. Buddothpado Tamil -
<https://youtube.com/@buddothpadotamil>
6. Buddothpado Zoom Discussion -
<https://youtube.com/@Zoom-up2ik>
7. Buddothpado Night Discussion -
<https://youtube.com/@BuddothpadoNightDiscussi-zj2bk>
8. Buddothpado English Zoom Discussion -
<https://youtube.com/@BuddothpadoEnglishZoom>
9. Buddothpado Radio Damma Discussion -
<https://youtube.com/@BuddothpadoRDD>
10. Buddothpado TV Damma Desana -
<https://youtube.com/@BuddothpadoTVdammaDesana>

නිවන් මඟ යායුතු අනුපිලිවෙල

(සත්‍ය කෘතිය කෘතයක් ද්විදසාකාරක තිපරිවට්ටම්)

බුදුන් වහන්සේ දම්සක් පැවතුම් සුත්‍රය තුළින් ප්‍රථම වතාවට නිවන් මඟ යා යුතු ආකාරය අනුපිලිවෙලින් මෙසේ වදාළ සේක.

1. පූර්ව භාග ප්‍රතිපදාව (පළමුව කලයුතු දේ) සත්‍යඤාණ අවබෝධය
2. අපරභාග ප්‍රතිපදාව (දෙවනුව කලයුතු දේ - ප්‍රායෝගිකවන ආකාරය)
 - 2.1 කෘතියඤාණය - ධර්මය ප්‍රායෝගිකව අත්දැකීම
 - 2.2 කෘතක්ඤාණය - ආත්මීය භාවයෙන් මිදීමේ අත්දැකීම

1. පූර්ව භාග ප්‍රතිපදාව (සත්‍යඤාණ අවබෝධය) ශ්‍රාවකයාගේ උත්සාහය මත සහ කළකන මිත්‍රයාගේ පණිවිඩය මත පවතී

බුද්ධදර්ශනය අවබෝධකරගැනීම (දර්ශන ඤාණය = සත්‍යඤාණය)

- ♦ සිත හැදෙන හැටි අවබෝධකරගැනීම
- ♦ සිත මායාවක් බව අවබෝධකරගැනීම සිත යනු අරමුණම බව දැනගැනීම
- ♦ අරමුණෙහි සත්‍ය දැකීම, අරමුණට නොරැවටීම
- ♦ ආත්මීය භාවය හැදෙන ආකාරය අවබෝධකර ගැනීම අරමුණම ආත්මය බව දැකීම
- ♦ ශුන්‍යතා අවබෝධය
- ♦ ත්‍රිවිද්‍ය දැනගැනීම (ප්‍රබ්ධේනිවාසානුස්සති ඤාණය, චුතුපපාන ඤාණය, ආසවකසාඤාණය)
(සිත = අරමුණ = ආත්මය)

- 1.1 කලකන මිත්‍රයාගෙන් පණිවිඩය අසාදැන ගැනීම
- 1.2 නැවත නැවත සද්ධර්මශ්‍රවනය
- 1.3 යෝනිසෝමනසිකාරය
- 1.4 ධම්මානුධම්ම ප්‍රතිපදාව

ශ්‍රාවකයා උච්චත වීරයෙන් කලයුතු දෙයින් වැඩි ප්‍ර තිශතයක් ඇත්තේ පූර්ව භාග ප්‍රතිපදාව තුලයි.

බුදුන් වහන්සේ කී පරිදි, නිවන් මඟයන ශ්‍රාවකයා කලයුතු සියල්ල හිමාලය පර්වතය නම්, පූර්ව භාග ප්‍රතිපදාවෙන් පසු තව කලයුතු වන්නේ අත ඇති ගල් කැටයක පමණ දෙයකි.

- ♦ සක්කාය දිට්ඨි ප්‍රභාතය මෙතැනදී සිදුවේ.
- ♦ ශ්‍රාවකයා ආර්‍ය භූමියට පිවිසේ.

2. අපරිභාග ප්‍රතිපදාව

2.1. කෘත්‍යඤාණය - අසාදෘතයන් ධර්මය ප්‍රායෝගිකව අත්දැකීම - (ධර්මය තමාතුලින් දැකීම = සතර සතිපට්ඨානය වැඩීම).

2.1.1. අරමුණෙහි සත්‍ය දැකීම; --දර්ශනය තුල සිත හැදෙන හැටි දකින ආකාරය ප්‍රායෝගිකව අත්දැකීම(යථාභූත ඤාණය = යෝනිසෝ මහසීකාරය)

2.1.2. අරමුණෙහි සත්‍ය දැක මිදීම

අරමුණ සත්‍යත් නොවන බව ප්‍රායෝගිකව අත්දැකීම
ඒ අනුව ආත්මයක් නැතිබව ප්‍රායෝගිකව අත්දැකීම
සචිතක්ක සච්චාර සමාධිය අත්දැකීම (විදර්ශනා සමාධි.)

2.1.3. ත්‍රි විද්‍ය ප්‍රායෝගිකව අත්දැකීම (ප්‍රබ්ධේනිවාසානුස්සති ඤාණය, චුතුපපාත ඤාණය, ආසවකඝා ඤද්ඤාණය)

2.2. කෘතක්ඤාණය (ශ්‍රාවකයාට කලහැකි කිසිවක් නැත. සොභාදහමේ අභාවරනයක් පමණි. ඤාණයට හසුවේ. බුද්ධි වචනයට අනුව මෙහිදී දැඟලුවහොත් පාරුව ගිලේ.) - සම්මා සමාධි, සම්මා විමුක්ති

ආත්මයක් නැතිබව ප්‍රායෝගික අත්දැකීමෙන්, මිදීම අත්දැකීම (ආත්මීය භාවයෙන් මිදීම නිසා ඇතිවන සමාධිමත් ස්වභාවය)

අචිතක්ක අච්චාර සමාධිය - අහිමිත්ත ශුන්‍යත අප්‍රහීත වේතෝ විමුක්තිය - අරහත්ත සමාධිය - නිස්සත්තෝ නිරපීචෝ ශුන්‍යත්

ශාන්ත ප්‍රහීත නිර්වාන සම්පත්තිය

බුද්ධෝත්පාදෝ

- නිවැරදි නිවන් මඟ හඳුනා ගැනීම (සත්‍ය, කෘත‍්‍ය, කෘතක)
- නිර්වාණය සකස් කරගැනීම සඳහා ප්‍රායෝගිකව ඔබ කටයුතු කළ යුතු ආකාරය.
- බුදුරජාණන් වහන්සේ දම්සක් පැවතුම් සූත්‍රයේ පැහැදිලි කරන ආකාරයට “ච්චං තිපරිච්චිං ද්වාදසාකාරං යථාභූතං ඤාණදස්සනං සුච්ඡද්ධං අහොසි”
- සත්‍ය ඥානය
- කෘත‍්‍ය ඥානය
- කෘතක ඥානය

ලෙස නිවැරදිව නිවන්මග දේශනා කර ඇත.

- මේ පිළිවෙළට නිවන් මඟ වැඩීම තුළ ආත්ම දෘෂ්ටිය දුරුවී, ආත්ම සංඥාව දියවී, අනාත්ම ස්වභාවයට පැමිණෙන ආකාරය පැහැදිලි කර ඇත.
- එනම් ඔබට සතියක් තුළ නිවන් මඟ මුල, මැද, අග ලෙස කටයුතු කරන ආකාරය පහතින් පෙන්වා ඇත.

1. පළමුවෙනි දිනය

බුද්ධ දර්ශනය පැහැදිලි කිරීම. (සත්‍ය ඥානය අවබෝධ කරගත යුතුයි.) ආත්මය හැදෑන හැටි.

2. දෛවෙනි දිනය

බුද්ධ දර්ශනය පැහැදිලි කිරීම. (සත්‍ය ඤාණය අවබෝධ කරගත යුතුයි) ආත්මය හැදෑරීම හැටි, ආත්ම සංඥාව, ආත්ම දෘෂ්ටිය දැනගැනීම.

3. තුන්වන දිනය

අරමුණ බාහිර අත්තක් නොවන බවත්, එය සිතිවිල්ලක් බවත් දැකීමේ කටයුතු කිරීම.

4. හතරවන දිනය

අරමුණ සිතිවිල්ලක් බවත්, සිතිවිල්ලක් සත්‍යක් නොවන බවත්, දැකීමේ කටයුතු කිරීම.

5. පස්වන දිනය

බාහිරත් සිතත් සත්‍යක් නොවන බව දැකීමේ, මිඳෙමින් කටයුතු කිරීම.(ක්‍රියා සිත දකිමින් කටයුතු කිරීම) ආයතන දැකීම.

6. හය වන දිනය

අරමුණ ආත්මය වශයෙන් නොගෙන ක්‍රියාවලිය දැකීමේ කටයුතු කිරීම.

7. හත්වන දිනය

විවේක සුවයෙන් කටයුතු කිරීම.

- මෙය සතියක් වඩන ආකාරය ඉහත දැක්වේ. තවදුරටත් මේ ආකාරයෙන් සති දෙක, තුන සහ මාසයක් යන ආකාරයට වැඩි වෙත ලෙස සකස් කරගත හැක.
- මෙය මූලාශ්‍ර කොටගෙන කෙන කෙනාට සුදුසු ආකාරයෙන් සකස් කර ගත හැක.

බුද්ධෝත්පාද ආර්යයන් වහන්සේ

පෙරවදන

මෙය ඇසෙන ඔබ මහා භාග්‍යවන්තයි. ඔබ කොතේද යන්නේ, මූලාව රැවටීම හරි නොයනකයි. සත්‍ය කුමක්ද? ඔබ සංසාර චක්‍රයක අතරමං වෙලා. විටෙක ඔබ සතුටින්, විටෙක ඔබ දුකෙන්, සැපේ දුකේ දෝලනය වන මේ ජීවිතය හරි නොයනකයි. ඔබ සත්‍ය දන්නේ නෑ. ඒ සත්‍ය ඔබ අවබෝධ කළ යුතුයි. ඔබ සංසාර දුකින් මිදෙන කතාවයි මේ.

මෙම දේශන මාලාව මගින් ඔබට සත්‍ය ධර්මය අවබෝධය සඳහා යම්කිසි උපකාරයක් ලැබෙනවා. සියලු දුකින් මිදෙන තැන හමුවන ඒ 'සදාතනික සුවය' මෙම දේශන මාලාව මගින් අත්දකින්නට ඔබට ද හැකියාව ලැබේ. බාහිර ඇත්ත කරගෙන සිටින තාක් ඔබ ඉන්නේ මිත්‍යාදෘෂ්ටියේමයි. ඒතාක් ඔබට දුක උරුමයි. සිතද මායාවක් වන තැන

සිතේ මායාවෙන් මිදුනු තැන,
බාහිර ඇත්තක් නොවන තැන
සිතද සත්‍යයක් නොවන තැන
ඒ සිතෙන් මිදෙන තැන
ඒ බාහිර ඇත්තක් නොවන තැන
'අජීජකධ බහිද්ධා' කියන තැන
අන්ත දෙකම මිදුන තැන, එනම්,

ධර්මය තුළ සඳහන් වන නාම, රූප අන්ත 2න් මිදීමයි නිවන් මග වන්නේ. මෙලොව උපදින සියලු සත්ත්වයෝ නිවනින්මයි සැනසීම ලබන්නේ. ධර්මය නම් ධර්මතාවයයි. ඒ පටිච්චසමුප්පාද ධර්මයයි. එනම් ඉදුප්පච්චතාවයයි. එනම් දෙයක් නැති බවයි. දෙයක් නැති බව බුද්ධි ස්භාවයයි. දෙයක්

නැති තැන වේතෝවිමුක්තියයි. එනම් අනිමිත්ත, ඉන්ද්‍රිය, අප්ප්‍රතිත වේතෝවිමුක්තියයි. ඒ බුද්ධි ස්වභාවයයි. මේ දහම අවබෝධ වේ නම් ඔබ අප සියලු දෙනාම ඒ බුද්ධි ස්වභාවයට අවදි වෙන්නේ. ඒ බුද්ධි යනු ඉන්ද්‍රියයයි.

“නිස්සත්වෝ නිජ්ජවෝ ඉන්ද්‍රියයෝ”

පහත නිවිඟිය පසු ගිය තැනක් කොහින්ද? ඒ නිවිමමයි නිවන. ඒ කෙලෙස් ගින්නේ නිව්‍යාමයි. ඒ සසර ඕනෙයේ නිමාවයි. ඒ විඤ්ඤාන නිරෝධයට ගිය තැන සියලු දුකෙන් මිදීමයි.

- විඤ්ඤාණං අනිදුස්සනං - අනන්තං සබ්බතෝ පහං
- චත්ථ ආපෝච පඨවි ච - තේපෝ වායෝ න ගාධිති
- චත්ථ දීඝඤ්ච රස්සඤ්ච - අණුං ටුලං සුභාසුභං
- චත්ථ නාමඤ්ච රූපංච - අසේසං උපරුජ්ජති
- විඤ්ඤානස්ස නිරෝධෙන - චත්තෙ තං උපරුජ්ජති

- සිතෙන් මිදෙන මඟ
- නිවන් දැකින මඟ
- දුකින් මිදෙන මඟ
- වියයි නිස්සරණ මඟ

නිවැරදි නිවන් මඟ ඔබටත් හමුවේවි. ධර්මය සොයන්නාට බුදුන් හමු වේ. බුද්ධි යනු සොබාදහමයි. ප්‍රායෝගික පුහුණු විය යුතු ආකාරය හඳුනාගෙන අවබෝධ කළ යුතු ධර්මයකි.

බුද්ධිමත්පාද ආර්යයන් වහන්සේ

හැඳින්වීම

මේ ගෞතම බුද්ධ ශාසනය තුළ අපි හැමදෙනාටම අවශ්‍ය වන්නේ නිවීමක්, සැනසීමක්, දුකින් මිදීමක්. නිරන්තර පවත්නා රාග, ද්වේශ, මෝහ. නිවා ගැනීමයි නිවන කියන්නේ. කිසාගේතමී, පටාවාරා, අමීඛපාලි වැනි බොහෝ පිරිස් බුදුරජාණන් වහන්සේ අභියස ඒ ගිහි නිවා සදාකාලික සැනසීම ලැබුවා.

අද බෞද්ධ සමාජයට මේ නිවීම සැනසීම අහිමි වෙලා බොහෝ පිරිස් නොයෙකුත් රාමුවලට සිරවී, ගුණ්ථ දුරයට පමණක් සීමාවෙලා සිටින්නේ. ඒ තුළින් සත්‍ය දැකීම අපහසුයි. විදුර්ගතා දුරය සමාජයෙන් අන් වී ඇති මෙවන් යුගයක නැවතත් ඒ ගිලිහී ගිය බුද්ධ දර්ශනය, විදුර්ගතා දුරය තුළින් ම ඉස්මතු වෙනව. ඒ අති ගමිහිර, නිර්මල, පරම සත්‍යය අපට අහන්න ලැබෙනවා. මේ නිවැරදි බුද්ධ දර්ශනය පෙර නොඇසූ චිරූ දහම, ධර්ම චක්ඛුෂය අපි අවබෝධ කරගත යුතු වෙනව. මේ සත්‍ය දර්ශනය ඛාහිරින් හමුවන දෙයක් නොවේ. ඛාහිර ඇත්ත වූ තැන පවතින්නේ ආත්මීය ස්වභාවයක්.

මේ අනාත්ම ධර්මය උතුම් බුද්ධ දර්ශනය 'බුද්ධෝත්පාද ධර්ම ගුණ්ථ මාලාව' තුළින් ඔබට කියවන්න ලැබෙනව. එය හොඳින් කියවන්න. ධාරණය කරගන්න. ඔබට සත්‍ය අවබෝධයට මෙය උපකාරී වේවි. මේ අප ගන්නා උත්සාහයේ එක් අවස්ථාවක් පමණි.

අප කලකෂා මිත්‍ර මෙහෙණින් වහන්සේ

"සබ්බදානං ධම්මදානං ජිනාති"

මේ උතුම් සත්කාරය සඳහා අර්ථයෙන්, ධර්මයෙන්
සියළුම ආකාරයෙන් උදව් උපකාර කළා වූ
සියළුම දහන් හට, මෙම ධර්ම දානය තුළින්
ජනිත වන්නා වූ පුණ්‍ය ශක්තිය
මේ ගෞතම බුද්ධ ශාසනයේ දී ම
ඒ උතුම් චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මය
අවබෝධ කරගෙන සංසාර දුකින් මිදී
නිවහින් ම සැනසීම ලබන්නට
හේතු වේවා !

පිදුම

කෙනෙක් කෙනරම් දුර ඇති
 අරමුණක් කරා වුවත් යන්නා වූ
 එක්වර උපදින එක සිතකට
 සීමා වූ, ශරීරය නැමැති
 ගුහාවෙහි පවත්නා සිත
 තැමපත් කර ගනිද්ද
 ඔහු මාර බන්ධනයෙන් මිදේ.
 ඔබ අප සෑම සියළු දෙනාම
 සිතුවිලි සසරෙන් මිදී
 මාරයා පරාජය කිරීමට
 අධිජයානය කරමින් නිවන්මගට පිලිපත්
 විය යුතුයි. ඒ සුන්දර නිවන්මග
 ගමන් කිරීමට මේ සත්‍ය ධර්මය
 ලැබීමත් භාග්‍යයක් ආශීර්වාදයක්,
 පෘතග්ජන භූමියෙන් මිදී
 ආර්යය භූමිය ස්පර්ශ කර
 ශ්‍රැතවත් ආර්යය ශ්‍රාවකයකු වීමට
 මේ දහම් පඬුර හේතුවේවා!!!

පටුන

	බුද්ධෝත්පාදෝ	6
01	අැසේ උපතයි උපත	15
02	ඔබේ චිඛාවේ අයිතිකරුවා ඔබේම සිතයි	41
03	මට මම දියවෙන හැටි	59

ඇසේ උපනයි උපන

උපාසිකාව : තෙරුවන් සරණයි, නමස්කාර වේවා! ආර්යන් වහන්ස, දකින දකින දේ ඇහේ 'සෙන්සර්' එක බව ප්‍රායෝගිකව දකිනවා. ඒක දැන් කැනද, ලස්සනද, ඒ "සෙන්සර්" එකම බව දන්නවා. එතකොට ආර්යන් වහන්ස, දැන් ඇහෙන එකද, දිවට දැනෙන එකද දිවේ 'සෙන්සර්' එක. කනේ 'සෙන්සර්' එක කන වහනවා කන අරිනවා එහෙමත් බලනවා. එතකොට එහෙම මනසිකාර කරන්නේ කවුද කියලා මට එහෙම විනවා ආර්යන් වහන්ස

ආර්යන් වහන්සේ : මනසිකාරය කරනව කියන්නේ එතනත් තියෙන්නේ ආත්මයක්නේ. ඒත් 'සෙන්සර්' එකක්නේ. එතකොට මේ කර්මස්ථානය ප්‍රතිපදාව විදිහට ගන්න කොට "ජානතෝ අහං භික්ඛවේ පස්සතෝ" කියන කොට දැනුමක්නේ තියෙන්නේ, ධර්මය දන්න බවනේ. දන්න කෙනෙක් ඉන්නවනේ, ඒකත් මනෝ සෙන්සර් එක කියල දකිනව නේ. මේක සිහියටනේ හසුවන්නේ දැන් මෙතන කෙනෙක් නැති බව මෙහෙහි කරන එක මනසිකාරයක්. ඒක මෙහෙහි කරන කොට එතන දෙයක් නැති බව සිහියට හසුවෙනවනේ. ඒ සිහිය මනසිකාරයක් නෙවෙයි.

ලුණු රස සිතුවිල්ලක් ද? ලුණු කන කොට ලුණු කන බවට හිතන බව සිතුවිල්ලක්නේ. නමුත් ඒ කාපු ලුණු දැනෙන එක තියෙන්නේ, දැනීමක් තියනවනේ. ඕක සිතුවිල්ලක්ද? ලුණු කන බවට හිතන එක , සිතුවිල්ලක් වුනාට, ලුණු කන කොට දැනෙන එක සිතුවිල්ලක්ද? නෙමෙයි හේද? ඒක සිහියට හේද හසුවන්නේ. දැන් මතක් කරල කාටවත් කියන්න පුලුවන්ද මේකයි ලුණු රස කියලා කියන්න බෑ. ඒක සිතුවිල්ලක් නෙමෙයි. සිතුවිල්ල මනසිකාරයක් නිසා තමයි 'සවිතක්ක' කියල මාර්ගය පෙන්නන්නේ ඒක

නෙවෙයි නිවන ඒකයි කිව්වේ දැනුමෙන් නිවන් දකින්න බෑ කියල. ඒක දැන ගත්ත කියල නිවන් දකින්නේ නෑ කියල කිව්වේ ඕකයි. හෑබැයි, ඕය දැනගත්ත දේ මොකද වෙන්නේ. දැන් මෙතන දෙයක් නැති බව දැන ගත්තම නේ. දැන් කන කොට, වැඩ කරන කොට, කතා කරන කොට, හැම තැනම දෙයක් නැති බව දැනෙන්නේ සිහියට නේ. ඒ සිහිය කියන්නේ සිතුවිලි නෙමෙයි නේ. සිතුවිල්ලක් හට ගත්ත බවට සිහියක් නේ තියෙන්නේ. අම්ම සිහියයි, සිතුවිලියි ඔක්කෝම පටලවා ගෙන ඉන්නේ. ප්‍රායෝගිකව මේක අත් දකින්න නැත්නම්, දැනුමෙන් මේක ගන්න බැහැ.

“ජානතෝ අහං භික්ඛවේ එස්සතෝ - ආසැවානම් බෙය්‍යම් වදාම් - නො අජානතෝ නෝආචස්සතෝ” කිව්වේ ඒකයි. අම්ම මේක ප්‍රායෝගිකව අත් දකින්න ඕනා. මේක සන්දිට්ඨික ධර්මයක්. මේක දැනුමක් නෙමෙයි. දැන් අම්මට අත්දැකීමක් තියෙනවාද සිහියට අසුවීමක්. දැන් ඕය සිහිය කියන්නේ සිතුවිල්ලක්ද කියන්නකෝ.

උපාසිකාව : සිහියයි, සිතුවිල්ලයි දෙකක් නේ ආර්යයන් වහන්ස.

ආර්යන් වහන්සේ : සිහිය කියන එක සිතුවිල්ලක් නෙමෙයි කියල හොදටම දන්නවද ?

උපාසිකාව : සිතුවිල්ලක් කියන්නේ ඒක ගැන වෙනමම මහසිකාර කරන එකනේ.

ආර්යන් වහන්සේ : දැන් සිහිය කියන්නේ මොකක්ද?

උපාසිකාව : සිහියට දැනෙනවානේ.

ආර්යන් වහන්සේ : දැන් සිහිය කියන්නේ සිතුවිලි නෙමෙයිද? සිතුවිල්ලක් හට ගත්ත බවට සිහියක්නේ තියෙන්නේ. **හැම සිතුවිල්ලකටම යටින් සිහියක් තියෙනවා නේ. හැම සිතුවිල්ලක්ම දැන ගන්නේ සිහියෙන් නේ. ඕය සිහිය තමයි මෙතන “ඥානයට” බවට පත් වන්නේ. බුද්ධ දර්ශනය දකිනවනම් ඒ දර්ශන ඥානයත් එක්ක තමයි ඥාන සම්ප්‍රයුක්තයක් වෙන්නේ. එතනින් තමයි ඥානය හැදෙන්නේ. සිහිය ඥානය බවට පත්වන්නේ. මෙතන දෙයක් නැති බවට දැනෙන**

සිහිය, දෙයක් බව දැනෙන සිහිය තුළ ධර්ම ඥානයත් එක්කළ මේ බුද්ධ දර්ශනය, දර්ශන ඥානයත් එක්ක එකම දෙයක් බව දැනෙන එක මිත්‍යාවක් කියන එක. සිහියට එනව.

සිහියට නුවණට එනව. මේ දෙක එකතු උන එකක් තමයි, අපි ඔය කතා කරන්නේ ඥානය කියලා. නුවණට හසු වෙනවා. මේක දර්ශන ඥානයෙන් එන්නේ. බුද්ධ දර්ශනයෙන් එන්නේ. එතනින් එනවා මේ සිහියමයි. මේ සිහියට දෙයක් නැති ස්වභාවයක් දැනෙන සිහියක් බවට පත්වෙනවා. එතකොට දෙයක් කියල දැනෙන ස්වභාවයක් හසුවෙනවා දෙයක් නොදැනෙන ස්වභාවයක් හසුවෙනව. ඒ අනුව වියාට හසුවෙනව මේක දෙයක් වෙලා තියෙනවා. මෙතන දැන් දෙයක් වෙලා, සිහියට හසු වෙනවා දෙයක් වගේ දැනෙන එකමයි ආත්මය කියන එක. දෙයක් නොමැති ස්වභාවය තුළ ඒ "ඉන්ට්" ස්වභාවයන් තියෙනව වගේ දැනෙන ගතිය,

කම්පනය ආත්ම ස්වභාවය සියල්ල එකමයි දියවෙන බව හසුවෙනවා. මේක දර්ශන සමාපත්තියේම කොටසක්. දර්ශන විසුද්ධියට පත් වන්නේ. සක්කාය දිට්ඨිය ප්‍රතිණ වෙන්නේ අවබෝධය තුළින්. එතකම් සෝතාපන්න කියන්න බෑ. මාර්ගයට පිළිපන්න වෙනකම් කවුරුත් සෝතාපන්න නෑ,

එහෙනම් මේ සිහියට හසු වෙනවා කියන්නේ, සිහිය කියන්නේ, සිතුවිලි නෙමෙයි. හිතන ඒවා නෙමෙයි. හිතන බවටත් සිහියක් තමයි තියෙන්නේ. එහෙනම් ඔය කර්මස්ථානය දැන් අර මෙනෙහි කිරීම, චතුර ඩීපු කෙනෙක් නෑ,. හිතට බෑ චතුර බොන්න. ඇවිදින කෙනෙක් නෑ, හිතට බෑ. ඇවිදින්න. හිතට බෑ. චතුර බොන්න කියන කොටම චතුර ඩීලා නෑ කවදාවත්. ඒ කියන්නේ මම කියන සිතිවිල්ලේ ගැට ගහලයි තියෙන්නේ මේ ක්‍රියාවලියට. දැන් මට පුළුවන්ද චතුර බොන්න. හිතට බෑ චතුර බොන්න. හිතට බෑ බත් කන්න. හිතට බෑ ඇවිදින්න. මේක සිහියට අසුවෙනව. හිත චතුර ඩීපු නැති බව. හිත බත් කාපු නැති බව. හිත ඇවිදුල නැති බව. හිත එළවලු කපල නැති බව. මේක සිහියට හසුවෙනව. මේ සිහිය තමයි කුසලස්ස උපසම්පදාව පැත්තට එන්නේ.

"සබ්බ පාපස්ස අකරණං" සියලු සිතුවිලි විඤ්ඤාණ මායාවෙන් දෙයක් තියෙනවා කියලා ගත්තම, මෙතන දෙයක් හම්බවෙන්නේ නෑහැනේ. ඇවිදින්න කෙනෙක් නෑ.. ඇවිදිනවා කියලා දෙයක් නෑ. ක්‍රියාවලියක් තියෙනව. ක්‍රියාවලිය ඒක දෙයක් වෙලාද? විද වන්නේ නෑ. චතන කරන කෙනෙක් නෑහැ.. පින්තූරය ජේනවා, පින්තූරේ දෙයක් නෑ.. ඇවිදින පින්තූරයක් ජේනවා, පින්තූරේ දෙයක් නෑ, කතා කරන පින්තූරයක් ජේනවා, කතා කරන පින්තූරේ දෙයක් නෑ. ඒක ශබ්ද වර්ණ ටිකක් විතරයි. මේක ගොඩක් සියුම් මෙතන. දැන් බලන්න ඒ සිතියට හසුවෙනව කියනකොට, සිතියට දැනෙනවා දැන් තමන් මේවට ඇලිලද කියන එක. තමන්ට කේන්ති ගිහිල්ලද කියන එක. මේක සිතියට හසුවන්නේ. මමයා ඉන්නවද? මමයා නැද්ද? මමයා දිය වෙනවද? ඔක්කොම සිතියට හසු වන්නේ. සේරම ඤාණය. ඥානය, ඥානය 'උදය ඥානය' 'වය ඥානය' 'හයතු පට්ඨාන ඥානය' මේ ඔක්කොම මෙතන තියෙන්නෙ දස ඤාණ, මේ හැම තැනම ඥාන තියෙන්නේ. ප්‍රබ්බේ නිවාසානුස්සති ඤාණය, චුතුපපාත ඤාණය, ආසවක්ඛය ඤාණය කියන්නෙ මේක ධර්මයෙන් වන්නේ. දුර්භත ඥානයෙන් වන්නේ. චතකොට මේ සිතිය, **මේ නිවන් මගෙ අරගෙන යන්නේ මෙන්න මේ ඤාණස්ස අධිගමාය කියන තැනින්. ඤාණය තමයි අධිගමය ලබන්නේ. එය සිතියට හසුවන්නේ. කෙලෙස් ක්ෂය වීගෙන යන බව, මමයා බල ගැන්වුණ ස්වභාවය. මමයා දිය වීගෙන යන ස්වභාවය. ඒ සිතියට තමයි අපි කියන්නේ ආසවක්ඛය ඤාණය කියලා, දිය වෙන ස්වභාවය අසු වෙන සිතිය.**

ඒ සිතිය නැත්නම් කාටවත් ආසවක්ෂය ඥානය නෑහැනේ. එයා දන්නේ නෑ එයාගේ ආත්ම ස්වභාවය දිය වීගෙන යනවා කියලා. එයා දන්නේ නෑ එයාගේ කෙලෙස් ස්වභාවය දියවීගෙන යනවා කියලා. එයාට නිවන් මඟ නෑ. කලාණ මිත්‍රයාගේ පණිවිඩය ඒ සුතමය ඥානය, තුළ දැනගන්න ඕන, මොකක්ද ආසවක්ෂය ඥානය කියන්නෙ කියලා. ඒ විතරක් නෙවෙයි "ජානතෝ අහං භික්ඛවේ එස්සතෝ" කියන තැන. එයා ඒක දැනගත්තට විතරක් නෙවෙයි ඒක අත්දකින්නත් ඕනා. ප්‍රතිපදාවේ කටයුතු සිද්ධි වෙන්න ඕනා.

ඒකයි අපි කිව්වේ තණ්හාව පොතේ ලියන්න බැ කියලා. මේ ආශාව, තණ්හාව, ඊර්ෂ්‍යාව, වෛරය, ක්‍රෝධය පොතක ලියන එකක් නෙමෙයි.

දැනෙන එකක්. ලුණු රස වගේ දැනෙන දේ පොතේ ලියන්න පුලුවන්ද? බැහැනේ. **එහෙනම් මේ සිතියට හසුවෙනව, මෙතන මනසිකාරය කරන එක සිතියට හසුවෙනවා මේක හිතපු බව. හැබැයි හිතන්නේ නැතුවත් අන්න සිතියට හසුවෙනව, හිතලා මිදුනොත් ඒකත් සිතියට හසුවෙනවා.** හැබැයි හිතන්නේ නැතුව ඒකේ අගයක් වටිනාකමක් අරමුණේ නැතිවෙනකොට ඒකත් සිතියට අසුවෙනවා. අන්න එතනයි අර සවිතක්ක ස්වභාවය මෙහෙහි කිරීම තුළ ඒකෙන් මිදෙන ස්වභාවය සිතියට හසුවෙනවා. හැබැයි, අනිමිත්ත ස්වභාවය මෙහෙහි කිරීමකින් තොරව පංච ඉන්ද්‍රිය ධර්ම, බල ධර්ම වෙන අවස්ථාව හසු වෙනව.

ශ්‍රද්ධා කියන්නේ සත්‍යය දකිනවා. චර්යා කියන්නේ චර්යා ගන්නවා. සතිය කියන්නේ අනිමිත්ත සමාධිය උපදින අනිමිත්ත භාවය. සම්මා සතිය. ශ්‍රද්ධා චර්යා, සති, සමාධි, ප්‍රඥා කියන්නේ, මිදුනොත් එතන දෙයක් නොමැති බව දැනෙන ඒ මහා ප්‍රඥාව. මහා ප්‍රඥාව කියන්නේ විඤ්ඤාණ මායාවට නොරැවැටෙන ස්වභාවය නුවණට හසුවෙනවා. සිතියට හසුවෙනවා . සිතියයි නුවණයි එකතු වුණ තැන ප්‍රඥාව කියලා කියන්නේ. දැන් හැම එකක්ම අපට මැවෙන්නේ විඤ්ඤාණ මායාවෙන්, විඤ්ඤාණ මායාවට මැවෙන හැම තැනම විඤ්ඤාණ මායාවේ නොරැ වටෙන ස්වභාවයමයි මේ ප්‍රඥාව කියලා කියන්නේ.

“ප්‍රඥා භාවේ තඹධං - විඤ්ඤාණං පරිඤ්ඤෙයිසං” කිව්වේ ඒකයි. එතකොට මේ සිතිය තමයි නිවන් මඟ ගෙනියන්නේ. හිතන එකත්, හිතන බවටත් සිතියත් තියෙන්න ඕන. ඒක යටින් තියනවා ධර්මය දැන ගත්තට පස්සේ අන්න ඒක නුවණට හසුවෙන්න ඕන. මේක සිතිවිල්ලක් මේක සිතියට හසුවෙන්නේ, මේ සිතුවිලි බව සිතියට හසුවෙනව. මේක හරි සියුම්. වටපිට බලනකොට ඒවාට ඇලෙනවාද, ගැටෙනවාද කියන එක සිතියටයි හසුවෙන්නේ හිතනවා නෙමෙයි. **හිතන හැම තැනම සිතුවිලි හිතන බව නෙමෙයි සිතියට හසුවෙනව කියන්නේ දැනෙන බව.** “ජානතෝ අහං භික්ඛවේ එස්සතෝ ආසත්තමි බ්‍යෙසමි වදාමි - නොඅජානතෝ - නෝ ආපස්සතෝ” පැහැදිලියි නේ. හොඳයි

(ඉහත සාකච්ඡා මෙතනින් අවසන්)

උපාසිකාව : තෙරුවන් සරණයි, ආර්යන් වහන්ස.

ආර්යන් වහන්සේ : තෙරුවන් සරණයි

උපාසිකාව : ආර්යන් වහන්ස, ඇවිදින කොට සිහියට හසුවන්නේ කම්පනයක් විතරමයි. කම්පන ස්වභාවයක්. මට දැනෙන්නෙම දිග හතරැස් පෙට්ටියකට 'සෙන්සර්' ටිකක් හයි කරලා ඒකට දැනෙන පරාසයකට අනුවෙන කම්පන හින්දා, කම්පනවලින් කම්පනවල වේගය නිසා මැවෙන දෙයක් තමයි මේ වටේ මේ ඔක්කොම තියෙන්නේ. දැනෙන්නේ ඇනෙන්නේ කියන එකමයි. ඉස්සර නම් ශබ්ද, වර්ණ කිය කියා මෙහෙහි කරා. නමුත් දැන් එහෙම එන්නේ නෑ. කම්පන ස්වභාවයක් කියන එකම විතරයි එන්නේ. වේගය වැඩි කමට අධික වේගය නිසා මැවෙනවා සම්පූර්ණ වෙනවා. සමහර විට පියවර මාරු වෙනකොටත් දැනෙන්නේ 'සම්පූර්ණ' සම්පූර්ණ කියලම තමයි. දෙයක් නැති බවට.

ආර්යන් වහන්සේ : ඔබතුමිය හිතන ස්වභාවයක් නම් තියෙනවා. "සචිතක සචිතාර" තියෙනවා ගොඩක්, ආත්ම ස්වභාවය ඒ නිසා එහෙම රැඳිලා තියෙනවා. ඔබතුමියගේ ස්වභාවය, ඔබ තුමියගේම සිහියට හසුවෙන්න ඕනා. හිතන ස්වභාවය කියල සිහියට හසුවෙන්න ඕනා. එහෙම හරියක් දාගන්න බෑ මේකට.

උපාසිකාව : මම ඵලයක් ගැන හිතුවෙත් නෑ. ඔබ වහන්සේ කියන මේ හැම දේම මුලින් අපිට තේරුනේම නැහැ. නමුත් අහන එක නැවැත්තුවේම නෑහැ. මටම දැනෙනවා මේක ඇත්ත බව.

ආර්යන් වහන්සේ : කොහොමද කියන්නේ. මේකේ පොඩි දේන් කියන්න අමාරුයි. කොහොමද කියන්නේ ඔක්කෝම පටලවා ගන්නවානේ. දැනට පෙන්නලා තියෙනවා සෘජුවම හැම කෙනෙකුටම බලන්න පුළුවන් අර බුදුන් වහන්සේ "ඒහිපස්සිකෝ ඕපනයිකෝ" කිව්වා වගේම කලින් අම්මට කියනකොටත් ඒක පැහැදිලි කළේ. ඔබතුමියට කියනකොට පුංචි වෙනසක් කරලයි කියන්නේ. ඔය සිහියට අසුවෙනවා තමන්ගේම ඉන්නවා වගේ දැනෙන ආත්ම ස්වභාවය.

උපාසිකාව : එහෙමයි එහෙමයි, හසුවෙනවා ආර්යන් වහන්ස

ආර්යන් වහන්සේ : දැන් අසුවෙන් ඕනා. දැන් හිතන විදිය තියනවානේ ඔය මනසිකාරය කරන විදින සිතුවිලි. ඒ සිතුවිලි වල බලන්න ඒක තියෙන හැටි ඉන්නවා වගේ දැනෙන ගතිය. මේ ශරීර කුඩුවෙන් තියෙනවා ඉන්නවා වගේ දැනෙන එකක්, සිතුවිලිවල බලන්න ඒක තියෙනවද කියලා. සිතුවිලි වචනයක් කියනකොට දැන් මම කරගෙනයි නේ කතාව කරන්නේ. ඒක කියන ශෛලිය තුළ අර පාවග්ජන භූමිය තුළ දීර්ඝ කාලයක් කෙනෙක් දෙයක් හදාගෙනේ තිබුනේ. ඒ විදිහටයි ඔක්කොම තාම දුවන්නේ. ඉන්නවා කියන අවබෝධයක් තමයි තියෙන්නේ. පුංචි දරුවාට ඔය අවබෝධය නැහැ. පුංචි දරුවාට ඒක ඇති කරවනවා. ශබ්ද, වර්ණ එකතු කරලා. මේවා මේ දේවල්, මේවා තමයි තියෙන්නේ එකක්. ඊට පස්සේ මේවා තමයි තියෙන්නේ කියන එකට.

මොන්ටිසෝරියේ ඉඳන් ඔය ඉගෙන ගන්නකොට ලකුණු දෙනවනේ. රෙඩ් නම් රෙඩ් කියන්න ඕන. එකම දේට එකම වචනේ ආයෙ ආයෙ ප්‍රතිකම්පනය කරවනවා. කරවලා ඒක, බල ගන්නවනවා. ඒකයි සංඥා අභිසංස්කරණයක්ය ජීවත් වෙනවා කිව්වේ ඕකයි. ඒ සංඥාව බලගන්වලා තියෙන එක තමයි මොන්ටිසෝරියේ කරන්නේ. එතකොට ඒක තමයි වියාට ලෝකය හදලා දන්නා කියන්නේ. ඊට පස්සේ වියාට ලෝකයක් තියෙනවා. ඒ ලෝකය ඇතුළේ ක්‍රියේෂන් එකක් තියෙනවා. දොස්තර කෙනෙක් වෙනවද? 'විෂන්' 'එකකුත්' දෙනවා. එතකොට ඒවත් බල ගන්නවනවා තියෙන විදිහට, සිතුවිලිත් හදල ඒක බලගන්වලා ඒකට අනාගත සිතිවිලිත් හදල, තුන් කාලෙම හැදිලා ඉවරයි ඒක කරන විදිහට. ඒක තමයි අපේ අවබෝධය. පොඩි දරුවාට අවබෝධයක් නැ කියනවා නැත්තන්. පොඩි දරුවාට මොනවද අවබෝධේ, ලෝකෙ මවපු ෆැන්ටසි එක දැන් හරියට ස්ථිරයි කියන එක තමයි තේරුම. ඊවර් වෙර්ගුඩ් දාන්නේ ස්ථිර කරලා. නැත්නම් ඒක ලියන්න කියනවා දහ පාරක් හරි පොතේ. ලියල ලියල ලියල ප්‍රතිකම්පන කරවලා, කරවලා, කරවලා බලගන්වනවා. ඊට පස්සේ දවසේ එනකොට ඊවර් අහනවා, ඊට පස්සේ ඔක්කොම දන්නවා. ඊට පස්සේ කියනවා දැන් පුතාට පුළුවන්නේ. ඔන්න දැක්කනේ. දැන් පුතා හිවන් දැකලා නම් ඉවරයි.

හැඳැරිය, මේකේ මෙහෙම දේකුත් තියෙනවා. ගින්නක් තියෙන්න ඕනනේ නිවන්න. හැඳැරිය ටීවර් ගින්න ගැනුවේ නැත්නම් නිවන්න දෙයකුත් නෑ. ටීවර් ගින්න ගැනුවේ නැත්න, ගින්න ගැහෙනවා. ඒක මේ සතාසිව්පාවටත් ගින්න ගැහෙනවා. සතාසිව්පාවට ගින්න කිව්වේ, සතාසිව්පාවා ඉස්කෝලෙ යන්නේ නෑ. සතාසිව්පාවත් දැන් මනුස්සයා කරන ඔක්කොම කරනවා නේ. සතාසිව්පාවා ගෙවල් හදනවා, කනවා, බොනවා. සමහර වෙලාවට ඕයා බල්ලෙක් වුනත් රතු පාට මැටි වගයක් හොයාගෙන කනවා. බල්ලා දන්නවා මේක හරියන්නේ මේකට කියලා. ඒක කනවා. අපි දන්නේ නැහැ බල්ලා ඒ කොහෙන්නද ඒක වෙන්නේ කියලා. හැඳැරිය, ෭90 බඩේ අපිරණයක් ආවත් බෙහෙත් හොයාගෙන කනවා. **කවුද පුසාට කුප්පමේනිය කොළ හොයාලා දුන්නේ පුස් අම්මා කියල දිලත් නැහැ. එයාගේම ඉවට, එයාගේම ස්වභාවයට මේක දැනෙන්නේ. මේක 'නේවර්' එකක්. ඒ කියන්නේ මේක ප්‍රොසෙස් එකක්. මේක සිස්ටම් එකක්. මේක නියාම දහමක් වගේ. ඒ කියන්නේ සෘතු නියාම, ඩීප් නියාම, කම්ම නියාම, වගේම නියාම ස්වභාවයක්.**

ඒ කියන්නේ මේක කම්පන සිස්ටම් එකක්. ක්‍රියේෂන් වන සන්නිවේදනයක් තියෙනවා. ඇත්තටම මේ සතාට පියාඹන්න උගන්වන්නේ නැහැනේ, අම්මා කුඩුවෙන් දොට්ටි දානවා. සමහර කුරුල්ලෝ උදේට කෑගහනවා, අර කුරුල්ලු අම්මා කෑ ගහලා බලනවා කුරුල්ලු පැටිය වීලියට වීලිය කියලා. කුරුල්ලු කුඩුවෙන් වීලියට වන්නේ නෑ. කෑගහල කෑගහලා අවසානෙට හොටෙන් වීලියට තල්ලු කරලා දානවා. කුරුල්ලු පැටියා බිමට වැටෙනවා, වැටෙන්න කලින් එයා පියාඹනවා. පුදුම හිතෙනවා. පුදුම සොබාදහමක් කියලා. මේක හරි ආශ්චර්යයක්. පුදුම සොබාදහමක්. **ආයුර්වේද වෛද්‍යවරු කුප්පමේනියා ගහ හොඳින් දන්නවා. ඒකෙ වටිනාකම සතා කොහොමද ඒක දන්නෙ. වෛද්‍යවරු න් ඉගෙන ගන්නවා කියන හැකියි. සතා ඉගෙන ගන්නවාද? අපට තියෙන්න ඕනේ මෙන්න මේ සන්නිවේදනය. මේක තමයි "ඥානයට" හසුවනවා කියන්නේ. මේක හසුවනවා. මේක හරි සියුම්. ඒකයි අපි ඇහුවේ සත්තු ඉස්කෝලේ යනවද කියලා. ඒකයි ඇහුවේ සමහර සත්තු කොහොමද ගෙවල් හදන්නේ කියලා. එහෙම කවුරුත් උගන්වලා නෙමෙයි. කපුටගෙ කුඩුව කපුටු කාක් කුඩුව වීදියට හදන්නේ කවුරුත් උගන්වලා නෙවෙයි.**

ලේනාගේ කුඩුව බලන්න පුළුන් ඊක ඇතුලට එහෙම දාන හැටි, පුළුන් වගේ ගස් වල තියෙන ඒවා බුෂ් කරලා වගේ ගේන්නේ. ඒ ලේනා ඒක බුෂ් කරලා වගේ හදා ගන්නවා කටිත්. ඒක ගුලියක් වගේ හදාගෙන අරන් යනවා. කුඩුව ඇතුලට ගිහිල්ලා, කුඩුව ඇතුලේ දිගහරිනවා. හරි පුදුමයි. ගෙනැල්ලා උඩින් දාන්නේ. ඊට පස්සේ පොඩ්ඩක් තුනි ඒවා ගෙනැල්ලා අතුරනවා. ඊළඟට පොඩ්ඩක් තුනි ඒවා ගෙනැල්ලා අතුරනවා. ඊට යටින් ලේයස් සතරක් විතර අතුරනවා. ඒයා හරියටම හොයා ගන්නවා පොල් ගස් වලින් මටළු. එහෙම නැත්තම් කෙසෙල් ගස්වල තියෙන ඒවා. වයාට හොඳයි ඉවක් තියෙනවා ඔය ගේ හදන්න. බලනකොට මේ ලේනට කවුරුත් උගන්වන්නේ නැහැ.. හැබැයි බලනකොට පැටියත් හම්බවෙලා. ඒ විතරක් නෙවෙයි පැටියත් ලස්සනට හැදෙනවා. දැන් ලොකු විද්‍යාවක් තියෙනවානේ මේකේ ඇතුලේ. සතා කොහොමද මේ විද්‍යාව දන්නේ. දැන් මනුස්සයා හිතන්නේ මේ ඔක්කොම ඉගෙන ගන්න ඕනේ කියලා. නෑ මනුස්සයා හිතන්නේ එහෙම නැත්තම් බෑ කියලා. නෑ එහෙම එකක් නැහැ. එහෙම එකක් නෙමෙයි, මේක වෙනම සංහිට්ටේදන ක්‍රමයක් තියෙනවා, ඔය භාෂාවට එහා ගිය.

භාෂාවට එහා ගිය අපි කතා කරන්නේ මේ 'ඥානය' කියලා මෙන්න මේ සන්නිවේදනය ගැන. සත්තූන්ට බලන්න ඔය ස්වභාවය දැනෙන්නේ කොහොමද කියලා. සතා කොහොමද ඕක දැනගන්නේ. සතාට නැද්ද ඥානයක්. සතාට ඥානය කියන වචනය පාවිච්චි කළේ නැති උනාට සතාට මේක දැනෙන නුවණක් තියෙනවා. එතකොට එතන සන්නිවේදනයක් කොහොමද සිද්ධ වෙන්නේ. සතා කොහොමද දැනගන්නේ. මොකක්ද ඒ දැනගන්න 'සිස්ටම්' එක. එතකොට එතන තියෙන සන්නිවේදනය මොකක්ද? සතාට පැටියෙක් හදන්න කියලා දෙන්න ඕනද? ඔය ලිංගික සංසර්ගයේ සිද්ධ වෙන්නේ ඒ සතුන්ගේ කාලවල ඒ යුගවල හෝමෝන 'වේන්ජ්' එක වෙනකොට ඒ සත්තූන්ට නෙවර් එක කියලා අපි කියන්න පුළුවන්. 'නේවර්' එක ඊගාව 'පෙනරේෂන්' එක 'ක්‍රියේට්' වෙන හැටි. 'ක්‍රියේට්' කියන්නේ නේවර් එක, මුකුත් දෙයක් කෙනෙක් නෙමෙයිනේ. නමුත් නෙවර් එක කියන්නේ සොබා දහම. සොබා දහමේ ක්‍රියේෂන් එක බලන්න හරියට හිතන් අර අවිච පායනවා වගේ, වැස්ස වහිනවා වගේ අර ඒ තියෙන ස්වභාවිකව විශාල සංසිද්ධි ගොඩක්

සිද්ධ වෙනවා.

මෙහෙම කියන්න ගියොත් මේක සම්පූර්ණ දේශනයක් වෙනවා. ඒ තරම් විශාල කතාවක් තියෙනවා මෙතන හේද. අපි හැම එකම පොතෙන් බලන්න ඕනා. කවුරු හරි උගන්වන්න ඕනා කියන තැන ඇයි මනුස්සයා ඉන්නේ. ඇයි මේ වගේ “ස්වයංභූ ඤාණයක්” තියෙන බව මනුස්සයා දන්නැත්තේ. ඇයි මේ සතාට එහෙම තියෙන්නේ. සතාට කවුරුවත් උගන්වන්නේ නැත්තේ. ඇයි සතා ඒක දැන ගන්නේ කොහොමද. හැම පුසෙක්ම කුප්පමේනියා ගහ දන්නවා. ඒක හරි පුදුමත් හිතෙනවා. කවුරුත් ඒක උගන්වලත් නෑ.. එතකොට හැම බල්ලෙක්ම හරියටම රතු පාට පස් වර්ගය හොයා ගන්නත් දන්නවා. මේ කෙමිකල් ඒක සතා දන්නවා, මේක බෙහෙතක් කියලා. කොහොමද සතා දන්නේ හරියටම හාරලා හාරලා හාරලා අර පස් තියෙන තැන හොයා ගන්නවා. හොයාගෙන එක ලෙව් කනවා. එයා දන්නවා ඒක තමයි බේත කියලා. ඇත්තටම ෭9 සහිප වෙනවායේ. ඇත්තටම බේත ඒකයේ. එතකොට මේ සන්නිවේදනය මොකක්ද?

මේ මනුස්සයාටත් මේ වගේ සන්නිවේදනයක් තියෙනවා. හැබැයි මීටත් වැඩිය අති අති සියුම් ඇත්තටම කිව්වොත් මේක විවර වෙනවා ‘ධම්ම චක්ඛුෂයට’ විවර වෙනවා වගේ. මේක විවර වුනාට පස්සේ ඔය මනුස්සයාට එක ‘සිලබස්’ එකක්වත් අවශ්‍ය නෑ. මේ ධර්මය ඒ වගේ එකක්. මේ ධර්මයේ “ධම්ම චක්ඛුෂය” අවධි වෙනවා කියන්නේ, ඔන්න ඔය වගේ ස්වභාවයක් මතු වෙනවා. ඔය ‘ධම්ම අභිඤ්ඤා’ කියන්නේත් ඒ වගේ මේක තවත් ගැඹුරට ගිය තැනක්. ඒ ස්වභාවය මතුවෙනවා. ඒ ස්වභාවය මතු වුණාට පස්සේ කවුරුත් උගන්වන්න එන්න ඕන් නෑ. ඒ අභිඤ්ඤා ඤාණයට හසුවන පරම සත්‍යය කියන්නේ ඔන්න ඔය ඤාණය ඔස්සේ මතුවෙව්ව එකක්. ඒක සත්තූන්ටත් තියෙන බව. ඒ සත්තූන්ගෙන් හරහා එන පරිණාමය වන ආකාරය හොඳට ආර්යයන් වහන්සේ මේ ස්වභාවදහමත් එක්ක හොඳට මුසු වෙලා දැකලා, මේ වගේ ස්වභාවයක් මිනිස් සංහතිය තුලත් තියෙන බව හුවණින් දැකලා.

මේ පොතට ගිය මේ වාක්‍යය හෙවෙයි. ඒකෙන් අපි ගන්න ඕනේ පුංචි පණිවිඩයක් විතරයි. ඊට එහා ගියා මහා ඥානයට අවදි වන ආකාරය

මේ වන විට ඇත්තටම ලෝකෙ වටේ ඉන්න මිනිස් සංහතිය අහිරහස් ලෙස, මේ විශේෂයෙන්ම ගොඩක් බුද්ධිමත් අය, බුද්ධිය ගැන අපි කතා කරනවා. බටහිර රටවල් වල සිටින ලෝක වටේම ඉන්න බුද්ධිමතුන්ගේ කතාවක් තියෙනවා. සන්නිවේදනයක් තියෙනවා. මේ වන විට ලෝකෙ වටේම මහාචාර්යවරු,, ආචාර්යවරුන්ගේ විශාල කතිකාවක් තියෙනවා බුද්ධිමතුන් ඉන්නේ කොහෙද කියලා. මේ ගොල්ලන්ගේ මේ වාටි එකේ දී ලෝකෙ ඔක්කොම දානවා එක එක 'රැන්ක්' කරලා. ඇමරිකාවේ, යුරෝපයේ ජර්මන්වල, ඊශ්‍රායල්වල ලෝකෙ වටේම අරාබියේ, අප්‍රිකාවේ හැමෝම හැම තැනම ඉන්න මිනිස් සංහතියම දානවා. යම්කිසි ක්‍රමවේදයකට සකස් කරනවා, සකස් කරලා මේ අයට අසු වෙනවා බලාගෙන යනකොට අධ්‍යාත්මික දියුණුම කොටස ඉන්නේ ලංකාවේ.

අධ්‍යාත්මික දියුණු කොටස කොහොමද හොයා ගන්නේ. මේ දැනෙන ස්වභාව අතර විශේෂ වූ ජාතිය ස්වභාවයක් මේ දෙරණ තලයේ උපදින දරුවන්ගේ ජාන වල තියෙනවා කියලා. මේක රහස්‍යක් වගේ එකක්. මේකට හේතු ගොඩාක් තියෙනවා. මේ වගේම ඔවුන් ඒ වගේම ස්වභාවයක් ඒ වගේම ඒ ජාන සංයුතිය ෂන්, සෘන් සංයුති ස්වභාවයට සමානම ස්වභාවක්, ඒ විදිනේම සුවිශේෂී ස්වභාවයක්, ඒකත් තියෙන්නේ ඔය ෂන්, සෘන් සංයුතියට තියෙන්නෙන් කම්පන ස්වභාවයක්. ඒ වගේම ස්වභාවයක් ඊශ්‍රාලයේ පුර වැසියන්ගෙන් තියෙනවා. ඔවුන්ගේ වාර්තාවක මේ කියන්නේ. ඔන්න ඕක නිසා ලංකාවට බලපෑම් ගොඩක් වැඩියි. කවුරුත් දන්නැති පැති කඩවලින්. නටබුන් බැලුවනම ඒ ගොල්ලන්ට පේනවා මේවා එසේ මෙසේ ඒවා නෙමෙයි, මේ ප්ලේන් ඊට අවුරුදු පන්දහකට කලින් හදලා තියෙන්නේ. ඔවුන්ට ඒ රාවණා එහෙම ඒ කඳු මුදුනට ගියාම අළු පවා හම්බවෙනවා. ලෝකේ එකම දහම මේ ධර්මය විතරයි. දෙයියෝ මවලා නැත්තේ. මේක සොබා දහමක් කියලා පෙන්නන එකම දහම සොබා දහමේ නිර්ණායකයන් විවර කරන්න. ඒකයි 'බුද්ධ' කියලා කෙනෙක් නෑ කියන්නේ. එල නැති කමමයි එලය. අර මාරයා කිව්වා වනේ. ඔබට සතුවද මහණ, මොනවා ලැබුනාටද මාරය, ඔබට දුකද මහණ, මොනවා නැති වුනාටද? මාරය, නැති වුනානම් නැතිවුනේ ඉන්නවා කියල හිතන සිතුවිල්ල විතරයි.

මෙතන ඇත්තටම ඔබ හිතනවා මිස කෙනෙක් නෑ. ඔබ හිතනවා, මම හිතනවා කියන්නෙත් ඔය ශබ්ද, වර්ණ, ගන්ධ, රස, පහස කියන එකමයි. ඒවත් කමිපන ටිකක් විතරයි. කමිපන කියල දේකුත් නෑ. ඇත්තටම කිව්වොත් අංශු කියල දෙයක් නෑ විතරක් නෙමෙයි, වර්ණ, ශබ්ද කියල දෙයක් නෙමෙයි කමිපන කියලා දේකුත් නෑ. මේක අමුතුව කාතාවක්. නමුත් මේක එක එක මට්ටම් වලට පෙන්නන කොට මට්ටමකදී කමිපන, එක මට්ටමකදී අංශු, තව මට්ටමකදී ශබ්ද, වර්ණ, ගන්ධ, රස, පහස. කෙනා කෙනාට නුවණට අසුවෙන්නේ. ඔබ ධර්මය හෙවිවේ පොතෙන් වෙනින පුළුවන් හැඩැයි පොතෙන් දකින ධර්මය අර කුප්පමේනියා ගත හොයා ගෙන පුසා වගේ ඉව තියෙන්න ඕනා. ඒ සත්‍ය කුමක්ද කියලා හදුනා ගන්න. ඒක බැරත් නැහැ. ඒක ලේසිත් නෑ. සත්‍ය හරි සුන්දරයි. සත්‍ය හරි ගාමිහිරයි.

ඔබ තුමියගේ ආත්ම ස්වභාවයට සිහියට හසුවෙන්න ඕනා ඔබතුමියගේ ස්වභාවය තුළින් මේ ආත්ම ස්වභාවය හදුනාගෙන ඒ අභ්‍යන්තර සිහියට හසු කරගෙන ඒ ස්වභාවයේ මිඳෙන ස්වභාවයෙන් කටයුතු කරා නම් ඒක තමයි වෙනින ඕනා කියලා. ඒක ඔබ තුමියටයි සාංදිට්ඨික වෙනින ඕනේ. ආර්යන් වහන්සේට තේරුණාට හරියන්නේ නෑ. ඔබතුමියගේ නිර්මාතෘ ඔබතුමියගේ සිතේ ක්‍රියේෂන් එකේ කවුද නිර්මාතෘ, තමන් තමන්ගේම අභ්‍යන්තරය නොදන්නාකමයි අවිද්‍යාවයි නිර්මාතෘ. අවිද්‍යාව නොදන්නාකම නිසා මොකක්ද වුනේ ඇලෙන, ගැලෙන ස්වභාව දෙකක් "තණ්හාව නමැති වඩුවා තා මා දිටිමි" කියනවා වගේ හසු වෙව්ව එකයි නේද. කෙලෙස් ඔය ඔක්කොම එකට එකක්, එකම කාතාව දිගුවක් තමයි.

දැන් ඇත්තටම මේ කතාව හරියට බැලුවොත් අර කමිපන වේගයට සකස් වෙන ආරෝපන බලය කියල හරිම සරලයි. සිත කියන්නේ ඕක. ස්කන්ධය කියන්නේ ඕක. ඕක කියන කොට ආර්යන් වහන්සේට කතාව කියල ඉවරයි. විසදිලා ඉවරයි. ආර්යන් වහන්සේට මුකුත් කියන්න ඕන් නෑ. ආර්යන් වහන්සේ අන්ධ වනයට වැඩියා නම් ඇති වගේ. ඕක කියලා දාලා. මනුස්සයාට මේක අල්ල ගන්න බැ. මනුස්සයාට ඕක තේරෙන්නේ නෑ.

ඇත්තටම බාහිර තියෙන දෙයක් ජේනවද? නැත්නම් මෙතන කම්පනයට මැවෙනවද? බාහිර තියෙන දෙයක් හැදෙනවා කියල කියන තාක් කල් නිවනක් නෑ. බාහිර තියෙන දෙයක් වෙනව කියල නිතන තාක් කල් නිවන නෑ. බාහිර ඇත්ත වෙලා ඉවරයි. මේක අපි නිතරම කියනවා. "අවුත්තා සම්මුතානං - චුත්තානං භවිස්සති" කියන්නේ "පෙර නොතිබීම හට ගෙන ඉතිරි නැතුවම නිරුද්ධ වෙනවා කියන්නේ" මේ කොහේවත් තියෙන එකක් නෙමෙයි. පොකුණට චිබෙන නිසා පොකුණේ ධල්ලෙක් ජේනවා මිසක්, පොකුණේ ධල්ලෙක් ඉන්නවා නෙමෙයි. ඔබ නිතන ලෝකයක් මිසක් තියෙන ලෝකයක් නෙමෙයි. නිතනවා කියන්නේ ඇහැට මැවෙන ලෝකයක්, ඇස් ගුලිය ගැලෙව්වොත් නැ.

චිහෙනම් ඇස් ගුලියට මැවෙන එකක්. මේ ලෝකේ කෝටි 800ක ජනගහනය, කෝටි 800ක ඇස් ගුලි කෝටි 800කම මැවෙන එකක්. වර්ණ හතේ කතාව චිහෙම නැත්තන් වර්ණ එකසිය ගානක් මැවෙන්න ඕනා. චිහෙම නැත්නම් එක්ස් ටේ කිරණ වගේ පෙන්න ඕනා. චිහෙම නැත්නම් මේ එක වර්ණයක් ජේන සත්තූන් ඉන්නවා. මොකක්ද ඇත්ත ලෝකය. ඇත්ත ලෝකය අපි කවදාවත් දැකලා තියෙනවාද? අපිට හම්බ වෙන්නේ නැ. ඇයි ඒ අපි දන්නේ මේ ඇහැට මැවෙන වර්ණ 7ක් ගැන විතරයි. ඒක ඇත්තක්ද ඒක අනුව අපි ඔක්කෝම එක්ක කතා බහ කරන සන්නිවේදන පද්ධති සේරම ක්‍රියාපත් එක.

මේ සියලුම සිස්ටම් එක හැදිලා තියනවා. හරියටම අර 'ඩයලේග් කම්පනි' ඒක හැදුවා වගේ තමයි. 'මොඩිටෙල් කම්පනි' ඒක හැදුවා වගේ තමයි. ඇයි මේ 'සැටලයිට්' එක සිග්නල් ඔක්කොම 'සිස්ටම්' එක මේ දළ වගේ වියාටත් තියෙනවා, මෙයාටත් තියෙනවා. මටත් තියෙනවා වාගේ හදා ගත්ත දැලක් මේ තියෙන්නේ . දැන් මේස, ගෙවල්, හදුන් නැද්ද කිව්වේ ඒකයි. වේයාට ජේනවද මේ විදියට නෑ. වේයා කොහොමද ගෙවල් හදන්නේ. පණුවට වර්ණ ජේනවද? පණුවට ඇස් තියෙනවද? පණුවා කොහොමද ගෙවල් හදන්නේ. කුඹි කොහොමද ගෙවල් හදන්නේ. මීමැස්සා කොහොමද ගෙවල් හදන්නේ. මේ අපි විදිනට ජේනවද නෑ. මෙතන දැනෙන ස්වභාවයක් අනුව සකස් කරන ස්වභාවයක්. ඔය එකක්වත් ඇත්ත නෙමෙයි. ඇත්තටම දැනෙන ස්වභාවයක් මේක.

ජේනවා කියන එකත් දැනෙන ස්වභාවයක්. ඇනෙනවා කියන එකත් දැනෙන ස්වභාවයක්.

ඒ කියන්නේ කම්පන ස්වභාවයක්. කම්පනයට දැනෙන ස්වභාවයක්. "ඉති රූපං" කියපු එක "ඉති රූපං සමුදයෝ" කියපු එක. කම්පනයට දැනෙන ස්වභාවයක්. දැන් චලියේ තියෙන වර්ණයක්ද මේ ඇහැට වන්නේ. නැත්නම් මෙතෙන්නට මැවෙන එකක්ද? ඇස් ගුලිය ගැලෙව්වොත් කොහොමද, එහෙනම් ඒ වර්ණය වන්න විපැයි. ඇස් ගුලිය ගැලෙව්වොත් ඇයි නැත්තේ. දැන් ඇස් ගුලියට මැවෙන එක කොහේවත් තියෙනවද? දැන් කන් බෙරය හෙල්ලෙන එකද ශබ්දේ. නැතිනම් චලියේ තියෙන ශබ්දයක් කනට ඇවිල්ලා වදිනවද? දැන් මෙතන ශබ්දයක් ඇවිල්ලා කතාවක් නෙමෙයි තියෙන්නේ. දැන් අහසේ විදුලි කොටන කොට මෙහේ ජනයන් හෙලනවා වගේ.

ඒ කියන්නේ දැන් 'සිරස' 'දෙරණ' චලියේ කොහෙවත් තියෙනවද? නැත්නම් 'සිරස' සෙන්සර් එකේ හැදෙනවද? චලියේ මොනවද තියෙන්නේ අපි ගත්තොත් මේ වගේ කන් බෙරයක් කොහේ හරි තියෙනවනම්, අපි හිතමු මේ වගේ බෝල් එකක් බෙරයක් කන් බෙරය වගේ කොහේ හරි තියෙනවනම් ගහනවා ඩුම්ගාලා. දැන් ගහනකොට එන කම්පනයක් තියෙනවනේ. එන අංශු කම්පනයක් තියෙනවා. අපි කියන්නේ මේ බෙරයක් තියෙන එකක් දෙයක්වත් එහෙම එකක්වත් නෙමෙයි. කම්පනයක් සිද්ධ වෙනවා අංශු කම්පනයක්, ඒ අංශු කම්පනයට ප්‍රති කම්පනයක් මේකට හේ බෙරය හෙල්ලෙනවා කියන කොට, එතකොට මේ අංශු කම්පනය කියන්නේ ශබ්දය නෙමෙයි මෙතන කන් බෙරය හෙල්ලෙන එකයි ශබ්දය වෙන්නේ. තේරනවද, මේ කතාව. අංශු කම්පනයක් මේ තියෙන්නේ. මේ අංශු කම්පනය සියුම් කතාවක්.

අපි කිව්වා මේ පිටි ගෝනියක් උපමාවට අරගෙන මේ සේරම එක සමාන අංශු ගොඩක් කියලා දකින්න කියලා. අපි ඕකට උපමා ගොඩාක් කිව්වා අහසේ විදුලි කොටනකොට ගත්තොත් මේ ජනෙල් හෙල්ලෙනවා, වතුරට ගලක් දාන කොට අර එන අංශු කම්පනය වෙලා අන්තිමට කෙලවරේ තියෙන ජල අංශු ගිහිල්ලා බිත්තිය වදින්නේ මැද තියෙන ජල අංශු ගියේ නෑ. එතකොට අහසේ තියෙන මුකුත් මෙතෙන්නට එනවා

හෙවෙයි, එතන එතන අංශු කම්පනයක්. අංශු කම්පනයක් කියන්නේ ආලෝකයක්ද. ඒ අංශුවම එක ආකාරයට කම්පනයක්. ආලෝකය තව ආකාරයකට කම්පනයක්. ශබ්දය තව ආකාරයකට කම්පනයක්. ගන්ධය තව ආකාරයකට කම්පනයක්. රශ්මියක් තව ආකාරයකට කම්පනයක්. අපි කිව්වා තරංගවලින්. රශ්මිය තරංග, ශබ්දය තරංග, වර්ණය තරංග කම්පන එකම අංශුව කම්පන ස්වභාව. ශබ්දය කියලා දෙයකුත් නෑ. වර්ණය කියලා දෙයකුත් නෑ කියලා තේරෙන්නේ, මේ සෙන්සර්වලට මැවෙන එකක් මොකක්ද කියලා තේරෙනවා. මේක පොඩි පික්චර් එකක් හදා ගන්නයි මේ පැහැදිලි කරන්නේ, මෙතන මැවෙන එකක් මිසක් කොහේවත් තියෙන එකක් නෙමෙයි කියලා. මේකෙන් අපි හදුනා ගන්න ඕනේ මේ ඵලයේ තිබුණු දෙයක් ගැන කතාවක් හෙවෙයි. මෙතන අපි හඳුනා ගන්න ඕනේ මෙතන මැවෙන එකක් මිසක් කොහේවත් තියෙන එකක් නෙමෙයි. **ඇස ලෝකයයි මහණෙනි, ඇසේ උපතයි උපත මහණෙනි, මේ ඇස කියන්නේ මොකක්ද මේ දැන් මෙතන "පලෝක ධම්මං" බිඳෙන සුළු හෙයින් ලෝකයයි කියමි. ඇස ලෝකයයි කියනකොට වර්ණ ලෝකයයි, ඇස බිඳෙන සුළු යයි කියන කොට එතන කම්පනයක්.**

පුදුමාකාර අවබෝධයක් තියෙන්න ඕනේ මේක තේරුම් ගන්න. ඵලයේ තියෙන එකක් අපට හම්බවෙලා නෑ. අපට මෙතන මැවෙන්නේ නැත්නම් ඒක නෑ. අපේ ඇස් අන්ධ නම් අපට ලෝකයක් නෑ. මෙතන මැවෙන එක අනුවයි වර්ණ අන්ධතාවය අනුව, රතු චිතර නම් රතු චිතරයි ලෝකය. රතු පේන්නැත්නම් රතු පේන්නෑ. කොළ පේන්නේ නැත්නම් කොළ පේන්නෑ. එතකොට මේ ඇසේ හැකියාවයි දකින්නේ. කොහේවත් ලෝකයක් තියෙනවා කියලා ගත්තොත් අපි, එහෙම දෙයක් තියෙනවා වෙනවා. අපිත් ඉන්නවා වෙනවා. ඔතනයි හිර වෙන තැන, ඊයෙන් ඕක කිව්වා එහෙම හේද?

උපාසිකාව : එහෙමයි.

ආර්යන් වහන්සේ : හමුත් අපිට හිතෙන්නේම තියෙනවා කියලා හේද? ඒක තමයි අභිසංස්කරණය කරන බලේ, 'ක්රියේෂන් එක.' ඔතනින් මිදුණොත් චිතරයි සෝතාපන්නයි කියන්නේ. ඔතනින් නුවණින් විමසලා විචිකිච්චාව ඕක ඇතුලෙ තියෙන්නේ සැක සංකා තියෙන්නේ, මේක

මොකද මස් ඇහැට පේන් නැහැනේ. මස් ඇහැට පේන්නේ නැත්නම් සැකසංකාවක් නැතුව අන්න පෙනුනා වැඩේ ඉවරයි. දැන් මේක “ධම්ම චක්ඛුෂයට” අසු වෙන්නේ. “ධම්ම චක්ඛුෂයට” කියන්නේ පුසාට කුප්පමේනියා දැක්කා වගේ මේක නුවණට හසු වෙන්නේ. දැන් නුවණ නැති කෙනාට මේක හසු වෙන්නේ නෑ. වියාට හැම තිස්සේම චිලියේ දෙයක් තියෙනවා කියලා හිතන්නේ ඒක. වියාට නිවන් මඟකුත් නෑ. වියා නිවන් දකින්නේ නෑ. වියාට කොයි විදිහෙන් හරි පෙන්නුම් කරන්න වෙනවා, මෙතන තියෙන එකක් නෙමෙයි මැවෙන එකක්. ඒ දැනුන දවසට ලෝකෙන් නෑ. වියා ‘නිස්සත්තෝ - නිජ්ජිවෝ - ශුන්යයෝ කියන තැනට එනවා අනිච්චයයෙන්ම. එතකොට මේ, මේස ඇඳ පුටු නිමිත්ත හම්බ වෙන්නේ නෑ. “අනිමිත්තයි” “ශුන්යතයි” වටිනා කමක් හම්බ වෙන්නේ නෑ. “අප්‍රනිතයි”. අන්න ඇතනැත අන්තවලින් මිදුණු දහමක් තියෙන ලෝකයක් නෑ මහණෙනි “හේතුං පටිච්ච සම්භූතා” කිව්වේ සම්භූතා කිව්වේ තියෙන එකක් නෙවෙයි. ධුදුන් වහන්සේ මේකට දෙන උපමාව කම්පනයට මැවෙනවා.

සංඛාර කියන්නේ කම්පනයට මැවෙන විඤ්ඤාණය. ධුදුන් වහන්සේ උපමාවකින් ගිනි බෝලේ කරකවන කොට ගිනි වළල්ලක් පේනවා. ‘හේතුං පටිච්ච සම්භූතා’ හේතු නිසා සකස් වෙනවා කිව්වේ, කම්පන වේගයට සකස්වෙන සම්භූත වෙන විඤ්ඤාණ මායාව ‘හේතුං පටිච්ච සම්භූතා - හේතු භංගා නිරුප්පති’ මේක දැක්කොත්, මේකේ මායාවට රැවටෙන්නේ නැතිව ඉන්න පුළුවන් ඒකයි. “සමුදය ඥානං” කියන්නේ ඒක දකින තැන ‘අත්තගමය’ අන්න එතකොට තමයි එතන රැවටෙන්නේ නැතුව මිඳෙන්නේ. එහෙනම් ‘සමුදය අත්තගමංච’ කිව්වේ සත්‍යය දකින කෙනාට. මේක නුවණින් විමසන දහමක්. මේක මෙනෙහි වෙනවා, ඊට පස්සේ ප්‍රතිපදාව කිව්වේ, ඊට පස්සේ වියාට ප්‍රායෝගිකව විදිහෙදා කටයුතු කරන හැම තැනකම දීම වියා හැම එකෙන්ම මිදුණු අත්දැකීමක් වියාට අත්දකින්න ලැබෙනවා. කොහොමද එන්නේ අවබෝධය තුළ - “සංඛිතේ නිබ්බිදාය” අවබෝධයෙන් නිවන් දකිනවා. විදුර්ශනා සමාධිය උපදින්නේ අවබෝධයෙන්. එහෙනම් මේ දහම ප්‍රඥාවන්තයින්ගේ දහමක් වෙන්නේ ඒ නිසයි.

'ප්‍රඥාවන්තං ආයම් ධම්මං - ඤායං ධම්මං දුප්පඤ්ඤාස්ස' පුදුම මායාවකින් මිඳෙන් තියෙනවා නේද? බලනකොට 'අවිද්‍යා අසේස විරාග නිරෝධෝ' කියන්නේ අවිද්‍යාව තමයි මෙතන සත්‍යය නොදන්නා කම. මේ සත්‍යය නොදන්නාකම කියන්නේ දෙයක් කියලා දැනෙන්නේම අවිද්‍යාවම තමයි. දෙයක් හම්බවෙන්නේ නැත්නම් අවිද්‍යාවෙන් මිදිලා. ඒ නිසා තමයි "පටිච්චසමුප්පාද ධම්මේසු ධම්මං" කියන්නේ දෙයක් නැති බව. මේ දක්වා කරලා තියෙන්නේ සිංහ නාදයෙන් ලොකුම සිංහනාදය තමයි "පටිච්චසමුප්පාද ධම්මේසු" දෙයක් නැති බවයි. දෙවන සිංහනාදය තමයි ස්කන්ධය කියන්නේ වේගයක් කියන එක ඔක්කෝම. දැනෙන දේ ආර්යයන් වහන්සේගේ ඒ අභිඤ්ඤා ඥානයට හසුවන පරම සත්‍ය.

ආර්යයන් වහන්සේ මිනිස් සිත ජය අරගෙන ගොඩක් කල්. ඒක අභිබවා ගිනින් ඉවරයි. ආර්යයන් වහන්සේ වෙනස්ම මානෙක කතාවක් කියන්නේ. ඒක තමයි අභිඤ්ඤා ඤාණයට හසුවන පරම සත්‍ය. ඒ නිසයි කිසිම වකිතයක් නැතුව මේ කතා දාන්නේ අභිඤ්ඤා ඥානයට හසුවන පරම සත්‍ය දේශනා සිය ගණනක් තියෙනවා. අභිඤ්ඤා දේශනා කියලා "ඥානස්ස අධිගමාය නිබ්බානස්ස සච්ච කිරියාය" කියන කොට ඒකත් ඒකම තමයි. එතකොට 'සත්ථානං චිහුද්ධියාය - දුක්ඛ දෝමනස්සානං අත්ථගමාය' අන්න සත්ථ, 'ඉත්ථ ස්වභාවය' චිහුද්ධියට යන්න වෙන්නේ. එක අවබෝධයක් තුළයි ඒක වෙන්නේ. "සත්ථානං චිහුද්ධියාය - දුක්ඛ දෝමනස්සං අත්ථගමාය - ශෝක පරිද්දවානං සමතික්කමාය - ඥානස්ස අධිගමාය - නිබ්බානස්ස සච්ච කිරියාය."

ඒය ඥානය අධිගමනය ලබන මේ කියන මෙහෙම එකක් හෙමෙයි. ඒක අවබෝධය තුලයි සිද්ධ වෙන්නේ. "ධම්ම අභිඤ්ඤා" ගැන අභිඤ්ඤා ඥාන ගැන කතා කරනවා. අභිඤ්ඤා දේශනා ගැන කතා කරනවා. ධර්මය ගැඹුරින් දැකීම අභිධර්මය. ඒ ධර්මය අභිඤ්ඤාවෙන් දැකීම අභිධර්මය. මොකක්ද ධර්මය කියන්නේ. දෙයක් නැති බවයි ගැඹුරින් දකින එක. දැන් "ශුද්ධාණ්ටකය" කියලා ආර්යයන් වහන්සේ කිව්වා වගේ එකම අංශුව කම්පනය වන ස්වභාවය තමයි ශුද්ධාණ්ටකය කියන්නේ. ඒ ස්වභාවය ටිකක් විතරයි. ඒක කොහේවත් චලියේ තියෙනවද? ශුද්ධාණ්ටකය චලියේ නෑ. ශුද්ධාණ්ටක කියන්නේ සිතම බව ඒ ලෝකයට

දායාද කරන මුතු කර ඉද්ධාණ්ටකය චලියේ හොය හොයා හිටපු යුගය ඉවරයි. එතෙක් මෙතෙක් ඇසු නොඇසු දහම, පෙර නොඇසු විරූ දහම. බුදුන් වහන්සේ කියනවා නේ "පුබ්බේ අනනුස්සුතේසු ධම්මේසු" කියලා පෙර නොඇසු දහම. ආර්යයන් වහන්සේ කොතේ හරි කවුරු හරි දෙයක් කියනකොට දන්නවා ආර්යයන් වහන්සේ මේක කිව්ව කියලා හැබැයි, ආර්යයන් වහන්සේ නොකියපු දෙයක් කියන කොට ආර්යයන් වහන්සේ දන්නවා මේක කිසි කෙනෙක් කියලා නෑ කියලා. ඒක පළවෙනි වතාවට අහන්න ලැබෙන්නේ.

මේ දේශනා අහන පෘථග්ජන මානසිකත්වය තියෙන අයට මේක තේරෙන්නේ නෑ. ආර්යයන් වහන්සේ වගේ ස්වභාවයට පත්වෙලා ඔබට තේරෙයි. කිසි දවසක කිසි කෙනෙක් ගෙන් අහල නැති දෙයක් ඔබට කියනකොට, ඒකට ඔබට ආයි කිසිම හේතුවක් අවශ්‍යද? ඔබට තියෙන්නේ බලන්න විතරයි ඊට කලින් කවුරු හරි කිව්වද කියලා. එහෙම නම් ඔබට ඒක බුදුන් වහන්සේගේ වචනය වගේ දැනෙන්න ඕනේ. ඒ සත්‍යයක් නම් අන්න බුද්ධ භාෂිතය ඔබට දැනෙන්න ඕනේ. අන්න, බුද්ධෝත්පාද කාලේ දැනෙන්න ඕනා. බුද්ධ ස්වභාවයට අවදි වුන මහා මුනිවරු අදත් වැඩ සිටිනවා කියලා දැනෙන්න ඕනා. ඔබ ධර්මය දකින්න. "යෝ ධම්මං පස්සති - සෝ මං පස්සති" කිව්වා වගේම ඔබට ඔක්කොම ටික හසුවෙනවා.

ඇත්තටම ලේසි නෑ. මේ යුගයේ "කොන්ටම් තියර්" එක. ඒ නූතන විද්‍යාවේ දරුවන්ගේ ඒ ඉගෙන ගන්න විෂයන් එක්කලා බුදුන් වහන්සේ දේශනා කරපු සූත්‍ර ටික ගලපලා පෙන්නන එක. මෙන්න බලන්න බුදුන් වහන්සේ මේක කියලා තියෙනවානේ. ඒක කියන්නෙ මහා ඥානයක් තියෙන්න ඕනා. ඒකේ ආශ්චර්ය අද හැමෝම අත්දකිනවා. අද හැමෝටම නිවන හම්බවෙලා තියෙනවා. බුද්ධෝත්පාද දේශනා අහන හැමෝම අද ඒ නිවන් මග විවර කර ගන්නවා. ඔබට මේ දහම අවබෝධ නම් ඔබට ඔතන කෙනෙක් ඉන්න බැ. ඔබට ඔතන කෙනෙක් නොමැති නම් ඔබේ අභ්‍යන්තර පරිවර්තනය තුළින් මේක දැනුමක් නෙමෙයි.

ඔබට අභ්‍යන්තරයේ ඔය ඉන්නවා වගේ දැනෙන ස්වභාවය දිය වෙලා නොදැනෙන ස්වභාවයට පත් වුනහොත් ඔබ ආර්යයන් වහන්සේට

වන්දනා කරනවා ඇත්තටම. නමුත් අද ඔබට කරන්න බැරි ඇයි, ඔබ ඉන්න ආත්ම දෘෂ්ටිය ඇතුළේ ඔබට ඊගෝ එකක් තියෙනවා. මමෙක් ඉන්නවා. ඒ මමයා තමයි ඇත්තටම ඔය කතා කරන්නේ. මමයට බෑ තව කෙනෙකුට එහෙම අවස්ථාවක් දෙන්න. මමයාගේ ස්වභාවය ඕකයි. ඒකයි මාන, උද්ධවිච, අවිද්‍යා කියලා, "උද්ධවිචය" කියන වචනය ඔතන තියෙන්නේ. "මාන්තය" කියන තැන "උද්ධවිචය" තියෙනවා. ඒක ධර්මයට ගියොත් 'ධර්ම උද්ධවිචයක්' වෙනවා. ඒ තමන් ඉන්නවා නම් දැනුමට කොටුවෙලා, තමන්ගේ කියලා කෙනෙක් ඉන්නවනම් එතන උද්ධවිචයකටයි වැටෙන්නේ. හැබැයි එතන කෙනෙක් නැත්නම්, 'මාන', 'උද්ධවිච', 'අවිද්‍යා' කියන තැන දුරු වෙනකොට මොකද වෙන්නේ. ආර්යයන් වහන්සේ වගේම සේරම තමන් ගත්ත තැනයි කියපු තැනයි. කරපු දේවලයි ඔක්කොම කියනවා. කිසිම තැනක ඇලලත් නෑ. ගැටිලත් නෑ. චිලි කරලා දැමීමා ඉවරයි. කිව්වනම් කිව්වා. කරා නම් කරා ඉවරයි කතාව.

එහෙනම් පෝට්ල හික්ෂුවට ගෝලයෝ ඉස්සරහා තුවිෂ් කියලා කියන කොට පුදුමාකාර මාන්තයක් තිබුණේ. දරාගන්න බැරි වෙනවා නේද? දරාගන්න බැරි වෙන්නේ කෙනාටනේ. ආත්මයට නේ. එහෙනම් පෝට්ල හික්ෂුව ලැජ්ජාවට ච්ඡියට යනවා නේද? ඒකාන්තයෙන්ම මමයා කුඩු කරලා නේද ච්ඡියට එන්නේ. මමයා නැත්නම් මට වඳින් නැහැනේ. එතන කෙනෙක් ඉන්න විපැයි දැගලන්න. අපි අපේ යුතුකම කරනවා. ඒ යුතුකම ආර්ය භූමිය හරි උතුම්. හරි ශ්‍රේෂ්ඨයි. හැබැයි කෙනෙක් හිටියොත් අතින් පැත්ත දරාගන්න බැරුව කුඩු පට්ටම් වෙනවා. හැබැයි කෙනෙක් නැති උනොත් විතරයි සාධුකාර දෙන්න පුළුවන්. සාදු සාදු! මමත් කම්පනය නොවන ස්වභාවය අත් දැක්කා. කොච්චර මොනවා දැමීමත් බෝලේ අතින් පැත්තට කම්පනය වෙන්නේ නැත්නම් හරියට හරි. ඔබ කම්පනය වෙනවා නම් එතන කෙනෙක් හැදිලා නම් එහෙනම් ඔබ මාර්ගය හදාගන්න තව උනන්දු වෙන්න ඕනා. පුදුම දහමක් නේද? දකින කොට ඔක්කොම ගැලවෙනවා නේද?

උපාසිකාව : එහෙමයි. මුතු කැට වගේ ඔක්කොම ගැලපෙනවා.

ආර්යන් වහන්සේ : ඒක තමයි මමෙක් නැත්නම් ප්‍රශ්නයක් නැහැ නේද?

උපාසිකාව : එහෙමයි. ප්‍රශ්නයක් නැහැනේ. මම තමයි ප්‍රශ්ණේ.

ආර්යන් වහන්සේ : මම තමයි ප්‍රශ්ණේ. ධර්මය උනත් එහෙම තමයි. ධර්මයේ මහා ලොකු වට්ටෝරු නැහැ. ඔය ඔක්කොම දෙයක් නැති බව. සිත හැදෙන හැටි මේ සිත දෙයක් වෙන හැටි පෙන්නන්නයි මේ ඔක්කොම කියන්නේ. හැබැයි ඔතන දෙයක් නැති වගේ එයාට දැනෙනවනම් ඒක තමයි අපි කියන්නේ මහා ප්‍රාඥයෙක් කියලා. ඒ දෙයක් නැති ස්වභාවය තුළ එයා නැතිවෙලා දැනෙනවා නම් නිකන් සොබා දහම වගේ දැනෙනවනම් මහා ප්‍රාඥයෙක් ඉන්නේ. පුදුම සැහැල්ලුවෙන් ඔය ගහක් යට හුලං වැදී වැදී ඉන්නවා. මහා ප්‍රාඥයාට ආට්ටිපල් ලෝකයක් ඕන් නෑ. අර සද්ධා තිස්ස රජුපුරවෝ චිතකොට අර අඳුන කඩේ පිටින් වැලි මළුවේ කෝටු කැප්ලක් අරගෙන, තියෙන සිවුරත් පැත්තකට දාලා අන්න පෙන්නනවා ආදර්ශයක්. මොන පෙරහරවල්ද, ඉන්න කෙනෙක් නෑ. මැරවීව බොඩියක් අරන් යනවා, ඉන්න වැයි වගේ තමයි රහතන් වහන්සේ නමක් පෙරහැරේ අරන් යන වික.

උපාසිකාව : ඒ උපමාව හරියට හරි.

ආර්යන් වහන්සේ : මේ නිවන් මග විවර වෙලා තියෙන්නේ, ඕක ච්ඡේදයට ගන්න ක්‍රමයක් නැතුව ඉන්නවා. මේ දෘෂ්ටි කාරයෝ ටික ඔක්කොම ටික වහනවා. ඇත්තටම කෙනෙක් පුද්ගලයෙක් කරනවා නෙමෙයි. මේක ආත්ම සංඥාවකින් එන්නේ. මාර සංඥාව කියන්නේ ඕක තමයි. වැහෙනවා, තමන්ගේම අභ්‍යන්තරය ආත්ම ස්වභාවය ඇවිල්ලා මේ සත්‍යය වහනවා. මේ මිනිස් සංහතියේ සුදුසු පරිසරය වනකම් මේ දේ සිද්ධ වෙනවා. 'සුවිසුද්ධිං' කියන තැනට එනවා නේද? චිතකොට විසුද්ධි මාර්ගයට එනවා. නිවනින්ම සැනසීම ලබනවා. ඔබතුමිය දන්නවා ආත්ම ස්වභාවය දිය වෙන්න ඕන කියල එල්බ ගන්න ඕනේ. ඔබතුමිය මතයි ඒක තියෙන්නේ කලබල වෙන්න විපා, ඔබ තුමියටම හසු වෙන්න ඕනේ මේ ආත්මය කියල. ඔබ තුමියට අභ්‍යන්තර සිතියක් තියෙන්න ඕනි, ඔබතුමියගේ ස්වභාවය ඔබතුමිය දකින්න ඕනා කමක් තියෙනවා. එතන ඔබතුමිය දැකපු නැති තැන් මග හැරුණු තැන් තියෙනවා නම් අන්න ඒවා දකින කෙනාට, දකින කොට තමයි ඒවා දැනෙන කොට මෙහෙම තමයි මමයා හැදිලා තියෙන්නේ කියලා, ඒවා තියෙන බව දැනෙන කොට

චිතන ඉදන් පටන් ගන්නවා ඒවත් දියවෙලා ගිහිල්ලා අන්න හිචනට උපනිශ්‍රය වෙනවා. චිවර වෙනවා ශුද්ධ වෙලා යනවා.

හැබැයි අර නොදැනෙන ස්වභාවයක් කියලා ආත්ම ස්වභාවය තියාගෙන කතා කරන්න ගියාට වැඩක් වෙන්නේ නෑ. මොකද චිතන චිතන චිතන චිතන තණ්හාව. මොකද, නොදැනෙන ස්වභාවයට ආශාවක් චිතන. මම ඉන්නවා නේ, අර චිතනත් ආත්ම ස්වභාවය දැකින්න ඕනා. තණ්හාව කියන්නේ කෙලෙස් නේ. ඒක ආසාවෙන් තියෙනවා චිතන තණ්හාව. ඒකට මොකටද ආශාව එහෙම දේකුත් ඕන්නෑ. ඒක තමයි 'ඕභාසය' තුළ තියෙන ආත්ම ස්වභාවය.

උපාසිකාව : සුවයට කැමැත්තක් චිතනවනේ.

ආර්යන් වහන්සේ : ආත්ම ස්වභාවය තියාගෙන "ඕභාසය" චිතනට වැඩක් නෑ. මොකද නොදැනෙන ස්වභාවයට ගියාට අපිට වැඩක් නෑ., අර "සක්කාය දිට්ඨිය" චිතනින් චිතන ඕනේ දුරු වෙලා. **ඉස්සෙල්ලාම වටපිට බලන මම බලනවා කියන සිතුවිල්ල, බලගැන්විලා තියෙනවා. අන්න මම බලනවා කියන එක නැතුව වටපිට බලන එක පොඩ්ඩක් පුකේටිස් කරන්න ඕනේ. ඒක නැතුව නිකං ඇහැටි ජේනවා වගේ බලලා පස්සේ ඒක සාමාන්‍ය දෙයක් වගේ බැලුවත් එකයි, නැතත් එකයි ස්වභාවයක් මතු වෙන්න ඕනේ. ඔය හිතන දෙයක් නෙවෙයි. ධර්මය කියලා ගොඩක් ගත්තොත් ඒක උපාදාන වෙලා මම බලනවා කියන තැනට එනවා. තේරුණා නේද? මම බලනවා කියන තැනට නොයා කොහොමද වට පිට බලන්නේ කියන ස්වභාවයට චිතකොට නිකං දැක්කත් එකයි, නැතත් එකයි වගේ කියන ස්වභාවයක්. හැබැයි, එහෙම නොදැක ඉන්න එහෙකුත් නෙමෙයි. මානසික විකෘති තාවයකුත් නෙමෙයි. සාමාන්‍ය විදිහමයි. නමුත් ගානක් නැති ස්වභාවයක්. හැබැයි හිතන්න ගියොත් සිතුවිල්ලක්, හිතන්නැතුව චිත ස්වභාවයක් මතු වෙනවා. හැබැයි ඒක හිතන්න බෑ. හිතන්න ගියොත් සිතුවිල්ලක්, හිතන හැම මොහොතේම සිතුවිල්ලක් වෙනවා. හරි නේද? හොඳමයි, එහෙනම් තෙරුවන් සරණයි.**

උපාසිකාව : තෙරුවන් සරණයි! නමස්කාර වේවා!! !

(ඉහත සාකච්ඡා මෙතනින් අවසන්)

උපාසිකාව : තෙරුවන් සරණයි, ආර්යන් වහන්ස පාද නමස්කාර වේවා !!!

ආර්යන් වහන්සේ : තෙරුවන් සරණයි

උපාසිකාව : ආර්යන් වහන්ස, මට දෙයක් සිද්ද වුනා. මට ඒක අවබෝධ වුනාද කියල දැනගන්න නෙමෙයි අහන්නේ, ආර්යන් වහන්ස ඒක වෙනසක් කියන්නේ පෙරේදා රූ සුම් සාකච්චාවෙන් පස්සේ සැරහෙන අභිඤ්ඤ දේශනයක් කරා. ඒක හරි කම්පනය වගේ දැනුනා. මම ඇදේ ඉදගෙන ධර්ම දේශනය අහගෙන හිරිසේ පාන්දර 3.30යි. මට පුදුම වේදනාවක් දැනුනා කකුල් වලට. ඇවිද ගන්න බැර වෙනවද කියලා මට හිතනා. පස්සේ ගෝන් එක පැත්තකින් තියලා ඇලවුනා. මාව ගැහි, ගැහි කරන්ටි එකක් වගේ වැදුන් මට. ඇග හිරිගඩු පිපුනා වගේ වුනා. ඒ එක්කම මම ඇහැරෙන කොට ආර්යන් වහන්සේගේ ධර්ම දේශනාව යනවා. ඊට පස්සේ ඉවර වෙනකම්ම අහගෙන හිරියා. ඒක මට මොනවාද වුනේ කියලා අහන්නයි කතා කලේ ආර්යයන් වහන්ස

ආර්යන් වහන්සේ : දැනට ඔබ තුමියට තේරෙන විදිහටනේ කියන්න වෙන්නේ. ඔබ තුමියගේ මේක අහන්නේ. ඔබ තුමියගේ මට්ටමට චපැයි කියන්න. දැනට කියන්න වෙන්නේ චිත්ත කම්පනයක් ඔතන සිද්ද වෙනවා කියල. ඒක එන්නේ අර තමන්ම හිතනව නෙමෙයි හිතන ස්වභාවය නෙවෙයි, තමන්ගේ බල ගැන්වුනු ස්වභාවයක් තියෙනවා. අභ්‍යන්තර ආරෝපන බලයට කොටු වෙලා මේ ලෝකේ තිබෙනවා වගේ දැනෙන ගතිය. ඔන්න ඔතෙන්ට කොතනින් හරි අවබෝධයට මතු වෙලා එනවා සිතිවිලිවල අපිට ඒක සිතිවිල්ලක් ඒ මොහොතේ ඒක ලොකුවට දැනෙන්නේ නෑ. සිතුවිල්ලෙන් හිතන බවක්, නමුත් අර අභ්‍යන්තරයේ කාලයක් තිස්සේ අර මතු වෙලා, මතු වෙලා එන එකක් අතනදී එක පාරටම අභ්‍යන්තරයටම දැනෙන ගතියක් එනවා.

අත්තටම මෙන නෙමොකුත් නෑ වගේ දැනෙන ගතියක් මතුවෙනවා. හිතනවා නෙවෙයි දැනෙන ගතිය වෙනයි., හිතන එක නෙවෙයි. ඒක තුළ අභ්‍යන්තරයේ තියෙනවා වගේම අපි හිතන්නැති වුනාට ස්වභාවයක්, අපට දැනෙන ස්වභාවයක් තියෙනවා. හැම දේම මේ ලෝකේ තියෙනවා

වගේ ස්වභාවයක අපිට පිහිටලා තියෙනවා. අපේ ගති ස්වභාවයක්, අන්ත ඒ ගති ස්වභාවය හෙල්ලෙන්ග ගන්නවා. අභ්‍යන්තරයේ ඉන්නවා වගේ තියෙන ආත්ම ගති ස්වභාවයක් හෙල්ලෙන්ග ගන්නවා. හැබැයි ඒක සිතුවිලි මට්ටමක් නෙමෙයි. හිතන එක ඒ වුනාට බලපානවා. මනසිකාර ඒ තුළින් තමයි අර ස්වභාවය මතු වෙන්නේ. ඒ ස්වභාවය මතු වෙනකොට අර තියෙන මගේ ගති ස්වභාවය, ඉන්නවා වගේ දැනෙන ගති ස්වභාවය දෙදරලා යනවා. ධර්මය ඇහෙන කොට ඔය වගේ ස්වභාවයක් මතුවෙනවා .

හැබැයි මේ වගේ ස්වභාව චිත්ත කම්පන ස්වභාව විවිධාකාරව සකස් වෙනවා. හැබැයි එකක් තමයි මේ ධර්මය අහන කොට ඔන්න ඔය විදිහට එකක් මතුවෙනවා. ඒ ස්වභාවය මතු වෙනකොට ලොකුවටම මම සෝවාන් වෙලා ඒවා මේවා කියවන්න යන්න එපා. එහෙම පරිවර්තන ස්වභාවයකුත් මතුවුණාට මේක අවබෝධයට එන්න ඕනා හරියටම. එහෙම හැති වුනොත් චිතනත් පිරිහීමට ලක් වෙනවා. ඒක නිසා අවබෝධයෙන් මිදෙන එක “සංඛිතේ නිබ්බිදාය” කියන්නේ. එහෙනම් ඒ අවබෝධයෙන්ම ඒවා ගැන හිතන්නැතුව චිත්ත කම්පනවලට යනවා විෂම, කාර විදිහට. ඒවාට කොටු නොවී බුදුන් වහන්සේ ඒවට අවධානය යොමු කළේ නැහැ සාධිවලට ඒවට මේවට චිත්ත කම්පන පැති ඒවාට අවධානය යොමු කරේ නෑ. බුදුන් වහන්සේ අවධානය කළේ අවබෝධය තුළ සත්‍යය දැකලා මිදෙන ස්වභාවයට. ඒක තමයි ඇත්තටම මාර්ගය.

ඇත්තටම මේ යුගයේ ඉතාම භාග්‍යයක්. ගොඩක් අය අපට තේරෙනවා, මේ අභ්‍යන්තරයේම දැනුමට එනා ගිය, දැන් ආර්යයන් වහන්සේ මේක මතු කරලා දෙන නිසාම ආත්ම ස්වභාවය සිහියට අසුවෙලා, ඒ ඉන්නවා වගේ දැනෙන ඒ ආත්ම ස්වභාවය ඔය තියෙනවා වගේ දැනෙන ආත්ම ස්වභාවය දියවෙලා ඇත්තටම “සසර ඔඝය” නිමාව දකින යුගයක් ඇවිල්ලා තියෙනවා. බොහෝ අය අපට දැනෙනවා භාග්‍යයට උරුමකම් කියනවා. භාග්‍ය සම්පන්නයි. ලෝක ජනගහනයත් එක්ක බලන කොට ඒක නොසැලකිය හැකි තරම් කුඩා පිරිසක් වෙන්න පුළුවන්. ඒත් මේ දේ ඇහෙනවා කියන්නේ කොයිතරම් භාග්‍යවන්නද? ඔබේ සියලු ගිනි නිවෙනවා නේද?

උපාසිකාව : පුදුම ගිනි ගොඩක අපි හිටියේ. ආරයයන් වහන්ස, ඒක කියලා වැඩක් නැහැ.

ආර්යයන් වහන්සේ : ඇත්තටම ආත්මයක් නැති සත්වයෙක් පුද්ගලයෙක් නැති ස්වභාවයක සංසිත්දියක් සිද්ධ වෙන ආකාරය, ඒ තුළ අපි හිර වෙන ආකාරය, දෘෂ්ටිගත වන ආකාරය, අපි දැක්කේ. තිස්වක් ලෝක ධාතුව ච්ඡේදයේ අපි දැක්කේ. ඔක්කොම ච්ඡේදයේ. නමුත් ඇත්තටම බලනකොට මේ සේරම චිත්ත ස්වභාවයක, එක සිතුවිල්ලක ස්වභාව ටිකක මතු වෙන ස්වභාව ටිකක් කියලා දැනෙන කොට, එකක් පවතින එකක් නෙවෙයි කියලා දැනෙන කොට, මේවත් මේ සෙන්සර් වලට මැවෙන ක්‍රියේෂන් එකක් කියලා දැනෙන කොට පුදුම සැහැල්ලුවක් දැනෙනවා. කම්පනය වෙන ප්‍රශ්නය වෙන එකක්. සිතුවිල්ලක් කියලා දැනෙන කොට වර්ණය සිතුවිල්ලක් කියලා දැනෙනකොට, මැරෙන කෙනෙකුත් නැති බව දැනෙන කොට. දෙයක් කියල දැනෙන එකමයි, ඒ මොහොතේම ඉපදෙනවා, ඒ මොහොතේම ඉන්නවා වගේම දැනෙන ගතිය. ඒ මොහොතේ සිතුවිල්ල ජීවමාන ගතිය, ඒ මොහොතේ සිතුවිලි ඉපිදීම ඒ මොහොතේ ක්ෂණ සම්පත්තිය අත්දකිනවා නම් එතන "යන්හි, යන්හි, තනු තනු විපස්සති"

අන්න බුදුන් වහන්සේ 'යන්හි යන්හි' 'තනු තනු' 'එතන එතනම' මහා සුවයක් ගැන දේශනා කරනවා. අන්තුඩු පිරිවැසියෝ කිව්වේ නිරෝධ සමාපත්තියක් පරම සුඛයයි තථාගතයන් වහන්සේ නොකියයි. ඒ "ක්ෂණ සම්පත්තිය" ඒ බුද්ධික්ෂණය" ලෝකෙට විවර වෙනවා. ඒ බුද්ධි ස්වභාවයට ලෝකයට අවධි වෙනවා. සත්ව පුද්ගල දෘෂ්ටියෙන් මිදුණු මහා සුන්දර, මහා ශාන්ත සුවයක උරුමකම් කියනවා. කෙනෙක් පුද්ගලයෙක් කතාවක් නෙවෙයි. අපි මේ සුඛ ස්වභාවයක්, සියල්ලෙන් මිදුණු ස්වභාවයක්, සැහැල්ලු ස්වභාවයක්, ඒ ස්වභාවය සිතියටයි අසුවෙන්නේ. ඔබේ ඒ ආත්ම ස්වභාවය, ආත්ම දෘෂ්ටිය, ආත්ම සංඥාව දියවෙන ස්වභාවය, ඒ ස්වභාව ඔබට දැනෙනවා ඉතින්

මේ සිතින් මිදෙන මග මේ දුකින් මිදෙන මග මේ නිවන් දකින මග වියයි හිස්සරන මඟ.

බුදුන් වහන්සේ ලෝකෙට හෙළි කළේ ඇත්තටම මේ "සලායතන ලෝකය", "චිත්තේන නියති ලෝකෝ", සලායතන නිරෝධෝ නිබ්බානෝ" කියන නිවන් මග. ඉතින් මේ සත්‍යය දැකීමේ ඒ "දිට්ඨිංච අනුපගමිම සීලවා - දස්සනේන සම්පන්නෝ" කියලා. ඒ සත්‍ය බුද්ධ දර්ශනය, ඒ සත්‍ය ධර්මය යමෙක් දැකීමේ, එතන පින්වීමක් නෑ. "කාමේ සුවිනේයය ගේදං - නහි ජාති ගබ්භ සෙයියං" නැවත උප්පත්තියක් නෑ. ඒ අනුව මේ ඔබගේ, අපගේ, අප හැම දෙනාගේම අන්තිම ආත්ම භවය බවට පත් වෙනවා. නැවත මේ සසර 'ඕඝයේ' කුඹියෙකු, පණුවෙකු, මේ නිරිහන් ලෝකෙක, ජේත ලෝකෙක, නිරයක පැහෙන ලෝකෙක, අපි දෘෂ්ටියක හිර වෙලා අර කම්පනයකට අසුවෙලා අපි අර ගිය "භව ඕඝය", "සසර ඕඝය" ඔහු නිමාව දකිනවා. මේ අන්තිම ආත්ම භවයයි. ගෞතම බුද්ධ ශාසනයේ අවසාන භාගය ඒ අවසාන මගවල ලාභීන් වීමට ඔබටත් භාගය උදාවෙනවා. මේ ශාන්ත සුන්දරත්වය ඔබ අත්දකිනවා. එයමයි ශාන්ත එයමයි ප්‍රණීත.

"එතං ශාන්තං එතං ප්‍රතිතං - යදිදං සබ්බ සංඛාරා සමථෝ - සබ්භුපදි පටිනිස්සග්ගෝ" තිබුණා නම් දෙයක් අල්ලා ගෙන ඒ සියල්ල අතහැරලා යනවා. ඒ ශාන්ත, ප්‍රණීත සුවය කියන්නේ අතහැරෙන කොට දැනෙන සුවය. භෞතිකව නෙමෙයි, බාහිර නෙමෙයි. දෙයක් වගේ ලෝකයක් වගේ සිත තුළ මැවීල තිබුණු අපි ඒ හදාගත්ත, අපිට මැවුණු සංඛාරා ලෝකය අන්ත සුළු විසුණු වෙලා යනවා '**සබ්බ සංඛාරා සමථෝ**' තැන. ඉතින් මෙතෙක් අපිට ඉන්නවා වගේ දැනෙන ස්වභාවය ඒ තුළ අපි මරණයක් තියෙනවා වගේ අපිට මර බියෙන් ඉන්න ස්වභාවය දිය වෙනවා. "**සබ්භුපදි**" උපධි ගොඩ අන්ත දියවෙලා යනවා. අන්ත "**පටිනිස්සග්ගෝ - විරාගෝ - නිරෝධෝ - නිබ්බාණෝ**" අන්ත ඒ නිවන් මග ඔබට හමුවෙනවා.

ඉතින් ඔබත් ටිකෙන් ටික, ටිකෙන් ටික, දවසින් දවස, දවසින් දවස, ඔබගේ ආත්ම ස්වභාවය දියවීගෙන, දියවීගෙන, දියවීගෙන යනවා. ඔබ කරනවා නෙමෙයි, මේ දේ ඔබට සිද්ද වෙනවා. ඒ සත්‍ය ධර්මය ඇතිවුටයි අන්ත සත්‍ය ඥානය ඇතිවුටයි, කෘතය ඥානය. ඒ කරනවා නෙමෙයි සිද්ද වෙනවා. ඕඝ තරණ සුත්‍රයේ පෙන්නන්නේ ඔබට

කරන්න පුලුවන් දෙයක් නෑ. ඔබ දැගලුවොත් පාරුව පෙරෙලනවා. ඒ 'රාගක්ඛයෝ - ද්වේශක්ඛයෝ - මෝහක්ඛයෝ - නිබ්බාණෝ' කියල රාග, ද්වේශ, මෝහ කෙලෙස් සංසිද්ධි ගෙන දියවීගෙන යන ස්වභාවය ඔබේ සිහියටත් අසුවෙනවා. මේක ඔබට සාන්ද්‍රිටීකයි. ඒ සාන්ද්‍රිටීක, අකාලික, ඒහිපස්සික, ඕපහයික අන්න පටිච්ච සමුප්පන්න ධර්මය තුල ඔබේ කෙලෙස් සංසිද්ධිලා ටිකෙන් ටික ඔබ නිවනට පත් වෙනවා. ඔබට අත් දැකින්න ලැබෙනවා. 'ච්ච බලව' කියන විදිහට 'ඒහිපස්සිකෝ - ඕපහයිකෝ' එන්න බලන්න කියල හැමෝටම කියන්න පුලුවන්. ඔබට මේක සාන්ද්‍රිටීකයි. ඔබත් නිවනින් සැනසීම ලබාපී. එහෙනම් හැමෝටම තෙරුවන් සරණයි !!!

ඔබේ විඩාවේ අයිතිකරුවා ඔබේම සිතයි

ආර්යයන් වහන්ස: ඔබතුමිය නිවන් මාර්ගය තුළ කොහොමද කටයුතු කරන්නේ ?

උපාසිකා: තෙරුවන් සරණයි ! ආර්යයන් වහන්ස, ප්‍රතිපදාව තුළ අරමුණේ සත්‍ය දකින කොට ඒ අරමුණටම සිතිය පවත්වන්න හැදුවට සිතිය පවතින්නේ නැති ගතියක් තියෙනව. සිත එන එන සිතුවිල වලට දුවන ගතියක් වගේ තියෙනවා.

ආර්යයන් වහන්ස: සිතිය කියන එක එහෙම එකක් නෙවෙයිනේ. දැන් කතා කරන බවට සිතියක් තියෙනවනේ, ඕක තමයි සිතිය කියන්නේ. ඔයිට වැඩිය එකක් නෑ. කේන්ති ගියා නම්, ඒ බවට සිතියක් තියෙනවා. සිතිය කියන්නේ එන එන අරමුණු ගැන අමුතුවෙන් හිතන එකක් නෙවෙයි. ඒ අරමුණ දෙයක් වෙලාද නැද්ද කියලා සිතියට අසු වෙනවා නේ. දෙයක් වෙලා නැතිනම් ප්‍රශ්නයකුත් නැහැ නේ. ඉස්සෙල්ලාම සිතිය මොකද්ද කියන්න. ඔබ තුමියගේ ප්‍රශ්නය තියෙන්නේ සිතිය හදුනන්නේ නැතිකමයි. සිතිය වෙනයි, සිතිවිලි වෙනයි කියනවනේ. **හැම අරමුණකම යටිත් සිතියක් තියෙන්නවා නේ. සිතුවිල්ලක් නේ අරමුණ කියන්නේ. සිතිය කියන එක සිතුවිල්ලක්ද? ලුණු කාපු බවට සිතියක් තියනවනේ. ලුණු කාපු බවට සිතන එකකුත් තියනවනේ. ඔබතුමිය ඒ දෙක පටලවාගෙන ඉන්නේ. සිතිය කියන්නේ හිතන එක නෙවෙයි. අරමුණේ බැස ගන්නද කියන සිතියයි ඔය තියෙන්නේ. සිතියට අහුවෙනව නමන්ගේ රාග, ද්වේශ, මෝහ ස්වභාවය කෙලෙස් ස්වභාවය, ඒක දියවෙන ස්වභාවය ඒක අඩු වන ස්වභාවය සිතියට අහු වෙනවා නේ.**

උපාසිකා : එහෙමයි ආර්යයන් වහන්ස

ආර්යයන් වහන්ස : ඒක තමයි මාර්ගය කියලා කිව්වේ කියන්නේ. ඒ කෙලෙස් ස්වභාවය දිය වෙන්නේ සත්‍යය දකිනකොට. සත්‍ය ඤාණය කියලා අපි කියන්නේ, මෙතන දෙයක් නැති බව කෙනෙක් නැති බව. කෙනෙක් නැති බව, දෙයක් නැති බව මෙනෙහි කරන එක වෙනම කතාවක්. ඒක සිතියක් නෙවෙයි ඒක මනසිකාරයක් ඒක සුතමය ඤාණය. කලාණ මිත්‍රයාගේ පණිවිඩය බුද්ධ දර්ශනය අවබෝධය කරන එක. සද්ධර්ම ශ්‍රවණය තුළ ඒ අවබෝධය ඇති වන්නේ නේද. ඒ අවබෝධය තුළ මොකක්ද සිද්ධි වෙන්නේ. තමන් ලෝකය ඇත්ත කරගෙන බැස ගෙන ලෝකයත් එක්ක ගිහිගත්ත ස්වභාවයක් තියෙනවානේ, ගෙවල්, දොරවල්, අම්මා, තාත්තා කියලා බැසගත්ත ස්වභාවය. අපි එවායේ බැසගෙන 'ෆැන්ටසි' එකක ඉන්නවානේ. හීන ලෝකයක් හදාගෙන ඉන්නවා නේ. ඇත්ත ලෝකයක් නෙවෙයිනේ මේක සිතුවිලි ලෝකයක් නේ. අපේ ලෝකයේ තියෙන්නේ අඹ ගස්, නා ගස්, ඔය පෙනෙන ඒවා ඔක්කොම සිතිවිලි නේ.

මෙතන දෙමළ කෙනෙක් හිටියොත් ශබ්දය වෙනස්නේ. ඉංග්‍රීසි කෙනෙක් හිටියොත් ශබ්දය වෙනස්නේ. ජපන් ජාතික කෙනෙක් හිටියොත් ශබ්දය වෙනස්නේ. මේ වර්ණ පවා මෙතන සකස්වන එකක් නේ. ඇස් ගුලිය නැති වුනොත් වර්ණත් නැහැනේ. ශබ්දත් අපි දාගන්න එකක්. ඒකත් ඇත්තක් නෙමෙයි. වර්ණත් මෙතන හැදිවිව එකක්. ඒකත් ඇත්තක් නෙවෙයි. එතකොට අපි ඉන්නේ ෆැන්ටසි කියන්නේ මවාගන්න සිතුවිල්ලක. විඤ්ඤාණ මායා වෙන් එහා අපිට අත්දැකීමක් නැහැ නේ. ඒ විඤ්ඤාණ මායාවට මැවෙන එක කොහෙවත් තියනවා කියලා ගන්න බැහැනේ. පේනවා කිව්වට වක්බු විඤ්ඤාණ නේ. ඇහෙනවා කිව්වට සෝත විඤ්ඤාණය නේ. මෙතන සෙන්සර් වල අත්දැකීමක් විතරයිනේ අපිට තියෙන්නේ. අපිට බාහිර අත්දැකීමක් ලබන්න ක්‍රමයක් නැහැනේ. සෙන්සර් වල අත්දැකීමෙන් එහා අත්දැකීමක් නැහැනේ. සෙන්සර් වල ක්‍රියේෂන් එකක් නේ, මේ අපි කියලා කියන්නේ මේ දැනෙන ස්වභාවය, ආයතන පහේම ස්වභාවය.

ආයතන කියන්නේ සෙන්සර් ටික නේ. ශබ්ද වර්ණ, ගන්ධ, රස, පහස, උණුසුම, සීතල, තද ගතිය මොකක්ද මේ ලෝකය. "සළායතන ලෝකය" - ඇහැටි මැවෙන ලෝකය ඇත්තක් නෙමෙයි නේද. කනට මැවෙන සද්ද ලෝකය ඇත්තක් නෙවෙයි. නමුත් අපට සකස්වෙලා දැනෙනවා. අපි සත්‍ය කියලා අරගෙන ඒ තුළ හිතයක් මවාගෙන හිතේ අපි ජීවත් වෙනවා. මේකේ අපිට දැනෙන සොබාවය මොකක්ද? ඒකත් මේකට මේ මැවෙන එකක්. කොහෙවත් නියත එකක් නෙමෙයි නේ. පුංචි දරුවා මොකුත් දන්නේ නැහැනේ. මොන්ටිසෝරි යනකොට වර්ණ ටික කියලා දෙනවා. රෙඩ්, බ්ලූ එතකොට වර්ණය කියන්නේ ශබ්දයක් නේ. වටපිට බලනකොට ශබ්ද ටිකක් නේ. හිත කියන්නේ ධ්වනියක් නේ. ශබ්ද ටිකක්නේ ශබ්ද තරංගයි වර්ණ තරංගයි එකතු වෙලා චිත්ත තරංගයක් හදනවා.

ඒ කියන්නේ ඇහැටි දෙනව වර්ණ ටික. කනට දෙනවා ශබ්ද ටික. එහෙම නේ මොන්ටිසෝරියේ කරේ. ඊට පස්සේ ඒව එකට එකතු වෙනවා. ඒ එකතු වෙන එකක් අපි පරිහරණය කරනව. දැනෙන ස්වභාවයක්, මනෝ විඤ්ඤාණයේ දැනගැනීම. අපි කියන්නේ හිත කියලා ඒකට. සිත සකස් වන හැටි. අපි කියන්නේ සිතුවිලි කියලා නේද. අපි සිතුවිල්ලක ජීවත් වෙනවා නේ. අපි සිතුවිල්ලක් ඇත්ත කරගෙන ජීවත් වෙනවා නේ. බාහිර අත්දැකීමක් නැ. අපි කොහොමද අත් දකින්නේ. සෙන්සස් වල අත්දැකීම් බාහිර කියලා ගත්තම එහෙම එකක් හම්බවෙනවද? නෑ. කෙන කෙනා තනි තනිව ලෝකයක් හදාගෙන ඉන්නවා. ඔබතුමිය ගේ ඇහැටි මැවෙන ලෝකය, ඔබතුමිය ඉදිරියේ ඉන්න අහිත් කෙනාගේ ඇහැටි මැවෙන ලෝකය සමානද? නැ. නමුත් අපි එකවගේ මනසේ ස්වභාවය තුළ මනුස්සයාගේ අක්ෂි කාච තුළ ස්වභාවය එක වගේ නිසා වර්ණ හත හැමෝටම මැවෙනවා.

හැබැයි වියාගේ ලෝකයේ තනියෙන්ම වියා හදාගෙන තියෙන්නේ. පුද්ගලයන් හදන එකක් නෙවෙයි. 'නහිදං අත්තකටං බිම්බං - නහිදං නහිදං පරකටං අගං' ඒක හදන කෙනෙක් නෑ. වෙන කෙනෙක් හැදුවත් නෙවෙයි තමන් හැදුවත් නෙවෙයි, මේක ස්වභාවිකව නිර්මාණය වෙනවා කවුරුත් කරනවා නෙවෙයි. මේකම තමයි අපිට අවධෝධ කරන්න

තියෙන්හේ. 'යථාභූත ඥානය' කියන එක. සකස් වෙනවා කියන එක. 'සමීභූත' වෙනවා කියන එක කවුරුත් කරන දෙයක් නෙවෙයි. 'හේතුං පටිච්ච සමීභූතං හේතු භංගා නිරුප්පති.' හේතු නිසා හටගන්න මේ ලෝකය හේතු නැති වෙනකොට නැති වෙනවා. මේක සළායතන ලෝකයක්. කොහෙවත් තියෙන ලෝකයක්ද නෑ. ආයතන වලට මැවෙන ලෝකයක් කෙනා කෙනාට මැවෙන ලෝකයක්. ඔබගේ ලෝකය තව කෙනෙක්ගේ ලෝකයක් නෙමෙයි. නමුත් මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ ආයතන ටික එක වගේ ස්වරූපයක නිසා ඒ අය කතා කරන්නේ ඔක්කොම එකම ලෝකෙක පේනවා වගේ. එහෙම එකක් නැහැ. මේ ලෝකේ ජනගහනය කෝටි 800 නම් මේ ලෝක සත්ත්වයාගේ මේ මනුෂ්‍ය සත්වයාගේ ලෝක කෝටි 800ට, ලෝක කෝටි අටසීයක් මැවෙනවා කෙන කෙනාට මැවෙන එක. කෘත්‍ය ඥානය කියලා කියන්නේ, මේකේ ඇත්ත ඊට පස්සේ පේන්න ගන්නවා. එයා හිතනවා නෙවෙයි එයාට දැනෙනවා. වටපිට බලනකොට ඇත්ත දැනගන්නට පස්සේ ඒක එයාට දැනෙන්නේ ගන්නවා, ඇත්තටම මේක බාහිර තියනව නෙවෙයි හේද කියල. මේ සද්දය අපි දාගන්න එකක් හේද. මේ අප කතා කරන හැම වචනයක්ම බොරුවක්, එහෙනම් ඇත්තක් නෙවෙයි හේද. තියෙන ලෝකයක් නෙමෙයි හේද? මේක මැවෙන ලෝකයක්.

අපි මේ හිත පවා ඇත්තක් නෙමෙයි හේද. සිත පවා මේකෙම කොටසක් හේද? අපට අපි නැතිවෙනවා හේද. මේ සත්‍ය දකිනවා නම් තමන්ට තමන් අහිමි වෙනවා හේද. තමන් කියල කෙනෙකුත් නෑ හේද. තියෙන ලෝකයකුත් නෑ හේද. හිටපු ලෝකයකුත් නෑ, ඉන්න ලෝකයකුත් නෑ. හිටපු කෙනෙකුත් නැහැ, ඉන්න කෙනෙකුත් නැහැ, මැරෙන කෙනෙකුත් නෑ හේද. හරි සුන්දරයි හේද . ආයතන ටික හොඳට පේනවා හේද. එතකොට අපේ ප්‍රතිපදාව සකස් වෙනවා දැන් මේ සත්‍ය දකින එක ප්‍රතිපදාව, පූර්ව භාග ප්‍රතිපදාව. අපර භාග ප්‍රතිපදාව කියන්නේ සත්‍ය ඥානය ඇතිවුටයි කෘත්‍ය ඥානය. කෘත්‍ය ඥානය කරනව නෙවෙයි. කොහේමටත් මේ ධර්මය දැනගන්නට පස්සේ එයාට මේක පේන්න ගන්නවා. හැබැයි මේක පිළිවෙලකට ගලපගන්න ඕන. අන්න ඒ අනුව අපට පුළුවන් ප්‍රතිපදාව සකස් කරගන්න

මේ සිතින් මිඳෙන මග, දුකින් මිඳෙන මග, නිවන් දුකින් මග, නිස්සාරණ මග අනුව ප්‍රතිපදාව සකස් කරගන්න පුළුවන්. ඒකට තමයි කලාණා මිත්‍රයාගේ පණිවිඩය ඕන. ඒකට තමයි කලාණා මිත්‍රයාගේ ඇසුර ඕන. කලාණා මිත්‍රයා මේ මග ගිය කෙනෙක්. කලාණා මිත්‍රයා අභ්‍යන්තර පරිවර්තනයක් තුළ කෙලෙස් සංසිඳෙන ආකාරය අත්දකිනවා. රාග, ද්වේෂ මෝහ කෙලෙස් සංසිඳෙන මග ගිහිල්ලා ඒ කෙලෙස් සංසිඳුන ඒ ස්වභාවයක් තමයි අපි මේ ආත්ම දෘෂ්ටිය අතහැරුනු ඒ ආත්මය ඉන්නවා වගේ දැනෙන ගතිය මිදුණු ස්වභාවය. අපි ඉන්නවා ආත්මයක හිර වෙලා. මේ මම ඉන්නවා නේ. මේ මට දැනෙනවා නේ. මම ඉන්නකම් මට දුකක් තියෙනවා. මම කියන්නේ මොනවද මේ තියෙන්නේ ධීර්තිය, මේ ඉන්නේ දරුවෝ, මේ තියෙන්නේ ගෙදර, ඔය කියන්නේ මම නේද? **ඔබ ඔය කතා කරන්නේ බාහිර කියලා හැම තිස්සේම මේ තියෙනව තියෙනව කියන්නේ, ඒකට තමයි හේද ආත්මය කියන්නේ.**

අපි ඇසුවොත් ඔබ දැන් ඉන්නේ කොහෙද කියලා. මේ මම ඉන්නේ. ආර්යයන් වහන්සේට කතා කරන්නේ. ආර්යන් වහන්සේට කතා කරන සිතිවිල්ලයි තියෙන්නේ. චිහෙනම් ආර්යන් වහන්සේට කතා කරන සිතුවිල්ල ඒ අරමුණ තමයි ආත්මය කියන්නේ. ඒ සිතුවිල්ල දෙයක් වගේ දැනෙනව නම් ඇත්ත වගේ දැනෙනවනම් ඒකට තමයි **ඒතං** තියෙනව නම් මාත් ඉන්නව. සිතුවිල්ල තියන්නේ මගේ. **අන්න මම ඉන්නව. මේකත් දෘෂ්ටියක්. ආත්ම දෘෂ්ටිය "සක්කාය දෘෂ්ටිය". චිහෙම හේද? මම ඉන්නා වගේ දැනෙන එක හේද?**

ඇත්තටම මම ඉන්නවද? ඇත්තටම බැලුවොත් ඇසට මැවෙන වර්ණය මමනේ. මම බලනවද? මට බලන්න පුළුවන්ද? ඇසටද පේන්නේ. මටද පේන්නේ. මට පේනවා කියලා කවුද කිව්වේ. ඇස පේන්නේ නැත්නම් මට පේන්නේ නැද්ද? ඇසට පේන්නේ නැද්ද? මට පේන්නේ නැ කියල කවුද කියන්නේ මාව කවුද ගැට ගහන්නේ. කොහේද මේ මමයා ඉන්නේ, මම අයිනි කලාම හරි මට කරදරයක් නෑ. මම ඉන්නකම් හරි කරදරයි නේ, ඇහැට කොහොමත් පේනවා නේ. කනට ඇනෙන චික කොහොමත් ඇනෙනව නේ. නාසයට දැනෙන ගඳ සුවඳ කොහොමත් දැනෙනව නේ. දිවට දැනෙන රස කොහොමත් දැනෙනවනේ. මේ

කයට දැනෙන උණුසුම සීතල කොහොමත් දැනෙනවනේ. ඔබට දාඩිය දාන්නේ නැද්ද? ඔබට දාහඩිය සීතල දානවද, නෑ නේද. මේ ස්වභාවික සංසිද්ධි ගොඩාක් තියෙනවා. මේකට කියනවා ක්‍රියාවලිය දකිනවා කියල. එතකොට මේ සිතත්, සිත අයිනට වෙනකොට කියනවා ක්‍රියා සිතක් කියල. ඒ ක්‍රියාවලියට හිමි කාරයෙක් නෑ. අන්න ප්‍රතිපදාව සකස් වෙනව, සත්‍යය දකින තැන. බාහිර ඇත්තක් නෙවෙයි කියලා දකින තැන එයා බාහිරයෙන් මිදෙනවා. ප්‍රතිපදාවේ දෙවන අදියර

බාහිර ඇත්තක් නෙමෙයි කියලා දැක්කේ ආයතන ටික, හැබැයි ආයතනවලත් ආත්මයක් නෑ. අන්න ප්‍රතිපදාවේ තුන්වන අදියර ආත්මයක් නැති ඇසට පේනවා කියන්නේ මට පේනවා නෙමෙයි. කනට ඇහෙනවා කියන්නේ මට ඇහෙනවා නෙවෙයි. මම නැතුව අහනවා, මම නැතුව බලනවා. දැන් මම මගෙන් මිදිලා, මම නැතිවෙන හැටි. මම මගෙන් මිදෙන හැටි, අන්න මම නිවන් දකිනවා. මට මම අහිමි වෙනවා. ආයතන ටික වැඩ කරනවා. නුවණට එය හසු වෙනවා. සිහියට එය හසු වෙනවා. සිහිය මෙතනද? ලොකු කටයුත්තක් අපට පේනවා. **සම්මා ශ්‍රෝතක්** තියෙන තැන අපි කිව්ව සිහියටයි කියලා. දර්ශනය දකිනකොට **දර්ශන ශ්‍රෝතය** බවට පත්වෙනවා. ශ්‍රෝතය කියන්නේ නුවණයි, සිහියයි අතර එකතුවක්. ඒක නුවණත් විමසන්නාටයි හසු වන්නේ. **සවිචක්ක ස්වභාවය තුල විමසීමේ ස්වභාවය තුල අවිචක්ක ස්වභාවයක් මතු වෙනවා. ඒ කියන්නේ විමසීමකින් තොරව මමයා නැති ස්වභාවයක් මතු වෙනවා.** මමයා නැති ස්වභාවය, මමයා කියන්නේම අපට දැනෙන්නව නම් මේ මම ඉන්නව වගේම අන්න ඒ ස්වභාවය දියවන ස්වභාවය මතුවෙනවා. ඒකත් සිහියට අසු වෙනවා

දැන් මම නැතුව චලවලු කපනවා. සිතුවිලි පහල වෙනවා, සිතුවිලි සෙත්සර් එකක් නේ. ශබ්ද වර්ණ එකට එන එකනේ සිත කිව්වේ. මොන්ටිසෝරියේ අපි පෙන්නුවේ සිත කියලා. ශබ්ද, වර්ණ එකතු වන එක දෙයක් වගේ දැනෙන එක සිත කිව්වා. ඒ 'ධම්ම ස්පාක්' ඒ කියන්නේ **ස්පර්ශ කියන තැනින් පෙන්නුව නේ.** දැන් දර්ශනය හොඳින් දන්නව. බුද්ධෝත්පාද දේශනා අහන අයට මේ දර්ශනය හොඳින් දැනෙනවා. බුද්ධෝත්පාද දේශනාවල ප්‍රතිපදාව ඉතා හොඳින් පෙන්වනවා, බාහිරෙන්

මිදෙන ආකාරය. ඒ දේශනාවල පෙන්වනවා බාහිරෙන් මිදෙන ආකාරය විතරක් නෙවෙයි ආයතනවලත් දෙයක් නැති බව. අන්ත ආයතන වලින් මම හැකිව සෙන්සර් ටික දකින ප්‍රතිපදාව බාහිරින් මිදිලා සිතම බව දකින කොට ආයතන ටික දකිනව නේද ආයතනවලට මැවෙනව. ඊට පස්සේ ආයතන වලත් මමයා නැතුව දකිනවා නේ, චිතකොට මමයා නැති වෙනවා නේ. හැම පැත්තෙන්ම මමයා නැති වෙනවා. **ආත්ම දෘෂ්ටියක් තියෙනවා නේ සිතුවිල්ලක් තියෙනවනේ මට පේනවා කියල, සිතිවිල්ලයි නැති වෙන්නේ. දැනෙන ගතිය නැතිවෙන්නේ නෑ. දැනෙන ගතිය දිගටම තියෙනව. දෙයක් වගේ දැනෙනව නේ. අන්ත ඒක දියවෙන්න ගන්නවා.** ඇයි ඒකේ දෙයක් වගේ වටිනාකමක් තියෙනව නේ. රත්තරං වටිනවා නේ. යකඩ වටින්තේ නෑනේ. ඒක ටික ටික තමයි දියවන්නේ. ඒක බලගැන්විලා තියෙනව දෙයක් තියෙනවා කියල. ඒ දේ වටිනවා කියල බල ගැන්විලා තියෙනවා.

දැන් මේ සත්‍යය දකින කොට ශබ්ද වර්ණ තියන චිත්ත ස්වභාවයක, දෙයක් නැති බව තමන් හුවණින් දකිනවනේ. චිතකොට ඒක බලගැන්වුණු ස්වභාවය ටික ටික දිය වෙනවා. ඒක අපි හිතුව කියල ඒක පාරටම නැති වෙන්නෑ. ඒ මොහොතට හිතන මොහොතම මිදුණු ස්වභාවයක් දැනෙනවා. හැබැයි ඒක ආයෙමත් එනවා. හැබැයි ඒ චිතකොට කලින් තරම් එන්නේ නෑ. ඊට වැඩිය අඩුයිනේ. අරමුණු බලවත් වීම අඩු වෙනවා. **ඒක තමයි මේකෙ 'ක්ෂය ධම්මා - වයධම්මා'** කිව්වේ ඒකෙ අඩුව. ආයෙමත් ඒකට දරුව එනකොට, දරුව කියලා තිබුණානේ කම්පනයක්. හැබැයි ඊට පස්සේ මේ ධර්මය දකින කොට දරුව කියල කම්පනය අඩුවෙනවා නේද. දරුව කියන ගින්න අඩුවෙනව නේ. අපි කියන්නේ '**රස පටිසංවේදී - රස රාග න පටිසංවේදී'** දෙයක් කියල දැනෙන '**වර්ණ පටිසංවේදී - වර්ණ රාග න පටිසංවේදී'** චිතකොට සිතුවිල්ලත් එනෙමයි. දරුව කියන සිතුවිල්ලේ තියෙනවා නේද ගින්නක් රාග ගින්නක්, දරු තණ්හාව අන්ත ඒක අඩුවෙනව නේ. චිතනයි නිවන් මග.

හැම අරමුණම හිතන්නෙ යන්න එපා. හිතනවා කියන එක මනසිකාරයක්. මනසිකාරය කියන්නේ සවිතක්ක ස්වභාවයක් . මාර්ගය නේද හැබැයි ඉතින් දෙයක් චූනොත් නේ මෙනෙහි කරන්නේ. දෙයක්

වෙලා නැත්නම් ගණන් ගන්නෙ නැහැනේ. ඔහේ යනවා නේද සිත. සිතුවිලි ඇතිවෙනවා, නැතිවෙනවා සාමාන්‍ය දෙයක් නේ. අපට මේ ගස් ජේනවා කියලා ප්‍රශ්නයක් නැහැනේ. ගස්වල මල් පිපුණා කියලා ප්‍රශ්නයක් නැහැනේ. සාමාන්‍ය විදිහට ජේනවානේ. වෙනදා විදියට සිතුවිලිත් එනවානේ. මල් කියලා දන්නවනේ. එක ප්‍රශ්නයක් නැහැනේ. ගින්නක් නැහැනේ. **අත්‍යන්තරයේ තමන්ට ගින්නක් වගේ දැනෙනවනම් එහෙනම් එතන මම ඉන්නවා. මම නේ ගිනි ගන්නේ. අන්න එතන දකින්න ඕනි ඇයි එහෙම වුනේ කියන එක. එතනටයි ඕන සතර සමයක් ප්‍රධාන විරිය නේද?**

"උප්පානං අකුසලානං - පාපකානං ධම්මානං පහානාය" උපන් පාපක අකුසල් ධර්ම කිව්වේ, ඒ කියන්නේ විඤ්ඤාණ මායාව දෙයක් වෙලා තියනවා නේද. එතකොට ඒකේ සත්‍යය දකිනවා. **"ජන්දං ජනේති වායමති විරියං"** අන්න ඒකට ජන්දයක් තියෙනවා. **"අරහාති චිත්තං පග්ගන්හාති පජාති", "යථාභූත ඥානය"** තියෙන කෙනාටයි. හැබැයි ඒ සිත සත්‍යය දැකල ඒ ගින්න නිවෙන්නේ. හැබැයි ඒක ආයේ එනවනේ. ඒක ටිකක් හැබැයි අඩුවෙනවා. ඔන්න ඕකයි මේ කිව්වේ සතර සමයක් ප්‍රධාන විරිය තියෙන්නේ දිගින් දිගටම මාර්ගයක් කියලා එකක් තියෙන්න හේතුව ඕකයි. අරක ඉවර වෙන්නේ නෑ එකපාරටම. ආයේ ආයේ එනවා. හැබැයි ඒක එන ප්‍රමාණය අඩුවෙනවා. කලින් තරම් එන්නේ නෑ. එතන තමයි තමන්ගේ සිහියට අසු වන්නේ සිහියේ වැදගත්කම එනවා.

ඇයි සිහියට අසුවුණේ නැත්නම් එයා දන්නේ නෑ කෙලෙස් ටික ටික අඩුවෙනව කියලා. අඩුවී ගෙන යන එක සිහියට අල්ල ගන්නොත් එයා අන්න යට නූල අල්ලගන්න වගේ. එයාට දැන් "ආසවක්ඛ ඤාණය" තියෙනවා. අන්න **"ආසවක්ඛ ඤාණය හඳුන"** ගත්තද. අරමුණ බැස ගන්න ස්වභාවය ටිකක් ඔන්න අඩුවීගෙන යනවා. අරමුණු ගිනි ගන්නේ නෑ වෙනද තරම්. අද දවසේ දරුවා ඉස්කෝලේ ගිනින් ගෙදර එනවා කියලා හිතමු. හෙට දවසෙත් දරුවා එනවනේ ගෙදර. ලබන සතියෙත් දරුවා එනවා නේ ගෙදර. ඊගාව සතියෙත් දරුවා ගෙදර එනවනේ. මුලින් දරුවා ගෙදර ආවම කෑම පෙට්ටිය බලනවා, වතුර බීලද බලනවා. පොත් ටික බලනවා. වැඩ කරාද බලනවා. ඊගාව දවස ගින්න අඩුවෙලා

හේද? ඊළඟ සතියේ යනකොට දරුවට වද දෙන්නෙන් නැතැහේ. ඊලඟ සතිය එනකොට පුතා කෑවද? විවිචරයි. ඊළඟ සතිය එනකොට පුතා ඔයාට දැන් තේරෙනවා හේද එතනට එනවා හේ. අර ගින්න අඩුවන ගතියක් ඒ වගේ හේ. ඒ ගින්න නිවන බව සතියට හේද අසුවන්නේ. ඒක හේද **"ආසවක්ඛ ඤාණය" රාග, ද්වේශ, මෝහය කෙලෙස් අඩු වෙනවා කියන්නේ. "සංඥා සුකුම" වෙනවා කියන්නේ "සුගති පරායනයි" හේ . "නියත සම්බෝධි පරායනයි".** වෙන ක්‍රමයක් නෑ.

සිත කියන්නේ සිතේ පිරිසිදු භාවය. රාග, ද්වේශ, මෝහය කෙලෙස් ගින්න නිවෙන එක. **"ඝන සංඥා" "සුඛුම" වෙනවා කියන්නේ 31 ලෝක ධාතුවම සිත තුලින් දකින්නේ. සිතේ අරමුණේ ගින්න සුකුමනේ ලෝක සකස් වන්නේ.** මේ මොහොතේ අන්තිම හුස්ම ගියත් 31 (තිස් එක්) ලෝක ධාතුවම සිත තුළින් දකින්න පුළුවන්නේ. කාමභූමිය, රූප භූමිය, අරූප භූමියක් කොහෙවත් තියනව නෙවෙයි අරමුණේම හේ තියෙන්නේ. ආර්යයන් වහන්සේ කියන තුරු කවුරුත් කියල තිබුණේ නැතැ.. මේකයි සුකුම ලෝක ටික. මේකයි 31ලෝක ධාතුව, මේකයි තුන් භූමිය, ඔක්කොම එකම අරමුණේ. පටිච්ච සමුප්පාද ධර්මයත් මේකයි, ඒකත් අරමුණේ, මෙතනින් මේක ලිහෙන්නේ මේ විදිහටයි මේක වෙන්නේ කියලා. ඇත්තටම ආර්යයන් වහන්සේට නම් ගොඩක් සතුටයි. ඔබ ඒ දුභම ගන්න බව දන්නව. ඔබ සැනසෙනවා නම් විවිචරයි.

මේ ලෝක සත්ත්වයාට වෙන සැනසීමක් නැතැහේ. මේ මනුෂ්‍ය වර්ගයා දුක් විඳින්නේ සත්‍ය නොදන්න නිසානේ. අපේ යුතුකම ඒ සත්‍යය ලෝකයාට දායාද කිරීමයි. පුදුම ශාන්ත සුවයක් දැනෙන්නේ. ඒක අල්ල ගන්න හැමෝටම වැදගත්. පුද්ගල ස්වභාවයෙන් ගන්න එපා. හැබෙයි එතන පුද්ගල ස්වභාවය අතහැරියොත් හරිම සුන්දරයි. කතාව හරිම නිර්මලයි. මෙතන ඇත්තටම ප්‍රතිපදාවකයි **"ක්ෂය ධම්ම - වය ධම්ම"** කියන සංඛත ධර්මයේ ක්ෂය වන ධර්මයේ කියන තැනයි මේ ධර්මය තියෙන්නේ. එතන කාටවත් එල දෙන්න බැහැ. **එල දෙන්න ගියොත් වෙන්නේ එතනත් තියෙන්නේ මිට්ඨා දෘෂ්ටියක්. මේකෙ එලයක් නෑ. ඇත්තටම. දෙයක් නැති තැන, තමනුත් නැති තැන, කාටද එල දෙන්නේ. බුදුන් වහන්සේගෙන් මාරයා අහන ප්‍රශ්නය "ස්වාමීනි ඔබට සතුටුදා,**

මොනවා ලැබුණාටද මාරය, එසේ නම් ස්වාමීනී ඔබට දුකද, මොනවා නොලැබුණාටද මාරය, නැතිවුනා නම් නැති වුනේ ඉන්නවා කියල හිතපු සිතුවිල්ල විතරයි.

අත්තටම අපිට තියනවා සිතුවිල්ලක් **"සක්කාය දෘෂ්ටිය"** තුළ, මේ මම ඉන්නව කියන සිතිවිල්ලයි අත්තටම නැතිවෙන්නේ. අරහත්වයට පත්වෙන කොටත් ඔය දේම තමයි, වෙන දෙයක් නෑ නැති වුනා නම් නැති වුනේ ඉන්නවා කියන සිතුවිල්ලයි. ඒ සිතිවිල්ලත් සමගම අභ්‍යන්තරයේ මම ඉන්නව වගේ දැනෙන ගතිය දියවෙන්න ගන්නවා. ඒ දිය විගෙන යන මඟ තමයි **අපි ඔය කියන්නේ සෝවාන්, සකුදාගාමී, අනාගාමී, අරහත් කියල.** ඒකෙ සන්ධිස්ථාන පෙන්නුවට එකම දේයි සිද්ධි වෙන්නේ. **"ස්කන්ධයේ උදය වැය" දකින්න කිව්වේ ඒ නිසයි. "ස්කන්ධය" කියන්නේ වේගයට සකස් වන "රූප්පනයට" මැවෙන රූපයේ "ක්ෂය ධම්මා - වය ධම්මා" කියන තැනට යනව වේගයට සකස් වන රූප්පනයට මැවෙන. රූප්පනයට මැවෙන රූපය "ඉති රූපං" කිව්වේ තියෙන රූපයක් කියල අපි අරගෙන ලෝකයක් මවාගෙන ජීවත් වෙනව. එහෙනම් "සමුදය ඥානං" කිව්වේ ඒක හැඳෙන හැටි දකින එකයි. දැක්කොත් එහෙම දෙයක් නැති වෙන එක **"අත්තගමංච"** එහෙනම් හික්ෂුව කිව්වේ **"සමුදයංච අත්තගමංච ආදීනවයංච නිස්සරණංච"** කියපු තැනයි. **හික්ෂුව කිව්වේ මේක දකින කෙනා. එහෙමනම් "ආසවක්ඛය ඤාණය" තුළ අභ්‍යන්තර කෙලෙස් දැකලා මිදී මිදී යන ස්වභාවය දකිනව නම් ඒ හික්ෂුවයි.****

ඒකට සිවුපසය අවශ්‍ය නිසයි පැවිද්ද ප්‍රව්‍යාජාව ගැන කතා කරන්නේ. සිවුර තිබ්බහම පහසුවක් තියෙනවා. සිව්පසය ලැබෙනවා. එහිසා "සබ්බ දුක්ඛ නිස්සරණ නිබ්බාන සච්ච කරණත්තාය - ඉමං කාසාවං ගහෙත්වා" කියලා කසාවත දරා ගත්ත එක. සිවුපසය හිඟමන සඳහායි. මේකේ වෙන කාරණයක් නෑ. ඔය නිර්මල "ශ්‍රී සද්ධර්මයයි" බුද්ධ වචනයයි ඔය ඇසෙන්නේ. බුදුන් වහන්සේ අන්ධ දාපු සිවුරක් අඳින්නේ. බුදුන් වහන්සේ මළුමිනී ඔතල විසිකරපු රෙදි කඩ භාවිතා කරන්නේ. කොයි තරම් අල්පේච්ඡද. ඒ සැබෑම කතාව කාට නම් පෙනෙයිද? කිසිම තැනක ඇලෙන්නේ නැති ගැටෙන්නේ නැති නිර්මල දහමක් අපට හමිබවෙලා තියෙනවා.

පෘථග්ථය මානසිකත්වයෙන් මේ දිනා බලන නිසා ආත්ම දෘෂ්ටිය නිසා පුද්ගලයන් භාවයෙන් මේ දිනා බලන නිසා එහි තියෙන වටිනා ධර්මය ගන්න අමාරුවේවා තියෙනවා. මේ දෘෂ්ටි කාන්තාරයෙන් මිදෙනව කියන එක ලේසි නෑ. ධර්මයට ආත්ම දෘෂ්ටියෙන් බැලුවොත් ඒකත් දෘෂ්ටියක් වෙනව. මම මගේ කියල ගැනීම තුළ වියාට දෙයක් තියෙනවා. කෙනෙක් ඉන්නවා. කෙනෙක් දෙයක් අල්ලගෙන ඇත්තටම මේකේ එහෙම දෙයක් නෑ.. ආර්යයන් වහන්සේ සෘජුවම ධර්මයම පෙන්නනව විතරයි. සත්‍යය හෙළි කරනවා පමණයි.

ප්‍රායෝගික පැත්ත වැදගත්. ඔබතුමිය අත්දකින ආකාරය කියනකොට ඔබතුමිය සිතන ස්වභාවයකින් කතා කලේ. අරමුණු ගැනත්, සිහිය ගැන කතා කළා අඩුයි. අපි මේ දේශනාව අනන හැමෝටම කියනවා ඔබ කතා කරන්න සිහිය ගැන. අභ්‍යන්තර සිහිය දියුණු වන ආකාරය ගැන, කතා කරන්න අභ්‍යන්තර සිහියට හසුවන ආකාරය ගැන කතා කරන්න. එක අතින් අයටත් උදව්වක් වේවි. මොකද හැමෝම හඳුනා ගන්න ඕන. මේ මාර්ගයේ ප්‍රතිපදාව මොකක්ද කියල. බොහෝ අයට දැනුමක් තියෙනවා. දැනුම හරියට නෑ, ඒක නිසා මාර්ගය හඳුනන්නේ නෑ. ප්‍රතිපදාව දන්නේ නෑ. මාර්ගයවත් නැතුව ප්‍රතිපදාවක් නැතුව වල ගැන කතා කිරීම පලක් නෑ. එහෙම වලයක්.කොහෙවත් ඇත්තෙන් නෑ.. නැති වලයක් හදාගෙන වලයක් කීම කුමන පලක්ද?

(ඉහත සාකච්ඡාව මෙතනින් අවසන්)

උපාසිකා : ආර්යන් වහන්ස නමස්කාර වේවා. දැන් අප විදිනෙදා ජීවත් වෙනකොට බොහෝ දුරට මමත්වය ඔතුටු වෙලාවල් සිහියට දැනෙනවා. උදාහරණයක් කිව්වොත්? මම පාරේ යනකොට මා සමග වැඩි කළ පරණ සේවකයෙක් මුණ ගැසුණා. ඒ සේවකයාට වැඩ කර කොට තිබුණා ගතියට තමයි පෙන්නන්න ඕන සිහිවිල්ල එනකොටම මේ මගේ මමත්වයද හේද? මාන්නය හේද කියලා ආවා. ඒ වෙලාවට සංඥා සුබුම වෙන එකටත් සිහියක් තියෙනවා. ඒ වෙලාවට කොහොමද? ආර්යන් වහන්සේ අපි ප්‍රතිපදාවේ නියැලෙන්නේ.

ආර්යන් වහන්ස : එතකොට ඒ සිහිය හේද ප්‍රතිපදාව තුළ

තියෙන්හේ, වෙන ප්‍රතිපදාවක් නැතැ. ඒකයි අපි කලින් කතා කළේ. සිහිය ගැන බොහෝ අය කතා කරන්නේ නෑ. "කුසලස්ස උපසම්පදා" කියන්නේ එතනයි. "සබ්බ පාපස්ස අකරණං" කියන්නේ "සියලු සිතුවිලි අකුසල්". "සියලු සිතුවිලි විඤ්ඤාණ මායාවෙන්" හේ මැවෙන්නේ, **අත්තක් නෙවෙයි හේ.** ඒකයි, "සබ්බ පාපස්ස අකරණං" - "සියලු සිතුවිලි අකුසල්", "කුසලස්ස උපසම්පදා" සිහියට හසුවන වික, සිහියට හසුවන්නේ. **උපසම්පදා සීලය** කියන්නේ ඒක "දෙයක් වෙන්නේ නැති සීලයක්". "සවිත්ත පරියෝ දපනං" බල ගැන්වෙන්නේ නෑ දමනය වෙනවා, එතකොට සුළු සැහැල්ලුවක් දැනෙනවා හේ.

මේ මාසය හරියට රහතන් වහන්සේලා බිහිවන මාසයක් වගේ. ආර්යන් වහන්සේට එහෙම දැනෙනවා. මේ ප්‍රතිපදාව තුල යන බොහෝ අය මේ මඟ පෙන්වීම ඔස්සේ පුදුම භාග්‍යයක් මේ අයට ලැබෙනවා. ආර්යන් වහන්සේට පුදුම සිසිලසක් දැනෙනවා. එය අධ්‍යාත්මික සිසිලසක් සුබයක් දැනෙනවා. දැන් හැමෝම මග විවර වෙනවා. ඒකට භාග්‍යයක් තියෙන්න ඕනෑ. දුක්ඝතාවයක් තියෙන්න ඕන. කුසලතාවක් තියෙන්න ඕන. කුසලය වැදගත්.

(ඉහත සාකච්ඡාව මෙතනින් අවසන්)

උපාසිකා - තෙරුවන් සරණයි!. ආර්යයන් වහන්සේ. මම ධර්මයට සවන් දෙන්නේ උයන ගමන්. මට සිහියක් තියෙනව උයනවා කියන එකටත්, ධර්මයටත් සිහියක් තියෙනවා. සැපකුත් නෑ. දුකකුත් නෑ. ගෙදර වැඩ කරගෙන යනවා. කරන කෙනෙක් නෑ වගේ දැනෙනවා.

ආර්යන් වහන්ස - මාරයා බුදුන් වහන්සේගෙන් ඇහුවා හේද? මහණ ඔබට සතුටුද? මොනවා ලැබුණට ද මාරයා? මහණ ඔබට දුකද, මොනවා නැති වුනාට ද මාරයා? නැති වුණා නම් නැති වුනේ ඉන්නවා කියන සිතුවිල්ල විතරයි. **"බුදු ඇස"** කියන්නේ "දෙයක් නොදැනෙන ඇසක්" **"බුද්ධි ස්වභාවයට"** අවදි වෙනවා කියන්නේ ඒ **"ධම්ම වක්කුෂයට"** අවදි වෙනවා කියන්නේ **"බුදු ඇස"** අවදි වෙනවා, **"වක්ඛුං උදපාදි ඥානං**

උදසාදී, විජ්ජා උදසාදී, ආලෝකෝ උදසාදී, ප්‍රඥා උදසාදී” කිව්වේ බුදු ඇසයි”.

අද වෙනකොට සැබෑම රහතන් වහන්සේලාගේ ස්වභාවය මතු වෙන තැනටම පරිවර්තනය සිදු වී ගෙන ආපු බව මේ දේශනා අධ්‍යයනය කරපු හැමෝටම දැනෙනවා. දවසින් දවස ඒ දේශනා ප්‍රතිභාර්යය තුළ සැබෑම ආශ්‍රව කෙලෙස් ක්ෂය වුන ඒ සැබෑම කෙලෙස් සංසිඳෙන මඟ පෙන්වා දෙමින් ඒ මඟ යමින් ඔබ ද අප සියල්ලම ඒ රහතන් වහන්සේලාගේ යුගය නිර්මාණය කරගෙන එන බව පේනවා.

උපාසිකා - එහෙමයි ආර්යයන් වහන්ස. මම මෙතනදී උයනවා ධර්මයත් ශ්‍රවණය කරනවා. හොඳින්ම සිහියත් තියෙනවා.හොඳට වැටහෙනවා. මට මෙතන තියෙන ප්‍රශ්නය මම කොහේද ඉන්නේ කියන එක.

ආර්යයන් වහන්සේ - මම කොහේද? කියලා හිතනව කියන්නේම, එතන ආත්මය තියෙනවා කියන එක.

උපාසිකා - ආත්මය තියෙනවා, ආර්යන් වහන්සේ එනවයනව, එනවයනවා.

ආර්යන් වහන්ස - ඔබතුමිය ඒක නොහිතන තැන කටයුතු සිද්ධ වුණොත් ඔබතුමිය ගේ ආත්ම දෘෂ්ටිය ඔය ප්‍රශ්නය විසඳෙනවා.

ප්‍රතිපදාවක් අපි හදාගමු. පොඩියට පොඩි කොටසක්.

මම නැතුව උයමු.

මම නැතුව සේරම කරමු. පොඩි කාලෙකට එහෙම කරමු.

එතන මම සොයන්න යන්න එපා.

මම නැතුව කොහොමද මම සොයන්නේ?

නැති වුණ මම ආයේ සොයනව කියන්නේ, මාව අල්ල ගන්නා කියන එකයි.

මම කොහේද කියලා හිතපු ගමන්ම, මම ඉන්න බව මතක තියාගන්න.

එතකොට ඒ කර්මස්ථානය බිඳවැටෙනවා.

ඒ සැබෑම කර්මස්ථානයන් බවට පත්වන්නේ ඒ කර්මස්ථානය ඒ විදිහටම ඇත්තටම මම නැති ස්වභාවයක් අත් දකිනව, සිතියට හසුවෙනවා. කතා කරන්න යන්න එපා. කතා කිරීම තුළ මමයා හැඳෙනවා. ඒ කියන්නේ ඒක හිතපු ගමන් චිත්තකය තුළ මමයා හැඳෙනවා. ඔබතුමියට තියෙනව ඔන්න ඔතන පොඩ්ඩක් ලිහා ගන්න.

මේ ධර්මයේ "කුසලස්ස උපසම්පදාව" කියන එක සිතුවිල්ලක් නොවෙයි. **සිතුවිල්ලෙන් හිතන හැම තැනම මමයන් මතුවෙනවා. මමයා මතුවෙන හැමතැනම නිවන් දැකලා ආයේ මඩට දාලා රෙද්ද ගෙදර සේදුව වගේ වෙනව. සුදු රෙද්ද පිරිසුදු වෙනවා. හැබැයි ඔබතුමියගේ අර අවබෝධය නැති කමට ආයේ ඔබතුමිය මඩේ දානවා. ඒ කියන්නේ මම කොහේද කියලා හිතනවා. මම කොහේද කියලා හිතන තාක් කල් මම ඉන්නවා. මම නැති වෙන ස්වභාවය, දියවන ස්වභාවය සිතියට හසුවෙනවා. ඒක ටික ටික "ක්ෂය ධම්මා, වය ධම්මා" කියන තැනට එනවා. ඇත්තටම ඔබතුමියට සිතියට හසුවෙනවා ඔබතුමිය නැතිවන ස්වභාවයක් ඔබතුමියට දැනෙනවා. ඒ ස්වභාවය දැනෙනවා. දැනෙනවා නම් මමෙක් සොයන්න අවශ්‍යතාවයක් නෑ. ඇයි ඒක සිතියක්. සිතිය හිතන්න ගිය ගමන් සිතුවිල්ලක් වෙලා විඤාන මායාව ඇවිල්ලා මමයා හැඳෙනවා. එතකම්ම නිවන වැහෙනවා. එතකම්ම නිවන් දකින්නේ නෑ. ඒ නිවනට ඕන කරන කල්යාණ මිත්‍රයාගේ ඇසුර තුළ මේ පණිවිඩය ලැබිලා තියෙනවා. දැගලුවොත් පාරුව ගිලෙනවා කිව්වේ ඕකයි.**

(ඉහත සාකච්ඡාව මෙතනින් අවසන්)

උපාසිකා - තෙරුවන් සරණයි! ආර්යයන් වහන්ස, බුද්ධෝත්පාද දේශනා හරිම ආශ්චර්යයි. අද්භූතයි. පෙර නොඇසූ චිරු දහමක් කියලා හොඳටම අවබෝධයයි. ආර්යන් වහන්ස මට 'ධම්ම උද්ධච්චය' ගැන පැහැදිලි කරලා දෙන්න. ධම්ම උද්ධච්චය හසු වුණොත් නිවන් මාර්ගය ඇතිරෙනවද?

ආර්යයන් වහන්සේ - ධම්ම උද්ධච්චය කියන්නේ ගොඩක් වෙලාවට තමන් දියුණුයි කියල තමන් ඵලයට පත් වෙලා කියල, මාර්ගයවත් නැතුව

චලය ගැන කතා කරනව නම් තමයි "ධම්ම උද්ධච්චයක්" වෙන්නේ. ප්‍රතිපදාව මුලින් පෙන්නගෙන ආවා. ප්‍රතිපදාවට එන්න බෑ "සත්‍ය ඥානය" පිරිසිදු වෙන්නේ නැතුව දුර්ගතය පිරිසුදු වෙන්නෙ නැහැ. ඒක නිසා අපට දුර්ගතය ගැන නිතරම කතා කරන්න වෙනවා. මෙහෙමයි අරමුණු බැස ගත්තේ කියලා ලේයස් දේශනා දැමීමා. නොපෙනෙන සත්‍ය දේශනා දැමීමා. ආන්දෝලනාත්මක දේශනා දැමීමා. විවිධාකාර විදිහට ආර්යන් වහන්සේ විශාල අරගලයක් කළා, මේ ප්‍රතිපදාව පෙන්නන්න.

මොකද? හැමෝම දැනුමෙන් ගියේ. ප්‍රතිපදාවට ආවේ නෑ. ඒක නිසා ඒ පැත්ත හොඳටම සුද්ද කරන්න ඕන වුණා. ප්‍රතිපදාවට ආව නැතුව දැනුමෙන් ගිය නිසා. ආත්ම දෘෂ්ටිය වෙනයි, ආත්ම සංඥාව වෙනයි කියලා ආර්යයන් වහන්සේට සිද්ධ වුණා සේරම ච්ඡි කරලා දාන්න. අන්තිමට සිත, සිතුවිල්ලෙන් දෙයක් නෑ කියල පෙන්නුව. ඊට පස්සේ ආර්යයන් වහන්සේට ආයෙමත් ප්‍රශ්නයක් එනවා. ඊට පස්සේ ඒකත් ගත්තා දැනුමට. දැන් ඔක්කොම යන්නේ දැනුමෙන්මයි. කවුරුත් ප්‍රතිපදාව පැත්තට හැරෙන්නේ නෑ. ප්‍රතිපදාව හැරෙන්නේ නැතුව අභ්‍යන්තර පරිවර්තනයක් වෙන්නේ නැහැ. දැන් ඒක තමයි කරගෙන යන්නේ. ප්‍රතිපදාව පැත්තටම හැමෝම හරවනවා, එතකොට අභ්‍යන්තර පරිවර්තනය හැමෝමම දැනෙන්න ගන්නවා. ඒ නිසයි අපි කිව්වේ මමයා දොර මුල්ලේ බලාගෙන ඉන්නවා කියලා. කොයි වෙලාවෙ හරි මමයා මතු වෙනවා කියල. ප්‍රතිපදාව ඇතුළෙන් දියුණුයි කියලා මමයා පෙන්නනවා. ආත්මය පෙන්නන්නේ හැමතිස්සේම. නැත්නම් සිතියට හසුවෙනවා ක්ෂය වීගෙන යන ස්වභාවය, ඒ ගැන කතාවක් නැති වෙනවා. කොහොමත් ඒක දිය වී ගෙන යනවා. දිය වී ගෙන යන ස්වභාවය හරිද? මේක හිතනවද කියන එක වියා දන්නේ නෑ. මාර්ගයේ ඉන්න යෝගාවචරයාගේ ස්වභාවය අනුව ඒක, ඒ ස්වභාවය මතුවෙනවා.

ධර්මය ගැනයි අපි කතා කරන්න ඕනි. ධර්ම කාරණා හරියට ලිහා ගත්තොත් ඒක හැමෝමම වැදගත් වෙනවා. දැන් නම් අපට තේරෙනවා බොහොම භාග්‍යවන්තයි බොහෝ අය මාර්ගයට අවතීර්ණ වෙලා ඉන්නවා. හොඳින් අභ්‍යන්තරයට සිහි යොමු කරමින්, "ක්ෂය ධම්මා, වය ධම්මා" කියන මග යනවා. කලින් කතා කරපු මහත්මියටත් ඒ

ස්වභාවය අපට දැනුණා. දර්ශන ශ්‍රෝණයෙන් ප්‍රතිපදාවට හැරෙනවා කියන්නේ මේ යුගයේ අනිවාර්යෙන්ම හිටත් මග හෙළි වෙනවා. දැන් ඔබතුමියට පැහැදිලියි දැනුම තුළ ප්‍රතිපදාවක පිහිටලා ක්ෂය වන ස්වභාවයට සිහියක් නැත්නම් තමයි උද්ධවිචයට යන්නේ. ආත්මීය ස්වභාවය තියාගෙනයි, මිඳෙන ස්වභාවය ගැන කලා කළත් වියා ඉන්නේ විභව තණ්හාවෙන්. ඒකටත් ආත්මයක් තියෙන නිසා තණ්හාවක් ඇති වෙනවා දියුණුයි කියලා හිතන නිසා. වියා ආත්මය තියාගෙන නිසා වියාට කෙනෙක් ඉන්නවා. කෙනෙක් ඉන්න කම් වියා කෙනෙක් මේන්ටේන් කරනවා. එකකොට තමයි වියාට ඊර්ෂ්‍යාව, වෛරය, ක්‍රෝධය දරාගන්න බැරි ඒවා ඔක්කොම වනවා කේන්ති යන ඒවා. රාග ද්වේෂ ඔක්කොම වනවා. බුදුන් වහන්සේ වගේ නිදහස්ව ධර්මය දැකලා මිදීමේ මගක කටයුතු කළේ නැත්නම් ඔබ හැම කෙනෙක්ම විනාසයි.

මේක සෙත්සර් වල කතාවක්. දෘෂ්ටිය තුළයි පුද්ගල ස්වභාවයක් මතු වෙන්නේ. මේක වෙනත් කතාවක්. ඔබේ සෙත්සර් ටික ඔබේ හෝ හෝමෝන පද්ධතියට දකින්න බැරි නම් 'ඊසිකල් බොඩ්' එක ලෑල්ලක් වගේ, ඔබ අමාරුවේ වැටෙනවා ඒ ඔබ නෙවෙයි. මම නොවන මා දකින්න. ඔබ මම නෙවෙයි කියලා දකින්න. මේ ශරීරය ඔබ නෙවෙයි. ඔබ ඔබව සොයා ගන්න. ඔබ ඔබෙන් මිඳෙන මග යන්න. ඒකාන්තයෙන් හිටත් මග විවර වෙනවා. මේ ආර්යයන් වහන්සේ දේශනා කරන ධර්මය ශ්‍රවණය කරන ඕනම කෙනෙකුට ලොකු උද්දීපනයක් වනවා. ඒ කටයුතු කරන අය වරද්ද ගන්න තැන්වලදී ආර්යන් වහන්සේ පොඩි උපක්‍රමයක් කරනවා. සාමාන්‍යයෙන් මේ උපක්‍රමය මේකයි. බුදුන් වහන්සේත් මේකම කරනවා. මේක බුදු ඇසට හසුවන දෙයක්.

සාමාන්‍යයෙන් අපි කියනවා ක්‍රිකට් ගහන කොට බෝලයක් දානවා කියලා. සමහර විට ඒ බෝලය අධික වේගයෙන් එන්නත් පුළුවන්. මේ සොබා දහමත් බෝලේ දානවා. මේක එහෙම එකක් නෙවෙයි. ආර්යයන් වහන්සේ හිතා මතාම දානවා බෝලයක්. මේ බෝලට බැටි කරන ආකාරය අනුව තමයි වියාගේ දියුණුව තීරණය වන්නේ. හැබැයි මේ බෝලේ සොබාදහමත් දාන බව ආර්යයන් වහන්සේ කලින් කියනවනේ. ඒක නිසා ඒකත් දැනගෙන ඉන්න ඕන. ආර්යයන් වහන්සේ ළඟ ඉන්න

කෙනෙක් හරි ඒ මාර්ගයේ කටයුතු වලදී වියාට තේරෙන්නේ නැත්නම්, වියාගේ විඤ්ඤාණ මායාවට වියාට තේරෙන්නේ නෑ වියාගේ ආත්ම ස්වභාවය. වියා හිතන් ඉන්නේ වියා දියුණු කියලයි. චිතකොට ආර්යයන් වහන්සේ දාන ඛේරුයක් තියෙනවා. ඉතාම තදින් වාග් ප්‍රහාරයක් කරනවා. බුදුන් වහන්සේගේ වහන්සේ “තුවිෂ පෝටිල” කිව්වා වගේ කරපු දෙයක් වගේම කරනවා. හැබැයි ඕක දරාගන්න බැරි උනොත් මොකද වන්නේ. වියාගේ ආත්මය ස්වභාවය වියාටම බලාගන්න පුළුවන්, ලෝකෙටම බලාගන්න පුළුවන් වියා දැලලන හැටි. වියා කරන දේවල් විනාශ කරන හැටි හැම එකක්ම බලාගන්න පුළුවන්. මේක හැමෝටම සිද්ධ වෙනවා.

චිතකොට වියාටම දැනෙන්න ගන්නවා කාලයාගේ ඇවෑමෙන් තමන්ගේ ආත්ම ස්වභාවය. ආත්ම ස්වභාවයට. මේක දරාගන්න බැරි වෙන නිසා කුඩුපට්ටම් වෙලා දැලලන්න ගන්නවා. ඇත්තටම ඊට පස්සේ වියාටම වියාගේ ආත්ම ස්වභාවය පේන්න ගන්නවා. ඒ දැලලන දැලලිල්ල ලෝකයාටත් පේන්න ගන්නවා. තමන්ටත් පේන්න ගන්නවා. අන්න විඤ්ඤාණ මායාව පේන්න ගත්තම “විඤ්ඤාණං අභිදස්සනං” කියපු තැන අන්න ඒ ස්වභාවයට පත් වෙලා හැති බව “විඤ්ඤාණ පටිත්ථිත” බව චිතනින් මතු වෙනවා. **චිතකොට මොකද වෙන්නේ? ඇත්තටම ලැජ්ජාවට පත්වෙනවා කලකිරෙනවා ඇත්තටම මාර්ගයට එනවා, ඊට පස්සේ ඇත්තටම තවත් දකින්න ඒක හේතුවක් වෙනවා.** ඒ යහපතටයි ඒක කරන්නේ. නමුත් ඒක කරන්න ඕන යුග මෙහෙවරක්. ඒක ලෝකෙට යහපතක්. ඒ තුළ සිදුවෙනවා. බුදුන් වහන්සේ, කෙනෙක් නිවන් දක්වන්න කොච්චර කැපකිරීමක් කරනවද? එක් අයෙක් වෙනුවෙන් බුදුන් වහන්සේ සැතපුම් ගණනක් දුර යනවා, සමහර විට ජේතවනාරාමයේ පන්සීයක් හිටියත් එක්කෙනෙක් ගැන බුදුන් වහන්සේ අරමුණු කරලයි ධර්ම දේශනා කරන්නේ. එක්කෙනෙක් නිවන් දක්වන්න. අන්ධකාරයට ආදරය කරන අය ආලෝකයටත් විචිත්‍රවත් වේ දේවල්වලට කැළඹෙන්නේ නෑ. හැබැයි අන්ධකාරයට බය කෙනා ආලෝකයේම ඉන්න උත්සාහ කරනවා. අන්ධකාරයට බය නිසා. අන්න වියාටත් දරාගන්න අමාරැයි. හැබැයි, අන්ධකාරයට ආදරය කරන කෙනා කොහොමත් අන්ධකාරයට කැමති නිසා ආලෝකය නැති වුණා කියලා කැළඹෙන්නේ නෑ.

මේ කතාවේ ලොකු ගැඹුරක් තියෙනවා. දුකට ආදරේ කරන අය අන්ධකාරයට ඇලුම් කරන අය ඒගොල්ලෝ සොයන්නේ "අන්ධවනය". **අන්ධවනය කියන්නේ, අන්ධකාරය කියන්නේ ආයතන වලින් මවලා දීප්ත විචිත්‍රවත් ලෝකයෙන් මිදුල ඉන්න තියෙන කැමැත්ත.** ඒ අයට මේ දහම විවර වෙනවා. ආර්යයන් වහන්සේ, මේ ධර්මයට පරිසරය හදල දෙනවා කිව්වේ, පරිසරය හැදවම සැබෑ ආර්යන් වහන්සේලා බිහි වෙනවා. ආර්යන් වහන්සේ දන්නවා මේ මොහොතේ හුස්ම ටික ගියා නම් මේ කතාව ඉවරයි කියලා. **"නාමරූප උපරුප්පනය"** තුළ ආයේ **"නාමරූප නිරූපණය"** කතාවක් හැහැ. ඒක නිසා තමයි කිව්වේ යමෙක් අරහත්වයට පත්වෙලා නම් කිසි දවසක රූපයක් දාන්නේ නෑ කියලා. ඒක හරියට සද්ධානිස්ස රජපුරවෝ වන කොට සිවුර පැත්තට දාලා අදහ කඩේ පිටින් වැලි මළුවේ කෝටු කැල්ලෙන් ඇන්ද ඒ සැබෑම රහතන් වහන්සේ වගේ. සැබෑ ආර්යයන්ගෙන් වහන්සේලා දකින වික ලේසි හැහැ.

සියළු දෙනාට තෙරුවන් සරණයි !!!

මම මම දියවෙන හැටි

ආර්යන් වහන්සේ : තෙරුවන් සරණයි!

උපාසිකාව : තෙරුවන් සරණයි!, ආර්යයන් වහන්සේ ඔබ වහන්සේ ගේ පාද නමස්කාර කරමි. අපි වගේ අසරණ අය නිර්වාණ මාර්ගයට යොමු කරන්න බුදුරජාණන් වහන්සේගේ තියෙන මහා කරුණාව, ඒ උතුම් මෙහිඳිය ස්වභාවය අපට අවබෝධ වෙනවා. ඔබ වහන්සේගේ දේශනා තුළින්. මේ දේශනා ශ්‍රවණය කිරීම තුළින් හරිම සැහැල්ලුවක් අත්විඳිනවා. යම් යම් තැන් තියෙනවා ඇත්තටම සම්පූර්ණයෙන්ම ඒ තැන් තියෙනවා ඇත්තටම සම්පූර්ණයෙන් ඒ තැන් වලින් මිදුණු අවස්ථා. ඒ ගැන අවබෝධයයි මට. මගේ දරුවා සමානයි අනිත් දරුවෝ කියන එක මට දැනෙනවා යම් අවස්ථාවලදී ඒක මතක් කරන්න ඕනේ නෑ. ඒක ඉබේම ගන්නා කියන මාර්ගය ඒ සමානව ගන්න පුළුවන් වෙලා තියෙනවා මේ දේශනා හරහා.

ආර්යයන් වහන්ස ඒත් මේ සැහැල්ලු ස්වභාවය අත්විඳින්නේ මමනේ. ආත්ම ස්වභාවය මට අවබෝධයි. මෙතනදී මම රූපයක් දකින්නේ, පේන්නේ ඒ උනාට පුසා කියලා අඳුනගන්නේ 'මනෝ සෙන්සර්' එකෙන්. ඒ විදිහට ආර්යයන් වහන්සේ මම මට මේ 'මනෝ සෙන්සර්' එක කියන එක තමයි දිගටම දැනෙන්නේ. මේ මනෝ සෙන්සර් එකෙන් කියලා එනවා විදිනෙදා කටයුතු කරගෙන යද්දී මම එන්නේ. දැන් ධර්මය මෙනෙහි කිරීමක් කරද්දී වුනත්, මම කියලා කෙනෙක් ශබ්දය වර්ණය හැඳුනේ කම්පනයක්. කම්පනයෙන් රූප්පන ස්වභාවය මම කියලා දැනෙන්නේ. මේ කම්පනය හේදද? මෙනෙහි කිරීම තුළත් එතනදී මගේ මනෝ සෙන්සර්

එක වැඩ කරන්නේ කියලා හිතට එනවා. මෙහෙහි කරනවා නෙමෙයි. ස්වභාවය. මේ ක්‍රමය වැරදිද නිවැරදි කියලා දැනගන්න.

ආර්යන් වහන්සේ : දැනගත්ත ධර්මය මෙහෙහි වෙන එකක් සිද්ධ වෙනවා. ඔව් ඒක හිතනවා නෙවෙයි. ඒක වෙනවා.

උපාසිකාව : එහෙමයි ආර්යයන් වහන්ස

ආර්යන් වහන්සේ : ඒක තමයි ස්වභාවය, ඒක තමයි අර සත්‍ය ඤාණය ඇතිවුමයි කාන්ත ඤාණය කියන්න හේතුවත් ඒකම තමයි. ඒ කියන්නේ අපි කිව්වනේ කාන්ත ඤාණය කරනවා නොවෙයි, වෙනවා කියලා. එතකොට අපි අමුතුවෙන් සංවර වෙනවා නෙවෙයි සංවරයක් වෙනවා. සංවර වෙනවා කිව්වොත් කෙනෙක් කරනවා. එහෙම එකක් නෙමෙයි මෙතන තියෙන්නේ සංවරත්තේන සීලානං කියනවක එන එකක්. ඒක ධර්මය දැනගත්තට පස්සේ අර සානවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයාට ඒ ධර්මය මෙහෙහි වෙනවා. ඒක සිද්ධ වෙනවා. ආයේ මෙහෙහි කරනවා නෙමෙයි, නිකම්ම එනවා. දැන් අරමුණ එනකොට දැනෙනවා. මේක මෙහෙම දෙයක් නැති බව දැනෙනවා. ඒක අමුතුවෙන් හිතන දේකුත් නෙවෙයි බලනකොට ඒක බවට පත්වෙලා. ඒක කියන්නේ ඒක දෙයක් නෙමෙයි බවට කියනකොට, ඒ බවට පත්වෙලා තියෙන්නේ. මේ දෙයක් නොවන බවට පත්වෙලා, දැන් අපි මේක කතා කරන්න ගියොත් දෙයක් වගේ වචනයෙන් කියන්නේ. එතකොට වචන හැම එකම දේවල් තමයි පෙන්නන්නේ. මොකද වචන කියන්නේ නාමරූප, ශබ්ද වර්ණ. එතකොට මේක වචනට ගන්න බැරි ඇත්තටම අපිට දැනෙන එකක්. මෙහෙහි වන එක නම් ඒක ඇත්තටම සවිතක්ක ස්වභාවයක් තමයි. මෙහෙහි කරනවා කියලා මෙහෙහි වුනාට, ඒක මෙහෙහි වෙනවා එතකොට **සවිතක්කයි.** හැබැයි, දැන් මේ **අවිතක්ක** ස්වභාවය කියන්නේ මෙහෙහි වෙනවත් නෙවෙයි නිකන් සැහැල්ලුවක් දැනෙනවා. ඒක මොකුත් එහෙම මනසිකාරයට අදාල නෑ සැහැල්ලු කියන එක එතකොට, ඒක සිහියට අසුවෙනවා නිකන් සැහැල්ලු ගතියක්. ඒක තමයි මේ **අවිතක්ක ස්වභාවය.** එතකොට ඒක ස්වභාවයක්. අරක එල ස්වභාවයක්. සුඛ ස්වභාවය සැහැල්ලුව.

දැන් සැහැල්ලුව කියන එක දැන් සාමාන්‍යයෙන් දැන් මේක හරි පරිසරය වෙන්න ඕනේ. මොකද **ආත්ම දෘෂ්ටිය තිබුනත් සැහැල්ලුව ඇතිවෙන්න පුළුවන්. එතකොට කෙනෙකුට ඇති වෙන්න පුළුවන්. එතකොට කෙනෙකුට ඇතිවෙන සැහැල්ලුවක් වෙනවා. එතකොට අර සුඛ ස්වභාවයන් කියලා කිව්වම ඒක තමයි දැනෙන ස්වභාවය. හැබැයි දැනෙන කෙනෙක් ඉන්නවා එතකොට ඒක මම කියන සංඥාවෙන් ගන්නේ. හැබැයි ඔන්න ඔතන තමයි ලියාගන්න ඕන තැන, මේ සක්කාය දිට්ඨිය** කියන්නේ මොකක්ද කියන එක. ඒ කියන්නේ අර ප්‍රතිපදාව ඔතන අත්‍යවශ්‍යම බව පෙනවා. ඒ කියන්නේ ආර්යයන් වහන්සේ අප මාර්ගය කියනවා, ගිය ගමන කියනවා පරිවර්තනය වන ආකාරයත් ඒ විදිනටම කියනවා. ඒක ඕන කෙනෙකුට බලන්න පුළුවන්. ඒ විදිනටම හරියටම මේවා වෙනවා, ඒ කියන්නේ ආර්යයන් වහන්සේ දැන් මේක අත්දැකීමෙන් කියන්නේ. එතකොට අත්දැකපු දේ කියන්නේ. එතකොට ඒක තව කෙනෙකුට අත්දැකින්න ලැබෙන බව දන්නවා. එතකොට මේකේ අවසානේ වෙන්නේ මොකක්ද කියන එකත් ඒ අනුසාරයෙන්ම එතනින් ගැබ්වෙලා තියෙනවා සාන්ද්‍රිටික වෙනවා, මේ ආත්ම දෘෂ්ටිය කියන එක අතිසියුම් කතාවක් හොඳට ලිහාගන්න ඕන. ආත්ම සංඥාව වෙනයි ආත්ම දෘෂ්ටිය සිහිවිල්ල වෙනයි කියන එක ආර්යයන් වහන්සේ අත්දැකින දේමයි කියන්නේ

අත්තටම ආත්ම යුද්ධයක් තියෙන්න ඕනේ. බුදුන් වහන්සේගේ ගිය මඟත් ඒක තමයි. මේ රුවන් සක්මන බැලුවොත් එහෙම බුදුන් වහන්සේ අත්තටම පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය 'අනුලෝම ප්‍රතිලෝම' මෙනෙහි කරපු බවට සඳහන් වෙලා තියෙනවා. එතකොට හොඳටම තේරෙනවා පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය කියන්නේ පොතක තියෙන 'සිලබස්' එකක් නෙවෙයි. මේක හිත හිත ඉන්න එකකුත් නෙමෙයි. හැබැයි මේක මෙතන දෙයක් නොවන ස්වභාවය ඒක මෙනෙහි වෙනවා. ඒකම තමයි ඔය **පටිච්චසමුප්පාද ධර්මය කියන්නේ**, දන්නැති කෙනා ඒක අමුනන්න නේ යන්නේ. විද්‍යාව මේ සංඛාර මේ විඤ්ඤාණ මේ නාමරූප අමුණනවා. එයා වචන භාය භාය අමුනනවා.

හැඩැසි එහෙම එකක් නෙමෙයි බුදුන් වහන්සේ රුවන් සක්මන පටිච්ච ධර්මය අනු ලෝම ප්‍රතිලෝම මෙහෙති කළ බව, මේ ධර්මය මෙය අවබෝධ වුනහම ඔබටත් ඒක මෙහෙති වෙන්න ගන්නවා. ශබ්දයක් ඇහෙන කොට මෙතන එහෙම දෙයක් වෙන්නේ නැහැ. ඒක හරි සැහැල්ලුයි. ඒක ගිණි අරගෙනත් නැහැ. ඒක හැඩැසි පින්තූරයක් වගේ කියන්න දේකුත් නැහැ. කතා කරන්න දෙයක් ඉතුරු වෙන්නේ නෑ. ඉතින් මේ ධර්මය ප්‍රායෝගික පැත්ත මනාකොට හෙළිවෙනවා. දැන් මෙතන බොහොම පරිස්සමෙන් ගන්න. මේ විශේෂයෙන්ම සෘතවත් ආර්ය ශ්‍රාවකයින්ට ඒ කියන්නේ මේ ධර්මය, බුද්ධෝත්පාද දේශනා අහපු අයට ඒ අයට තමයි මේක ගොඩක් වැදගත් වෙනවා.

තෙරුවන් ඒ අය අවබෝධ කරගන්නවා ඒ අය තෙරුවන් සරණ යනවා. ඒ අය සසර ඕසය හිමාව දකිනවා. ඒක තුළ තියෙන්නේ අභ්‍යන්තර පරිවර්තනයක් කරා ගිය මාර්ගය ලෝකයට දායාද කිරීමයි. ඒ අධ්‍යනය කිරීම තුළ තමයි ඒ ස්වභාවයට පත්වීම ඇත්තටම දැන් සාන්ද්‍රිධීකව හැමෝටම අත්දකින්න ලැබීලා තියෙනවා. ඔවුන් කතා කරනවා එතකොට ඔවුන්ට තේරෙනවා මේ කියනදේ ඔවුන් ඒ අත්දැකීම තුළයි ඒක ප්‍රත්‍යක්ෂයක් තුළයි ඔවුන් දරාගන්නේ. විශ්වාසයක් ඇදහිල්ලක් නෙමෙයි. එතකොට දැන් ඇත්තටම වටපිට බලනකොට සාමාන්‍ය ස්වභාවය තමයි බලන කොටම පේන්නේ කියන තැනක **සාමාන්‍ය පෘථග්ජන භූමිය තුළ කතාවක් තියෙනවා ඕනම කෙනෙකුට, මේ මට ඇහෙනවා මේ මට පේනවා වගේ මේ මම බලනවා වගේ. මේ දහම අවබෝධ වෙනකොට අවබෝධ වෙනවා, ඒක දෘෂ්ටියක් කියලා සිතුවිල්ලක් කියලා.**

“පොත” කියන්නේ සිතුවිල්ලක්, “ගේ” කියන්නේ සිතුවිල්ලක්, “අම්මා” කියන්නේ සිතුවිල්ලක්, “දරුවා” කියන්නේ සිතුවිල්ලක්, “මරණය” කියන්නේ සිතුවිල්ලක්, “මම” කියන්නේ සිතුවිල්ලක්. එතකොට මම කියලා හිතන සිතුවිල්ලෙන් මේක බව එන්නේ. අඹ ගහ විතරක් නෙවෙයි මම කියන සිතුවිල්ලත් එනවා. ඔහ්න ඕක තමයි අපි හඳුනාගන්න ඕන තැන. **එතකොට අඹ ගහ කියල එනවා සිතුවිල්ලක් විතරයි, දෙයක් නෑ . ඒකට කිසිම ගින්නක් කිසිම දෙයක් නැහැ. ඒක පින්තූරයක්**

විතරයි. එතකොට මම කියන සිතුවිල්ලත් එතැනට වැටෙනවා. ඒකත් පින්තූරයක් වගේ එකක් ඒකටත් දෙයක් නෑ. මට මම දෙයක්නොවන හැටි මට අඹ ගහක් දෙයක් නොවන හැටි අඹ ගහ දෙයක් නොවන තැන මමත් දෙයක් නොවන හැටි. මේ පුදුම විග්‍රහයක් මේක. මේක ප්‍රායෝගිකව අත්දකින එක සුන්දරයි. වටපිට බලනකොට ජේනවා කියන එකත් මැකිලා, අඹ ගහ කියන එකත් අගයක් නෑ. මට ජේන කියන එකත් අගයන් නැතිවෙනවා. දෙකම අගයන් නැති වෙනවා. එකම අරමුණක අරමුණු දෙයක් වෙලත් නෑ.. අරමුණේ තුළ හිටපු ආත්ම දෘෂ්ටිය බල ගැන්විලත් නෑ.

පුදුමාකාර අත්දැකීමක් මේ පැහැදිලි කිරීමත්, එකක කෙනෙකුට දැනෙන්න පුළුවන් ඒක ඇත්ත ඒක පත්තියන් උනොත් කාලානුරූපීව කෙන කෙනාගේ ස්වභාවයට ඔහුට ඒක නැවත නැවත නැවත ඒ ස්වභාවය පත්තියන් වුනොත්, වටපිට බලන කොට ඇවිදිනකොට ප්‍රතිපදාවක් විදිනට කටයුතු කළොත්, එතන මට ජේනවා කියන තැන නැතුව බලනවා වගේ එක පුරුදු වෙන්න. එක හුරු වුනාට පස්සේ අනුසෝතය තුළ මම බලනවා කියන එක හැඳෙන එක තමයි නැති වෙන්නේ. දැන් මම බලනවා කියන ඒක නැතුව බලනවා. මේක මුලින් හිතනකොට එක, එක පාරටම සිතිවිල්ලක් හැබැයි ඊට පස්සේ ඕක පත්තියන් වෙනකොට එක සිතුවිල්ලක් නෙමෙයි ඇත්තටම මිදීමක්. "වේනෝ විමුක්තියයි". "වින්න විමුක්තියයි". එක අත්දකින එක ලේසි නෑ, සියුම් කතාවක්. හැබැයි, ඒක හිතන තරම් අමාරු නෑ., ඒකාන්තයෙන්ම හිචන අත ප්‍රභමයි.

මේ සුන්දරත්වය දැනෙන කොට හදවතම සුන්දරයි, හදවත කියලා දෙයක් තියෙනවා නෙවෙයි. මේක සන්නිවේදනය සඳහා මේ වචන භාවිතා කරන්නේ. ඇත්තටම හරිම සුන්දරයි සුන්දරයි කියන්නේ වඳින්නේ තමන්ගේම හිතටමයි කියලා. අපි එළියේ

තියෙන දේකට වඳිනවා නෙවෙයි. අපි වඳිනවා කියන එකත් අපි හිතන්නේ. එහෙනම් අපේ විඤ්ඤාණ මායාවේ බුද්ධ වන්දනාව තියෙන්නේ, අපි එළියේ තියෙන මැටි රූපෙට වඳිනවා නෙවෙයි. අපි අපේම හිතේ පිරිසිදු භාවය බුද්ධ ස්වභාවය, අපි අපේම හිතේ පිරිසුදුභාවය දැනිලයි වන්දනා කරන්නේ. මේක පුදුම කතාවක්.

මං මට වඳිනවා කවදා හරි දැකලා තියෙනවද ඒක. බුදුන් වඳිනවා කියන්නේ හරියටම අවංකව තෙරුවන් සරණ ගිය ශ්‍රාවකයෙක්. බුද්ධ වන්දනාව කරනවා කියන්නේ අති උතුම් කතාවක්. මොකක්ද? ඒ මට මම වඳිනවා දැකලා තියෙනවද? බුදුන් වඳිනවා, වැන්දේ මැටි රූපෙට නෙමෙයි වැන්දේ ඵලියේ තියෙන දේකටත් නෙවෙයි, ඵලියේ යමක් තියෙනවා කිව්වේ මනෝ විඤ්ඤාණයමයි හැමදාම. මේ විඤ්ඤාණය කියන එක තමයි අපි කපේ. විඤ්ඤාණයට තමයි අපි හැම දෙයක්ම දැනුනේ. වර්ණය ද, ශබ්දයද, ගන්ධද ඵලියේ හොරෙක් හම්බ වුනානම් හම්බ වුනේ මනෝ විඤ්ඤාණයටයි. ඵලියේ අපිට හොරකම් කරන්න දෙයක් හම්බවුනානම් හම්බවුණේ මනෝ විඤ්ඤාණයටයි. අද මොකද වෙලා තියෙන්නේ මට ඵලියේ දෙයක් නැති වෙලා. මනෝ විඤ්ඤාණ මායාවට රැවටිලත් නෑ. දැන් මේ ස්වභාවය තුළ පිරිසිදු ස්වභාවයක් මතු වෙනවා. ඒ පිරිසිදු ස්වභාවය බුද්ධ ස්වභාවය. මං මට වඳිනවා.

මට මං වඳින හැටි මේ දේශනා මාලාවේ පුදුමාකාර ආශ්චර්යයකට ඔබ රැගෙන යනවා."ඔබ ඔබට වඳිනවා". "මට මම වඳිනවා". " මට මම නැතිවෙන හැටි" කියපු ඊගාව වාක්‍ය කියනවා. "මට මම වඳිනවා" "මට මම වඳින" දවසට මුළු ලොවක් සැනසෙනවා මට දැනෙනවා. ඒ සැනසෙන ලොව මමද සැනසෙනවා. මට ලොවක් කතාවක් නෑ, මට මගේ කතාවක් නෑ මම සියල්ලෙන් මිදිලා. සුළඟ මම වුවද, සුළඟට කොහෙන්නද දෙයක් සුළඟට කොයින්නද හැඩතලයක්. මට කොහෙන්නද දෙයක්. මට කොහෙන්නද හැඩතලයක්. "මට මම දියවෙන හැටි", "මට මම නැතිවෙන හැටි", "මට මම වඳින හැටි". "මට මම වඳින දවසට මුළු ලොවම ඔබට වඳිනවා පුදුම කතාවක්.

ආශ්චර්ය ස්වාමීනි, අත්භූතයි ස්වාමීනි, මෙතන ඇත්තටම මේ මොහොතේ සිට ඔබට ඔබ අතිමයි. ඔබම ඔබ අතිමයි කියන්නේ ඇත්තට අතිමී වෙන්න ඉඳලා තිබ්බි ද? ඇත්තටම හිටපු කෙනෙක් නෑ. සත්‍යයට අවදි වෙනවා. අන්න බුදුන් වඳිනවා. බුද්ධ වන්දනාව මොකද්ද කියලා තමන්ගේ හිතේම පිරිසිදු භාවයයි. මහා පින්වත් පින්වතා බවට තමන් පත්වනවා.

පින කියන්නේ සිතේ පිරිසිදුභාවය. දැන් "රාග, ද්වේශ, මෝහ" කෙලෙස්, ඇලෙන ගැටෙන ස්වභාවය, කම්පන ස්වභාව, ඒ සුබම ස්වභාවල දැනෙන්නේ නැහැ. දිව්‍ය ස්වභාවය අභිබවා ගිය, අපි කිව්වා දෙවියන්ට ඝන කයක් නෑ දෙවියන්ට 'මැට්ටියල වර්ල්ඩ්' එකක් නෑ. මේ දෙවියන් කියන්නේ කවිද. හිතේ උපන් දේවත්වය ඔබම දෙවියෙකි. ඊට පස්සේ මොකද වුණේ, ඒ දේව ස්වභාවය තුළ තිබුණා වටිනා දෙයක්, ඒ කියන්නේ දිව්‍ය ස්වභාවයක්, උතුම් ස්වභාවයක්. දැන් මේ උතුම් ස්වභාවයේ බලන්න, ඒකත් දෙයක් වෙලා එක සිතිවිල්ලක්. ඒ සිතුවිල්ල කුමක්ද? දෙයක් නොවන තැන මතුවෙන ස්වභාවයක්. ඒ සුකුම ස්වභාවයක්, ඒ දීප්තිමත් ස්වභාවයක්, ඒ දිව්‍ය ස්වභාවයක්, ඒ දෙවියන්ට තියෙනවද මෙට්ටියල වර්ඩ් එකක්. දෙවියන්ට කෝ ඝණා ශරීරයක්. අපි මේ සම්මුතිය තුළ කතා කරන්නේ එහෙම කතාවක් නැහැ. මනෝමය කතාවක්.

අන්ත තිස්වක් ලෝක ධාතුවම සිත තුළින් දකින්නේ. දෙවියද ඔබමයි. දෙවියන් මනුස්සයින්ට වඳිනවා කිව්වේ, ඔබ මනුස්ස කියන "ඉන්ඵභාවය" තුල ඔබේම තියෙන දේව ස්වභාවය කියන "චිත්ත ස්වභාවයට" වන්දනා කරන්නේ. ඒ ඉන්ත ස්වභාවය උතුම් ස්වභාවයකට එනකොට දේව ස්වභාවයක් අභිබවා ගෙන ගිහිල්ලා. අන්ත නොදැනෙන ස්වභාවයට යනවා කියන්නේ, දෙවියන් වන්දනා කරනවා කියන්නේ තමන්ගේම මනෝමය ස්වභාවයක් ඇතුලේ තමන්ගේම දේව ස්වභාවයක්, දැනෙන මහා පුදුමාකාර ස්වභාවයක් මතුවෙනවා දැකලා තියෙනවාද? දැක්කද, හිතේ කතාව හරි සුන්දර කතාවක්. දෙවියන්ද මමමයි. දෙවියන් මේ සිතමයි. චිත්තය තුළ ඉන්න දෙවියන් මේ මමයා නැති වෙන තැන වන්දනා කරනවා, අන්ත දෙවියන් මනුස්සයින්ට වන්දනා කරනවා. දැක්කද? ඒ සුවිශුද්ධ ස්වභාවය හරි සුන්දර කතාවක්. බලන්න ඒ කතාව තිස් වක් "ලෝක ධාතුවම" මේ සුකුම ස්වභාව.

බුදුන් වහන්සේ ඝන සංඥා සුකුම වන 'භවස්වභාව' අනුව සුකුම ලෝක ගැන කතා කරනවා. මේ සුකුම ලෝක කොහේද තියෙන්නේ. තිස්වක් ලෝක ධාතුවම සිත තුළින් දකින හැටි අප දවසක් ඔබට පැවසුවා. ඔබව දවසක අපි අරගෙන යනවා කියලා මේ තිස් වක් ලෝක

ධාතුවටම. අපි මේ ඔබව අරමුණක තිස් එක් ලෝක ධාතුව පෙන්නනවා. කිව්වා. දැන් ළඟ ළඟ එනවා නේද? තිස් එක් ලෝක ධාතුවම සිත තුළින් දකිනවා. ආශ්චර්යයි ස්වාමීනි. අද්භූතයි ස්වාමීනි. අපි මොකක්දෝ සංකල්පනාවක හිර වෙලා. දිව්‍ය ලෝක හදාගෙන, ධුන්ම ලෝක හදාගෙන එළියේ ඒවා තියනවා කියලා හිතනවා. එළියේ අපි හිතන දෙයක් වත් නැති කොට එළියේ අපි කියලා කෙනෙකුත් නැති කොට, සත්‍ය ලෙසම අපි මෙතෙක් කල් මවා ගන්න ලෝක තිස් එකම සිතමයි. සිතක මැවෙන ලෝකේ ඇත්තට මේ විත්ත ස්වභාවයට මැවෙන දේ, මේ විත්ත ස්වභාවයක මැවෙන ස්වභාවයක්මයි.

ඔබ වාහනයක් හදන්නේ, කෙනෙක්ගේ මුලින්ම සිතකයි පහළ වෙන්නේ. සිතක විඤ්ඤාණෙක සකස් වෙන එකක් ධාතුවෙන් එහෙට මෙහෙට කර කර, එක එක සකස් කර ධාතුවෙන් පෙන්නන එකක් විතරයි තියන්නේ. නගරයක් හැදවත් එකත් විඤ්ඤාණ මායාවක මැවෙන්නේ, පාරුවක් හැදවත් ඒකත් විඤ්ඤාණ මායාවක මැවෙන්නේ. විඤ්ඤාණ මායාවට මැවෙන එකක් තමයි මේ කරන්නේ. වේයෙක් ගෙයක් හදන්නේ විඤ්ඤාණ මායාවක්. කුරුල්ලෙක් ගෙයක් හදන්නේ විඤ්ඤාණ මායාවකයි, විඤ්ඤාණ මායාවක මැවෙන එකක්. හැම තැනම අපි නිරූපණය කරනවා. ධාතුවෙන් මේ දේව කතා ඔක්කොම එහෙමයි. මේක මහා සුන්දර කතාවක්. ඔබේම සිතමයි ගැලැක්සි එකද, අභ්‍යවකාශයද සියල්ලම ඔබ. මේක සිත තුළින් දකිනමී, මේක හිතන දේට වඩා ගැඹුරු කතාවක්. ඒ සිත තුළින් මේ සියල්ලම සුණු විසුණු කරපු පරම සත්‍යයකුත් දකින්න හැකියාව තියෙනවා.

මේක තමන්ගේම හිතේ තියෙන ස්වභාවයට වන්දනා කරන ස්වභාවය බොහොම සැහැල්ලුවෙන් සතුවීන් ප්‍රඥා ලෝකය තමන්ට දැනෙනවා. ඒ මහා ප්‍රඥා ලෝකය ධාතුවෙන් තමන්ගේ හිතේ සිහිවටනයක් විදිනට පෙන්නනවා වගේ වැඩක් වෙනවා. ඇත්තටම මැටි පිළිමත් අපට ප්‍රශ්නයක් නෙවෙයි, පහණත් අපට ප්‍රශ්නයක් නෙමෙයි, මලුත් අපට ප්‍රශ්නයක් නෙමෙයි, ගාථාවත් අපට ප්‍රශ්නයක් නෙමෙයි, හැමදේම විසඳිලා ඉවරයි. තෙරුවන් සරණ ගිහිල්ලා ඉවරයි.. ධර්මය

අවබෝධ වුනා කියන්නේ තුණුරුවනම අවබෝධයි. "යෝ ධම්මං පස්සති : සෝ මං පස්සති" තමන්ගේම සිතේ අන්ත මෙතේ බුදුන් දැක තිවන් දකිනවා. හැම සිතකම චිසේ නම් සැහැල්ලු නම් තෙරුවන් සරණයි කොහෙද තියෙන්නේ. හරි සුන්දර කතාවක්. දවසක සතෘයට අවදි වුනොත් හරිම සුන්දරයි. මේ දහම අවබෝධ වුනහම අපේ "සෙන්සර්" වලට හොඳට දැනෙන්න ගන්නවා. හැබැයි කෙනෙක්, පුද්ගලයෙකුට දැනෙනවා නෙවෙයි. ඒ "සෙන්සර්වල" ස්වභාවය "සෙන්සර්" විදිහට කිසිම සිතිවිල්ලකට අදාල නොවන අත්දැකීමක් ලැබෙනවා දැනෙනවා නම් ඒක කොච්චර වටිනාවද?. ටික ටික ටික ඔබ තුමියටත් දැනෙනවා ඇති. මේ ස්වභාවයට ළං වෙනවා වගේ.

උපාසිකාව : චිහෙමයි, ආර්යයන් වහන්ස

ආර්යයන් වහන්සේ : ඒක තමයි ඇත්ත කතාව. ගස්වලට නොතේරුණාට, මල්වලට නොතේරුණාට, සත්තුන්ට නොතේරුණාට, මනුස්සයාට මේක තේරෙනවා. මොකක්ද ඒ මෙතන දෙයක් නැති බව. සත්තුන්ට තේරෙන්නේ නෑ. මේක තේරුම් ගන්න ලේසි නෑ. මැරෙන්නවත් කෙනෙක් නෑ.. මේ ඇත්තටම "චිත්ත විමුක්තිය" තියෙන්නේ අර "ඉත්ත" භාවයක් තියෙන කොට, දෙයක් වගේ දැනෙන කොට, ඉන්න කෙනෙක් ඉන්නවා. සත්වයෙක් ඉන්නවා, ඉන්නවා වගේ දැනෙනවා. ඇත්තටම ඉන්නවා වගේ දැනෙන්නේ චිත්ත ස්වභාවයක්. කරන්ටි චිකක් වගේ. ඒ ඉන්නවා වගේ දැනෙන්නේ මොනවද කියල බැලුවොත්, අර දැනුණු සෙන්සර්වල දැනිවිච ඒවා. ඒ "සෙන්සර්" වලට හදාගත්තා ඒවා. අර ටීච් එකේ අර 'ඒයරියල්' චික 'සර්කිට්' එකෙන් අර ටීච් එකේ පින්තූරය හදාගත්තා වගේ. චිතකොට මේ පින්තූරේ හදාගත්තා වගේ. චිතකොට මේ පින්තූරේ ඇත්ත නෙමෙයිනේ. අපි හිතන දේවල් ඇත්ත නෙවෙයිනේ. ඒවා සංකල්ප ගොඩවල් නේද? අපි මොනවද මේ තියාගෙන ඔක්කොම තියාගෙන ඉන්නේ.

අපි දැරුවෝ තියාගෙන ඔක්කොම තියාගෙන ඉන්නේ. ගෙවලුන් තියාගෙන, ලංකාවකුත් තියාගෙන, ඇමරිකාවකුත් තියාගෙන ඔක්කොම තියාගෙන. දකින දකින ජේන අහසකුත් තියෙනවා. ඉරක් තියෙනවා,

හදුන් තියෙනවා, බලන්න මේ සත්‍ය අවබෝධ වුණාම මේ සංකල්ප සංඛාර ඔක්කොම බිමට වැටෙනවා. හුළඟ වගේ දෙයක් දැනෙනවා. පාටක් නෑ වර්ණයක් නෑ හැඩතලයක් නෑ කියන්න දෙයක් නෑ.. ඊට පස්සේ මේ “සෙන්සස්” ටික සෙන්සස් විදියට දැනෙනවා. ච්චිවරයි කතාවක් නෑ. මොනවා කියන්නද ? හිටියත් චිකයි, නැතත් චිකයි, දෙකම චිකයි නේ. මෙලොවත් මිදිලා, චිලවත් මිදිලා, තුන් ලෝකයම මිදිලා.

පෘථග්ජන මනුස්සයෙකුට මේක ආර්යයන් වහන්සේගේ ස්වභාවය තේරුම් ගන්න බෑ. ඒක ලේසි නෑ., අපි ඉන්නේ මේ සොබාදහමට මුසු වෙලා. අන්ධ වනය හරි සුන්දරයි. “අන්ධ වනය” කියන්නේ ආයතන ටික සෙන්සස් පහම අන්ධ වෙනවා වගේ වැඩක් නේ. අන්ධ වනය කියන්නේ සෙන්සස් පහ සංකල්ප ඔක්කොම වැඩක් නෑ.. මේ හැම දේම දහමක්. හොඳ නරක ඔක්කොම තියෙන්නේ අන්ත තියෙන අයටනේ. ඒක පෘථග්ජන භූමිය. හැබැයි මේ දහම අවබෝධ වෙලා මේ සත්‍යයට අවදි වෙනකොට මොනවද කළ යුතු දේ ඒක කළා ච්චිවරයි. සෝවාන්, සකාදාගාමී, අනාගාමී අරහත් මේ දියුණු ස්වභාවයේ මට්ටම් ටිකක් විතරයි. එකම ‘වේතෝ විමුක්තියක්’ කරා යන ගමනක්. ‘සිත සිතෙන් මිදෙන හැටි’ ‘ඔබ ඔබෙන් මිදෙන හැටි’ ‘මම මගෙන් මිදෙන හැටි’ ‘මට මම නැතිවෙන හැටි’ බලන්න මේ ස්වභාවය දකිනකොට, ඔය සේරම සමානයි නේ සොහා දහම විතරයි නේ එතකොට. බලන්නකෝ අනන්තය දක්වා අප්‍රමාණ ස්වභාවයක්. එකම ස්වභාවයක් නේ. එකම අංශුව නම් තියෙන්නේ අනන්තය දක්වාම, ඒ එකම අංශු ස්වභාවය දැනෙන ස්වභාවයක් එනවා නේ එකම ස්වභාවය වගේ එකක්. ඒක තමයි මහා මෛත්‍රිය.

කවදාවත් අපි කිව්වා කවදාවත් පෘථග්ජන ස්වභාවයකට මහා මෛත්‍රියක් කරන්න බෑ කියලා. එකට හේතුව මමත්වයක් තියෙනවා . මම කියලා, මගේ කියලා. මම ඉඳුගෙන මම කරන මෛත්‍රිය මොකක්ද?. එතකොට මම අහිත් අයට මෛත්‍රි කරනවා කියන්නේ මම ලොකු වෙලා. අහිත් අය පොඩි වෙලා. ඒත් බලන්න ප්‍රමාණ වේතෝ විමුක්තිය කියනකොට අනන්තය දක්වා මම හිදුක් වෙමිවා, හිරෝගි වෙමිවා, සුවපත් වෙමිවා, හිවන් දකිත්වා නේද? අපි එතකොට කියනවා අනන්තය

දක්වා අපි මෙත්තානුස්සතිඥේ දී අපි සාමාන්‍යයෙන් ඔය මෙහි කරන කොට සාමාන්‍යයෙන් වාක්‍යයක් කියනවා. මම නිදුක් වෙමිවා, නිරෝගී වෙමිවා, සුවපත් වෙමිවා. ඒ කියන්නේ මම නිදුක් වෙන්න ඕනා. එතකොට මම නිදුක් වෙන්න ඕනේ කියන්නේ. මම නිවන් දකින ඕනේ නේද? මම නිවන් දකිනවා කියන්නේ මට මම නැතිවෙන්න ඕනේ. එහෙම නේද? එතකොට මම නිදුක් වෙමිවා, මම නිරෝගී වෙමිවා, මම සුවපත් වෙමිවා, මම නිවන් දකිමිවා. එතකොට මේ මමයා නැති කරන එකයි මේ කියන්නේ. එතකොට මා මෙන්ම සියලු සත්වයෝ නැති වෙන්න ඕනෙ කියලා කියන්නේ. එතකොට මේ කමටහනක් තියෙන්නේ.

ඇයි මම නිදුක් වෙන්නේ, මගේ දුක නැති වෙන්න. මනසේ තියෙන රෝගයක් නේ, රාග, ද්වේශ, මෝහ ඇලෙන, ගැටෙන එක මනසේ රෝගයක්. ඒකයි නිදුක් වෙන්නේ. දුක නැතිවෙනවා කියන්නේ වේදනාව නැතිවෙන්නේ. අපි කියනවානේ මේකේ අකම්පිත ස්වභාවය. වේදනා, සංඥා සුඛම වෙනවා කියන්නේ, වේදනාව සුඛම වෙන්නේ. ඒ කියන්නේ දේකට කම්පනය වෙන්නේ නෑ කියන එකයි, නිදුක් වේවා කියන්නේ දුක නැති වෙනවා කියන්නේ.

සුඛ දුක්ඛං දුක දුක්ඛං දෙකම නැති වෙනවා කියන එකයි. "මම නිදුක් වෙමිවා", "මම දුකින් මිදෙන්න", "මම නිරෝගී වෙමිවා" "මම දුකින් මිදෙන්න" "මම නිවන් දකින්නවා" ඇත්තටම මේ කතාවේ තියෙන්නේ පිරිසිදු වෙන එකක්. නිරෝගී වෙනවා කියන්නේ පිරිසුදු වෙන එකක් නේද. මම දුකින් මිදෙනවා කියන්නේ ඒක. එතකොට මම නිවන් දකිනවා කියන්නේ. ගින්න ඔක්කොම නිවෙනවා . සුවපත් වෙනව නේද? එතකොට මමයා නේද මේ කතාවේ නැතිවෙලා තියෙන්නේ. එතකොට ඒක අනන්තය දක්වා සියලු සත්වයින්ට වෙන්න කියලා නේද කියන්නේ.

නිවන් දකින්නයි මේ පණිවිඩය කියන්නේ. අනන්තය දක්වා එකම ස්වභාවයක් මේක තුළ තියෙන්නේ ක්‍රමස්ථානයක්. මේ තියෙන්නේ නිවන් මගක්. මේක මෙහි කුරලා හොඳ ලෝකෙක යන එකක් නෙවෙයි. මම නැතිවෙන තැන ඒ සුඛම ස්වභාවය ගැන ඒ කතා කරනවා දැනෙනවාද මේක. ඉහළින් අනන්තය තෙක් සියලුම සත්වයෝ නිදුක් වෙන්නවා! නිරෝගී වේවා! සුවපත් වේවා! දුකෙන් මිදෙන්නවා! නිවන් දකින්නවා! ඉහළින්

අනන්තය තෙක්, පහලින් අනන්තය තෙක්, උතුරින් අනන්තයට තෙක්, දකුණින් අනන්තය තෙක්, නැගෙනහිරින් අනන්තය තෙක්, බටහිරින් අනන්තය තෙක්, සියලුම සත්වයෝ හිඳුක් වේවා! හීරෝගී වේවා! නිවන් දකින්නවා!!! මේ තියෙන්නේ කමටහන්.

ඇත්තටම මේ සියල්ලෙන් මිදෙන තැන, ධර්මය දකින තැන ස්වභාවය, අප්‍රමාණ වේතෝ විමුක්තිය මහා මෙමුහුරුයි. ඒ අප්‍රමාණ මහා මෙමුහුරුයි. ඒ මහා මෙමුහුරු තුළ ඒ බුද්ධ ස්වභාවයට අවදි වෙනවා. අන්ත මෙමුහුරු බුදුන් දැක නිවන් දකිනවා. පෘථග්ජනයිනට යන්න ලෝකයක් කොයිනේද? ආර්ය භූමියේ මෙතනම සියල්ල සිද්ධ වෙනවා. ආර්ය භූමියටම කරන දේශනා ආර්ය භූමියට පරිසරය සෑදීමයි මේ සිදු කරන්නේ කිව්වේ. මේ ආර්ය භූමියේ මෙමුහුරු බුදුන් දැක නිවන් දකිනවා. පෘථග්ජනයෙක් නම් ගිහිල්ලා මෙමුහුරු බුදුන් කවදා හරි මෙතන ආත්මෙක හරි ඕක තමයි හැමදාම මෙමුහුරු බුදුන් දැක නිවන් දකිනවා කියනවා. ආර්ය දේශනා, ආර්ය සත්‍යය, ආර්ය භූමියටම පරිසරය හදන හැටියට මේ බුද්ධෝත්පාදය දේශනාවලින් උද්දේශ පාඨය හේද ?

උපාසිකාව : චිහෙමයි

ආර්යයන් වහන්සේ : ආර්ය ප්‍රතිපදා කියලා දේශනා තියෙනවා. ආර්ය භූමියට පරිසරය හදනවා. ආර්යයන් වහන්සේලාගේ ඉගැන්වීම සැබෑම හැම බෞද්ධයෙක්ම ඇත්තටම ආර්ය භූමිය දකිනවා. බෞද්ධ කියන්නේ භව නිරෝධය දකිනවා. චිහෙමම් ආර්ය භූමිය දකිනවා බුදුන් දැක නිවන් දකිනවා. බුදුන් වහන්සේ “යාග සුත්‍රයේ” දිට්ඨි සංයුක්තය” බැලුවහම ඔය එක එක ඒවා සේරම සිතුවිලි හේ සිතිවිලි මායාව, මායා රඟන බව ඒවාට අසුවෙලා මනුස්සයෝ ගහ ගෙන යනවා. දියසුලි වලට හසුවෙලා වගේ . සංකල්ප වල තිරවෙලා දෘෂ්ටිවල තිරවෙලා නැතිවෙලා, නිවනක් නැති වෙලා. සමහර අය මහන්සි වෙන්නේ දුක් විඳින්නේ දෘෂ්ටියකටයි. චිහෙම හේද? මේකෙන් මෙහෙම වෙයි කියලා හිතාගෙන දුක් විඳිනවා. මිනිස්සු දුක් විඳින්නේ දෘෂ්ටියක තිර වෙලා. මිනිස්සුන් දෘෂ්ටි වලින් මිදුනොත් පුදුම සැහැල්ලුවක් දැනෙයි. කරන්න කිසිම දෙයක් නෑ. . සැනසීම විතරයි තියෙන්නේ චිහෙම හේද?

උපාසිකාව : එහෙමයි ආර්යයන් වහන්ස

ආර්යයන් වහන්සේ : ඒත් සැනසීම ඔවුන්ට අහිමි වෙලා. කරන්න දෙයක් හොයන තාක් කල්, කරන්න කෙනෙක් ඉන්න තාක් කල්. කර කර යන ලෝකෙක ඔබ අතරම වෙලා. ධර්මය දකින්නා බුදුන් දකී. ඒක තමයි බුදුන් වහන්සේ කිව්වේ. **"යෝ ධම්මං පස්සති : සෝමං පස්සති කියලා"** **"සෝමං පස්සති"** කියන්නේ ධර්මය දකින්නා බුදුන් දකී. මෙව්වර සුන්දර දහමක්.

මේ දහමකොයි තරම් මඩ වළක දාලා තිබුනද? . මඩ වලෙන් විලියට ගන්න ආර්යයන් වහන්සේ කොච්චර උත්සහා කලාද? ඇත්තටම හෙළිම මල කොයිතරම් සුන්දරයිද? හැබැයි ඒක පිපෙන්නේ මඩේ. මේ මඩ ගොහොරුවේ වඩිල ඉන්න, මේ මිතසා දෘෂ්ටික ගොහොරුවේ වඩිල ඉන්න පෘතග්ජන මනුස්සයා මරුන්, බමුන්, මිනිසුන්, දෙවියන් හැටි අසෘතවත් පෘතග්ජන මිතසා දෘෂ්ටි උම්මන්තක භූමිය මේ මඩ ගොහොරුව කොහොම කියන්නද මිනිස්සුන්ට. අනේ මිනිසුනේ නිවන සුන්දර කතාවක්.

බුදුන් වහන්සේ ලෝකයාට දායාද කරල තියෙන්නේ. එයමයි ශාන්ත එයමයි ප්‍රණීත, කියලා පුදුමාකාරය කතාවක්

"ඒතං ශාන්තං, එතං ප්‍රණීතං යදිදං සබ්බ සංඛාරා සමථෝ" කියන්නේ පාලි වචන ටිකක් හෙවෙයි. ඒක සන්නිවේදනයක්. **එයමයි ශාන්ත එයමයි ප්‍රණීත කියන්නේ සංකල්ප සිතිවිලි සියලු දෘෂ්ටි අතාරින්න කියලා නේ කියන්නේ.** අතාරින්න බෑ සත්‍ය නොදන, එක හිසා සත්‍ය දැනගත්තම **යදිදං සබ්බ සංඛාරා සමථෝ : සියලු සංස්කාර ධර්මයෝ අනහරෙනවා. සත්‍යය දකී නම් අවිද්‍යා ගණ අඳුර පහව යනවා.** ආන්දෝලනාත්මක දේශනා මාලාව එක දිගටම ගලාගෙන ආවා. හැම සෙත්සර් එකක්ම දකින හැටි "මනෝ සෙත්සර්" එක සිතිවිලි "සෙත්සර්" එකක් විදිහට දකින හැටි ඇහුවා හේද?

උපාසිකාව : එහෙමයි

ආර්යයන් වහන්සේ : මේ යුගයේ මීට වැඩිය මෙහෙවරක් කාටවත් කරන්න බෑ. බුදුන් වහන්සේ සත්‍ය අවබෝධ කරන කොට කවුරුත් නිවන් දැකලා තිබුණේ නැහැනේ. හැබැයි බුදුන් වහන්සේ සත්‍ය අවබෝධ කළා, දස දහසක් ලෝක ධාතූන් කම්පා වෙනවා නේද. බුදුන් වහන්සේ ගසා ශීර්ෂයේ බුද්ධත්වයට පත්වුණු බව එක මනුස්සයෙක් වත් දන්නේ නැහැනේ. වනාන්තරයෙන්ම චිලියට එනකොට කවුරුත් නැහැනේ. මේ දහම අවබෝධයක් කරන හැම කෙනෙක්ම ඒ නිහඬියාව අගය කරනවා. අන්ධ වනයේ හරි සුන්දරයි. ඔබ මේ ධර්මය අහලා ඔබ සැනසෙනවා. බුදුන් වහන්සේ කියනවා ආනන්දය මම මේ ජේතවනාරාමට එන පාර කියයිද, එන ආකාරය කියයිද, ඔවුන් වෙත කොහෙවත් යයි නම් මම කුමක් කරන්නද? ආනන්දය. මේ මනුස්සයා මේ ලෝකයේ දෘෂ්ටි වලට හිර වෙලා. ගස් වලට නොතේරුණාට, සත්තුන්ට නොතේරුණාට, මිනිස්සුන්ට නොතේරුණාට ආර්යයන් වහන්සේට වැටහෙනවා. තමන්ගේ මොකක් හරි දෙයක් හිරවලා තිබුණානත් ඔය ආරෝපණ බලගැන් වෙත ස්වභාවය මමයා ඉන්නවානම්.

මමයා මොකක් හරි කර කර පිස්සුවක් නටනවා නේද?. එතකොට සැනසීමෙන් ඉන්නවා. මමයාට හිතෙන්නේ නෑ නේද? මමයා කියන්නේම පිස්සුවක් නේද **‘සබ්බපද පටිනිස්සග්ගෝ’** “සබ්බ” කිව්වේ ඒකයි.” විරාගෝ - නිබ්බානෝ”. එහි “චිතරාගී” “චිතදෝසී” “චිතමෝහී” නිවන් සුවය අත්දකිනවා. ඔබට ඔබ නැතිවෙන තැන ඔබට දැනෙන සුවය, ඔබ ඒ සුවය නොදනී. ඒ සුවය ගැන කතා කරන්න පුළුවන්ද ඔබට? මේ ස්වභාවය අත්දකින ආකාරය සුන්දරව පැහැදිලි කරන්න. එය පුළුවන් මේක සිතිවිල්ලක් නෙවෙයි, තමන්ගේම අභ්‍යන්තරයේ මමය නැතිවන ස්වභාවය තමන් ඉන්න තාක් කල් හොඳට සිදුවෙන්නෙ නෑ ඒ අභ්‍යන්තරයේ දියවෙන ස්වභාවය. ප්‍රතිපදාව හදාගෙන නිහඬව කටයුතු කරන්න ඕනෙ හැම කෙනෙක්ම. ඒකට හේතුව ඔය මමය දෙයක් කරල දෙනවා. මමයා නිවන්නත් දෙයක් කරගෙනයි ඉන්නේ.

මුල ඉදන්ම මමය තමයි අඳුර ගන්නේ. ඉස්සෙල්ලාම මමයා හඳුනා ගන්න. ඒක වැදගත්. ඒකට දර්ශනය වැදගත් මේ මමයා හඳුනා ගන්න.

ඊට පස්සේම මමයා හොඳට හඳුනා ගන්න ලැබෙනවා. මේ මොකද්ද මෙතන වෙලා තියෙන්නේ කියලා. ඇත්තටම අපි හිතන්න මවා ගත්තු ලෝකෙක, අපි මේ ඇත්ත දකින්න ඕනා ජීවත් වෙනවා කියන එක. ඔය අපි ගිනන සිතිවිලි හැම එකම මායාවක් ඒක ඇත්තටම විත්ත ලෝකයක්. ඒක හඳුනාගන්න ඕනේ. ඒ විත්ත ලෝකයේ විමුක්තිය ලබන්නේ. එතනයි ගින්නක් තියෙන්නේ. එතකොට එතන දැනෙන සැහැල්ලුව තමයි, සැහැල්ලුව හැබැයි ඒක අත්දකින්නත් එපායැ. ඒ මග යනවා කියන්නේ, ඒ මග යනවා නෙමෙයි ඒක බවට පත්වෙනවා. ඒ තම තමන් මිදෙන ස්වභාවය අත්දකිනවා. ඉතින් ඕකට තමයි ප්‍රතිපදාව හැම එකටම පැහැදිලි කරන්නේ.

අන්තිමට අවසානෙට මට මම නැති වෙනවා. නැති වුනා කියල නැති වුන කියලා කෙනෙක් ඉන්නවා. ඊට පස්සේ ඔතනත් සංකල්පයක් හිර වෙනවා ඒක සිතුවිල්ලකින් ගන්න ගියොත්. ඊට පස්සේ නැති වෙලාවේ, නැති වෙන්න තිබ්බල තියෙන්න ඕන නේ. එහෙම එකක් නෙවෙයි මේ. ඇත්තටම සුඛ ස්වභාවයක් අත් දකිනවා. මට මම නැති වෙනවා කියන එකත් සිතුවිල්ලක් නේ. ඒකෙන් අර්ථයක් තියෙනවා වෙනත්, හැබැයි මේක එහෙම එකක් නෙවෙයි. ඇත්තටම “මට මම නැති වෙන එක” සන්නිවේදනයක්. අන්තිමට වචනෙට කිව්වාම එහෙමයි. හැබැයි, අත්දැකීම සුඛ ස්වභාවයක්. ඒ සුඛ ස්වභාවයේ මමයා ඉන්න බෑ. මමයා හිටියොත් දැන් ඔය කුරුල්ලන්ගේ නාදය, ලේනුන්ගේ නාදය ඔක්කොම ආත්ම ස්වභාවයක් ගන්නවා මමයා ඉන්නකොට. එතකොට වියා ඒකට ආසයි. කියන්නේ නිවන් දැකලද නෑ., ඒ කියන්නේ ආත්මයක් තියෙනවා. ඒ ආත්මේ අන්තිමට ඒක විඳවන්න පිනවන්න යනවා.

දැන් ඔය අපි කියන එකම කෙනෙක් ගත්තොත් අනේ මේ ලේනුන්ගේ සද්දේ, කුරුල්ලන්ගේ සද්දේ. බුදුන් වහන්සේත් කියනවා මේ රමණීය වනපෙත සුන්දරයි කියලා. දැන් මේ අදහස් දෙකක් තියෙනවා. එකක් තමයි ආත්මෙන් එන එක. අනිත් එක තමයි ආත්මය නැතුව ඒ ස්වභාවය අත්දකින එක. ඔය සියුම් කතාවක්. දැක්කද ඒක. මම ඉඳගෙන ලොව්තුරු සුවය දකින එකත්, “මට මම නැති වෙන්නේ” අර ප්‍රතිපදාව තුළයි. ඒකයි ප්‍රතිපදාව වැදගත් කියන්නේ. එතකොට ඔය සුඛ ස්වභාවය, එතකොට

චිතන කියනවා මේක හරි සියුම් නේද? ඒක නුවණට හසු වන්නේ නැත්නම් ඒක දැනෙන්නෙත් නෑ, ඒක හිතා ගන්න ධෑ. ඒකට රැවටෙනවා හිතනවා මේ නිවන කියලා.

ආත්ම ස්වභාව තියාගෙන මේ ස්වභාවය හිතීන් ගන්න පුළුවන් එකක් නෙවෙයි. **සිතීන් ආවොත් ඒකත් දෘෂ්ටියක් වෙලා හිර වෙන එකක් එනවා.** ඇත්තටම "සසර ඕඝය" නවතින්නේ නෑ. මේ සසර ඕඝය කියන්න හේතුව මේ හැම එකකම කම්පන ස්වභාවයක් වින්න ස්වභාවයක්. මෙන්න මේ ස්වභාවය තමයි මේ ඕඝයේ ස්වභාවය. ඕක තමයි දියවෙලා නැත්තටම නැති වෙලා යන්නේ. ඒකයි වෙන්න ඕන ඒකයි නිවන කියන්නේ. ඒකයි නිවන් මග. මෙතන "පටිනිස්සුගානුපස්සි" කියලා කියන්නේ, ශාන්ත ප්‍රණීත සුවයක් තමයි. හැබැයි ඒ ශාන්ත ප්‍රණීත සුවය කියන්නේ, ලොව්තුරු සුවයේ හිරවුනොත්, අර '**එතං ශාන්තං - ඒතං ප්‍රතීතං - යදිදං සබ්බ සංඛාර සමථෝ**' හැබැයි ඒක හිරවෙලා ඉන්නවා. ඒක සිතිවිල්ලෙන් අරගෙන ආත්මය තියා ගත්තොත්. හැබැයි ආත්මය දියවෙලා ගියොත් "**සබ්බුපදි පටිනිස්සකෝ**" කියන එකට එන්න ඕනි. තේරුණාද ? "උපධි" අල්ල ගත්තු උපාදාන "උපධි ගොඩ" තමයි ආත්ම සංඥාව. අර දෘෂ්ටිය තමයි මිඳෙන්නේ. '**සබ්බ සංඛාර දෘෂ්ටියෙන් මිඳෙන එක. හැබැයි ඊට පස්සේ ආත්ම සංඥාව.** "සබ්බුපදි" අන්න දැක්කද චිතන අල්ලා ගත්ත අනුශය තියෙනවා. ආත්ම සංඥේඥාව. අන්න පටිනිස්සග්ග ඒකයි වෙන්න ඕනේ. "සබ්බුපති පටිනිස්සග්ග" වෙන්න ඕනා. එතකොට කොහොමද ඒක වෙන්නේ. '**නිබ්බදන්ති - විරාගන්ති - නිරෝධන්ති පටිනිස්සග්ගානු පස්සී**'

ඒ කියන්නේ ආත්ම සංඥාව කාටවත් දුරු කරන්න ධෑ. ඒක ටිකෙන් ටිකක් ටිකෙන් ටික දියවීගෙන දියවීගෙන නැත්තටම නැතිවෙන ස්වභාවයන් අත්දකින්න ලැබෙනවා. ඒකට ප්‍රතිපදාව අවශ්‍යයි. මුල ඉඳන්ම ප්‍රතිපදාවක් තියෙනවා. හැබැයි ප්‍රතිපදාවෙන් තොර නිවන් මගක් නෑ.. සුන්දර නිවන් මගක් විහෙම නේද ?

උපාසිකාව : විහෙමයි

ආර්යයන් වහන්සේ : මේ යුගයේ ආත්ම දෘෂ්ටියයි, ආත්ම සංඥාවයි, මේ විදිහට කතා කරපු එකම මහා ආශ්චර්යක් මේක. කී දෙනෙකුට වැටහෙයිද? කීදෙනෙකුට ඇහෙයිද? අපි කියන්න දන්නේ නෑ. මේ ලෝකයෙන් ජයගන්න තෑග්ගක් දීලා තියෙනවා. තුවිෂ් පෝට්ල කියන එක බුදුන් වහන්සේට ප්‍රශ්නයක් නෙවෙයි. බුදුන් වහන්සේ දන්නවා නේද පෝට්ල මෙතනින් මිදිලා නෑ කියලා. ඔබේ ප්‍රතිපදාව සකස් කරගෙන මේ පරිවර්තන අභ්‍යන්තරයේ ඒ කෙලෙස් ස්වභාවය සංසිදෙන විය නිර්මලව හඳුනා ගන්න. තමනුත් නිවන් මග යන ඒ භාග්‍යසම්පන්න ඒ යුගයේ ඒ සසර ඕසය නිමාව දකින එක ඇත්තටම මේක දුර්ලභ අවස්ථාවක් වසරේ පන්සියක් ගිය තැන ඒ ගෞතම බුද්ධ ශාසනයේ නැවත පිබිදෙන යුගයේ ඔබට මේ අහන්න ලැබෙන දේවල් ඔබ මේ අත්දකින දේ මහා ආශ්චර්යයක්. මෙවැනි නිර්මල පිරිසිදු ශ්‍රී සද්ධර්මයක් මේ විදිහට විවර වෙනවා කියන්නේ මතු වෙනවා කියන්නේ ඔබේම භාග්‍යයක්. ඒ මහා " සසර ඕගය" නිමාව දකින්නට හැකියාවක් තියෙනවා. ඔබේ දෙපා මුලම මේ පිරිසිදු සුන්දර ධර්මස්කන්ධය දිගහැරෙනවා. ඒත් ඔබට අහක බලයි නම් කුමක් කරන්නද? ඒ භාග්‍යවන්තයින් දූෂ් විවර කර විය හඳුනා ගන්නවා. මහ පොළොවේ පස් වගේ හිරියට බුදුන් වහන්සේ දෙන උපමාව නම් නිය පිටට ගත්ත පස් ටික වගේ බොහොම ටික දෙනෙක් මේ භාග්‍යය උදා කරගන්නවා. ඔබ ඇත්තටම අවදි වෙන්න ඕනා.

(ඉහත සාකච්ඡාව මෙතනින් අවසන්)

උපාසිකාව : ආර්යයන් වහන්ස, මට තියෙන අත්දැකීම් හඳුනාගන්නවා නම් හඳුනාගන්න ලැබෙන්නේම ක්ලේෂයයි කියන එක. ඒක හඳුනාගන්න ලැබෙන්නේ වේදනා ස්වරූපයකින්. එතකොට ඒ වේදනා ස්වභාවය අනුව මං දන්නවා එතන තියෙන්නේ සිතිවිලි සංසාරයේ ස්වභාවය අභිසංස්කරණ මට්ටම. නමුත් අසාගත්ත ධර්මයට අනුව සිතුවිලි හටගන්න හැටි ඒ නියාය දන්න නිසා දෙයක් නැති වෙනවා. එතකොට අර එතනින් මිදුණු ස්වභාවයක් එනවා. නමුත් එතන සංඥා සුබුමත්වයක් වේදනා ස්වරූපයක්මයි. ඒ වෙලාවේ වෙන දෙයක් නැහැ කියන එක තමයි මට තේරුම් ගිහිල්ලා තියෙන්නේ. උදාහරණයක් විදිහට කිව්වොත් අද මට මගේ වැඩ කැන්සල් වුණා. මම කැණුවල්

වර්ක් කෙනෙක්. රස්සාවට ගියොත් විතරයිනේ පඩි හම්බවෙන්නේ. මම ඩුයිවී කරනකොට තමයි මැසේජ් එක ආවේ. මැසේජ් එකේ අකුරු ටික දැක්කම, මැසේජ් එක දන්නේ නැහැ. අකුරු ටිකක් එනවත් එක්කම වැඩ නැතිවෙන ඒ සංඥාව තමයි ආවේ. වේදනාව අනුව ඒ තියෙන සිතිවිලි ටික මං දන්නවා. නමුත් හිත හැදෙන හිතියා ඒක ධර්ම මනසිකාරයත් එක්කම, ඒක නැති වෙලා යනවා. එතකොට ඒ තියෙන සංඥා සුකුමත්වය ඒකත් වේදනාවක් විතරයි නේද. එකත් දෙයක් නෙමෙයි කියන එක තමයි මට තේරුම් ගියේ.

ආර්යයන් වහන්සේ : ඇත්තටම ඔබතුමිය දැන් මේ ධර්මයේ සුතමය ඥානය තියෙනවා. වැටහෙනවා හොඳින් ඒ කියපු දේවල් බැලුවම. ඇත්තටම ඔබතුමියත් එක්ක තියෙනවා පොඩි කතාවක්. පොඩි පැහැදිලි කිරීමක් ඔබතුමියගේ ඒ ඉදිරිපත් කිරීමේ ඔබතුමියට අර ආර්යයන් වහන්සේ කලින් කියනකොට දැනුණු සැහැල්ලු ගතිය අර අභ්‍යන්තරයට හිතර එදිනෙදා අත්දකින දේවල් දෙයක් නොවන ස්වභාවය එතකොට ඒ ස්වභාවයත් එක්ක අභ්‍යන්තර පරිවර්තනයක් ඔබතුමියගේ ඔබතුමියට දැනෙන්න ඕනේ..

උපාසිකාව : එහෙමයි. ආර්යයන් වහන්ස. ඒ නිවීම මම ෆෝකස් කරන්නේ නෑ. එහෙම වෙනම අදහසක් නමුත් ඒක දෘශ්‍යමාන වෙන්නේ වර්යාමය වෙනස්කම් වලින්. අනිත් අයගේ කමෙන්ට්ස් වලින් හැකියාව ගත්ත. ඒගොල්ලෝ දෙන කමෙන්ට්ස් වලින් එහෙම තමයි තියෙන්නේ.

ආර්යයන් වහන්සේ : ඔබතුමිය හිතන ස්වභාවය වැඩියි. ඔබතුමිය දැනෙන ස්වභාවයට අවදිවන්න. ඔබතුමිය හිතන පැත්තෙන්ම ඒක විඤ්ඤාණ මායාවෙන්නේ, ඒක සිතුවිලිනේ නාමරූපනේ. ඒ පැත්තට බරවෙන්න ඒපා.. අර සිහියට අසුවෙනවා නේද මෙතන දැන් දෙයක් වෙලා නම් කම්පනයක් ආවා නම් හරි ඔබතුමිය සිහියටත් අසුවෙනවා කම්පනය නොවන ස්වභාවයකුත්. හැබැයි ඒක හිතන ස්වභාවයෙන්ම වැහෙන ගතියක් තියෙනවා.

උපාසිකාව : එහෙමයි

ආර්යයන් වහන්සේ : ඒ හිතෙන ස්වභාවයෙන් වැනෙන බවක් දැනගන්න. සිහියට ඒකත් අසුවෙනවා. චිතකොට සිහියට අසුවෙනවා. ඔබතුමිය අර සිතුවිලි වල හිතන ස්වභාවයෙන් මිදුණු හිකන් අර දැනෙන ස්වභාවයට අවදි වෙච්ච ස්වභාවයක්. ඒ තුළ ඔබතුමියට කම්පනයක් තියෙනවද. කම්පන ස්වභාවයක්, චිතෙම නැත්නම් චිතෙම නොවන ස්වභාවයකුත්, ඒක අර ඇලෙන්නේ නැති, ගැටෙන්නේ නැති සැහැල්ලු ගතියක් අභ්‍යන්තරයට අවදි වන ස්වභාවයක්, අන්ත චිතෙන්ට අවදි වෙන්න ඔබතුමිය. ඒක ඔබතුමියට දැනෙනවා යන්නම්.

උපාසිකාව : චිතෙමයි, ආර්යයන් වහන්ස. මම දැන් සති දෙකකට කලින් ඔබ වහන්සේට කතා කළා විනාඩි තුනක් වගේ. චිතකොට රැකියාව දෙයක් වෙච්ච ප්‍රශ්නයක් තමයි කතා කළේ. අර ඒ සාකච්ඡාවෙන් පස්සේ තැනි ගැන්ම කියන එක හුඟක්ම ඩ්‍රොප් වුනා.

ආර්යයන් වහන්සේ : ඒක වටිනවා. ඒ කියන්නේ අර ඔබතුමියගේ අභ්‍යන්තරයේ මතු වෙන සැහැල්ලු ගතියට අවදි වෙන්න කියලයි කියන්නේ. ඔච්චි චිතන ඔබතුමිය හිතනවා නෙමෙයි ඔබතුමියට ඒක සිහියට අසුවෙනවා, සිතුවිලි කියන්නේ ඒකත් සිහියට අසුවෙනවා. දැන් හිතනවා කියන එකත් සිහියට හසුවෙනවා. චිතකොට හිතනවා නෙමෙයි හිකන් දැනෙන එකක් ඒක, මොකුත් නෑ කියල හිතෙන එකක් නෙමෙයි. චිතෙම සැහැල්ලු ගතියක් දැනෙනවා ගින්නක් නැති ගතියක්. අර ඒක ටිකක් වෙනස් නේද, හිතලා ගන්නත් බෑ හැබැයි ඒක දැනෙන එකක් නේද.

උපාසිකාව : චිතෙමයි.

ආර්යයන් වහන්සේ : ඒක නේද මේ ආර්යයන් වහන්සේ චුට්ටකට කලින් පැහැදිලි කරපු ඒ මුළු පැහැදිලි කිරීමේම තියෙන්නේ. ඒ තුළ ඒක නේද මාර්ගය. ඒක නේද සත්‍යය. ඒකේ නැහැ නේද ඔය සිතුවිලි වලින් එන ඒවා. දැනෙන එකක් නේද? ඒ දැනෙන ස්වභාවයක් නේද. ඒ දැනෙන ස්වභාවය නම් නොදැනෙන ස්වභාවයම නේද? ඒක තුළ මොනවා උනත් ප්‍රශ්නයක් නැති ස්වභාවයක්, කෙනෙක් නැති ස්වභාවයක්, ආත්මයම නැති ස්වභාවයක්, මම කියන ස්වභාවයක් නැති වෙලා. **දැන් මටනේ**

වෙන්නේ. මමනේ ඇවිදින්නේ. මට මේ රස්සාව දෙන්නේ, මමනේ මේක කරන්නේ. මමනේ මේ කරන්නේ. අර මම, මම මම මවාගත්ත එකක් නේද, මම මැකුණම සොබා දහම විතරයි. නේද? මට මම නැතිවෙන එක ඒ කියන්නේ, ආත්මය කියන්නේ සිතුවිල්ලක් නේද? ඒක ඔය දෙයක් කියලා ගත්ත හැම තැනකම නේද, ආත්මය තියෙන්නේ මම කියන තැන. ඒකත් මම කියන සිතුවිල්ල. ඒක සිතුවිල්ල, එතන සිතන ස්වභාවය තුළත් මම ඉන්නවා. හැබැයි සිතන ස්වභාවයෙන්ම මිඳෙන ස්වභාවය තුළ මමත් නෑ.. ඒ මමත් නැති ස්වභාවය.

මම ඉන්න තැන ආතතියක් තියෙනවා, හැමතිස්සේම තියෙනවා ගතියක් හිරවෙලා. හැබැයි ඒක මිඳෙන ස්වභාවය ඒ ස්වභාවයෙන් නෑ. එහෙම නේද? ඒකයි කියන්නේ මෙතන අර ඔබ තුමියගේ කතා කරන විලාශය තුළින් මමයා ජේනවානේ. ඒක තියෙන්නේ කොහොමද කියලා බැලුවම තේරෙනවා. ඇත්තටම දැන් ඕක තියෙන්නේතේ සිතුවිල්ලකින් ඇවිල්ල නම් දැන් ලෝකේ තියෙනවානම්, ලෝකේ දකින මාත් ඉන්නවානේ. දෙයක් තියෙනවා නම් ඒ දේ මගේ නේ. මමනේ දකින්නේ ඒක. බිත්තිය තියෙනවා නම් බිත්තිය දකින්නේ මමනේ, කතා කරනවා නම් කතා කරන්නේ මමනේ, දැන් ආර්යයන් වහන්සේට කතා කරන මම. එතකොට ආත්මය තියෙනවා. එතකොට මේ ආත්ම දූෂ්ටිය නේද? මේ සිතුවිල්ලකින් කියන්නේ හැම තිස්සේම අපිට ජේන්නේ ලෝක සංඥාවක් නේද? ඒක නැත්තම් ඔය කියපු දේවල් ඔය රැකියාව සම්බන්ධව දෙන ඒවා නේද. හැම තිස්සේම දැනෙන්නේ. එකම නේද මම. ඇයි මටනේ ඒක තියෙන්නේ. තව කෙනෙකුට ඔය ප්‍රශ්නය නැහැනේ.

එතකොට ඒක මගේ ප්‍රශ්නයක් නේද? මට වෙන දෙයක් වගේ නේද? එතකොට මම එතන හැදිලා නේද? මෙතන ඇත්තටම ඒක තමයි සිතුවිලි වලින් නේද හැදෙන්නේ . දැන් මැරෙනවා කියලා හිතුවොත් මරබියක් එනවා වගේ, දැන් අද දවසේ ජොබ් එක නෑ වගේ හිතුවොත් නෑ වගේ එකක්, තියෙනවා කියලා හිතුවොත් තියෙනවා වගේ එකක් ඒ සිතුවිල්ලට දෙයක් තියෙනවා නේද? **සිතුවිල්ල දෙයක් නිරූපණය කරනවා නේද? වටිනා කමක් අගයක් එන්නේ සිතුවිල්ලකින්ම නේද.**

සිතුවිල්ලෙන් හේද වටිනාකම දිලා තියෙන්නේ. දැන් ඔබතුමිය හුස්ම ටික ගියහම ඔක්කොම ඉවරයි හේද. එහෙමත් බැරද, මැරෙන්නත් බැරද

පුංචි දරුවා ගාවට ගියහම අර ශබ්ද වර්ණ වලින් හැඳිවිව රතුපාට හැඳුනේ, පාට ටික හැඳුනේ, යෙලෝ, රෙඩ්, බ්ලූ ඒක ශබ්ද වර්ණ වලින් එකතු කරපු සිතිවිල්ලක් හේද හැදිලා තියෙන්නේ. ශබ්ද, වර්ණ කියලා දේයකුත් හෑ හේද? අර කම්පන දෙකක් එකතු වෙලා හේද, ශබ්ද තරංග වර්ණ තරංග එකතුවෙලා චිත්ත තරංගනවා කිව්වේ. එතකොට මේ සිතුවිල්ලක හැදෙන හැටි හේද මේ තියෙන්නේ. සිතුවිල්ලේ හේද මමයා ඉන්නේ. දැන් මමනේ මැරෙන්නේ, හිතනේ මැරෙන්නේ. හිත නැති නිසානේ කය වළලන්නේ. මමයා ඉන්නේ සිතුවිල්ලක හේද?.. ඒ සිත හේද මේ ඔක්කොම කරන්නේ. **ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වෙනකම්ම සිතිවිල්ලෙන්. සෙන්නර් එකක් හේද. ඇතිවෙලා නැතිවෙන්නේ . ඒ සෙන්නර් එක කියන්නේ සිතුවිල්ලක් හේද. එතකොට ආශ්වාස, ප්‍රශ්වාස නවතින කොටම මැරෙන්නේ සිතම හේද. ජීවත් වෙන්නේ සිතම හේද? ඔය ඔක්කොම කියන්නේ සිතුවිල්ලක් හේද? ඕක බොරුවක් හේද? ඕක නිකන් අපිට හිනින් හදාගත්ත වටිනා කමක් කරන්ටි එකක් වගේ හේද? කරන්ටි එකක් තියෙන්නේ. කරන්ටි එකට පවර් එකක් තියෙනවා හේ. ඔය සිතිවිල්ලට වටිනාකමක් තියෙනවා හේද.**

උපාසිකාව : ඒක වෙනස් වෙනවා හැම තිස්සේම.

ආර්යයන් වහන්සේ : ඔව් ඒක නැති වෙනවා අවබෝධයෙන් නැති වෙනවා. ඒ සිතිවිලි වල වටිනාකම සම්පූර්ණයෙන්ම නැති උනොත් මොකද වෙන්නේ. හිතමීම ක්‍රියාවලියක් විතරයි හේද? කරත් එකයි නැතත් එකයි හේද.

උපාසිකාව : එහෙමයි. ඕන දේකට රෙඩ් කියලා එහෙම එකක් එනවා.

ආර්යයන් වහන්සේ : රෙඩ් වෙනවා වගේම අභ්‍යන්තරයෙන් දැන් ඒකත් සිතිවිල්ලක්නේ.

උපාසිකාව : අර තැනි ගැන්ම හරි අඩුයි එතකොට.

ආර්යයන් වහන්සේ : දැන් චිතකොට මැරුනට පස්සේ ඉන්නේ කොහොමද? දැන් ඔබ තුමිය හිතන්නකෝ හුස්ම ටික ගියා කියල ඔබ මේ වෙලාවේ මැරල ඉවරයි කියල හිතන්නකෝ. දැන් ඊට පස්සේ ඉන්නේ කවුද? සැහැල්ලුවෙන් ඉන්න පුළුවන් නේද? ඇයි දැන් කරන්න දෙයක් නැහැනේ. ආයේ කතාවක් නැහැ නේද. කෙනෙක් නෑ නේද? පුද්ගලයෙක් නෑ නේද? හිතන්න දේකුත් නෑ නේද? සිතුවිල්ලක් නේද. සිතුවිල්ලම දැන් තේරුම් නෑ නේද? සිතුවිලි ටික අයිත් කරා නේද? වයමයි ශාන්ත, වයමයි ප්‍රණීත. දස දහසක් ලෝක ධාතුව කමිසා වෙනවා කිව්වේ විඤ්ඤාණ ධාතූ මේ සත්‍ය ඇහෙන කොට ඇත්තටම සුභු විසුණු වෙලා තියෙනවා අර 'නිස්සන්තෝ - නිජ්ජිවෝ - ශුභෙන්' කියන විත්ත විමුක්තිය අනිමිත්ත, ශුභ්‍යත, අප්‍රහීත 'වේතෝ විමුක්තිය' කියන්නේ, 'විත්ත විමුක්තිය' කියන්නේ 'සාරා' කියන්නේ 'බුද්ධි ස්වභාවය'.

ඔබතුමිය බුද්ධි ස්වභාවය අත්දකිනවා. එක සිහියට අසුවෙනවා. ඒක දැනෙනවා සැහැල්ලුවක්. ශාන්ත ගතියක් "වයමයි ශාන්ත, වයමයි ප්‍රණීත" ඒතං ශාන්තං - ඒතං ප්‍රහීතං - යදිදං සබ්බ සංඛාර සමථෝ සියලු සිතුවිලි සමථය වුණ තැන, ඒ මහා ශාන්ත සුවයෙන් දකිනවා "සබ්බු පදි පටිනිස්සගසෝ" මෙතෙක් අල්ලාගෙන හිටියේ මමයා දිය වෙලා යනවා විරාගෝ, නිරෝධෝ, නිබ්බාණෝ "නිබ්බිදන්ති - විරාගන්ති - නිරෝධන්ති"

පුදුම සැහැල්ලුවක් තමයි මේක අත්‍යන්තරයේ අත්දැකීමක් සිතුවිල්ලක් නෙවෙයි. සිතුවිලි වල සමථය වීම තවත් සිතුවිල්ලක් නෙමෙයි. සිතුවිලිවල සමථය වීම මහා ශාන්ත සුවයක්. සැහැල්ලුවක් තමයි දැනෙන්නේ. සුඛ සැහැල්ලුවක්. ඊට පස්සේ ඔය ඔක්කොම වැඩ කරන්නේ පුදුම සැහැල්ලුවකින්. "අකාසේන සකුන්ථානං" කිව්වා වගේ. අහසේ කුරුල්ලෙක් ගියා වගේ. "ගති තේසං දුරන්තා" අහසට කොහින්ද පාරවල්. පුදුම ශාන්තයි. පුදුම සැහැල්ලුවක්. ඒ නිර්වාණ සුවයයි. ඉතින් හැමෝටම අද දවසේ මේ මහා පතිවිධිය හැමෝටම හිවනටම හේතු වේවා. මේක ඉතාම වටිනවා. ඉතාම සියුම්. මේක අත්‍යන්තර පරිවරතනය.

තෙරුවන් සරණයි !!!

බුද්ධෝත්පාද ධර්ම ග්‍රන්ථ සංසදය මුද්‍රණය කරන එම ධර්ම ග්‍රන්ථ සඳහා ඔබටත් දායක විය හැක.

බුද්ධෝත්පාද ධර්ම ග්‍රන්ථ සංසදය

ගිණුම් අංක : 106161005988

බැංකුව : සම්පත් බැංකුව

ශාඛාව : බත්තරමුල්ල

බුද්ධෝත්පාද ආරණ්‍ය සේනාසන කටයුතු වෙනුවෙන් දායක වමට දැන් ඔබටත් අවස්ථාව උදා වී ඇත.

බුද්ධෝත්පාද ධර්ම ග්‍රන්ථ සංසදය

ගිණුම් අංක : 100800597511

බැංකුව : ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව

ශාඛාව : බත්තරමුල්ල

කුසට අහරක් හිතට සරණක් යන තේමාව යටතේ අසරණයන්ට පිහිට වීම උදෙසා මෙම සත්කාරය දියත් කර ඇත. ඒ වෙනුවෙන් ඔබටත් දායක විය හැක.

මෙත්මල් අරණ සමාජ සේවා පදනම

ගිණුම් අංක : 100800598542

බැංකුව : ජාතික ඉතිරි කිරීමේ බැංකුව

ශාඛාව : බත්තරමුල්ල

බුද්ධෝත්පාද ධර්ම ග්‍රන්ථ සංසදය මගින් මෙතෙක් මුද්‍රණය කර ඇති ග්‍රන්ථ පහත සඳහන් වේ.

1. සතිය කියන්නේ අපේ ගෙදර
2. මට මම නැතිවන හැටි
3. මොහොතට අවධිය (පළමු කොටස)
4. බුද්ධ දර්ශනය
5. නිවැරදි නිවන් මඟ හමුවිය
6. මොහොතට අවධිය (දෙවන කොටස)
7. අභිඥා ඤාණයට හසුවන පරම සත්‍යය - 1
8. අභිඥා ඤාණයට හසුවන පරම සත්‍යය - 2
9. අභිඥා ඤාණයට හසුවන පරම සත්‍යය - 3
10. The true dhamma has awakend, volume 1
11. The true dhamma has awakend, volume 2
12. The true dhamma has awakend, volume 3
13. මේ අසන මොහොතේම ඕබ නිවන් දකිනවා
14. ආර්ය කමටහන්
15. ලොවම දෙදරයි
16. සූත්‍ර දේශනා 01
17. සූත්‍ර දේශනා 02
18. සූත්‍ර දේශනා 03
19. මේ ගෞතම බුද්ධ සාසනයේ නැවත පිබිදීමයි
20. බුද්ධ ඤාණය අවිච්ඡිතයි
21. නොපෙනෙන සත්‍යය
22. සිතුවිල්ල මම නෙවෙයි
23. සබ්බ සංඛාර සමථය
24. බුද්ධ ඥානය අවිච්ඡිතයි - II (සිතක මැවෙන ලෝකය)